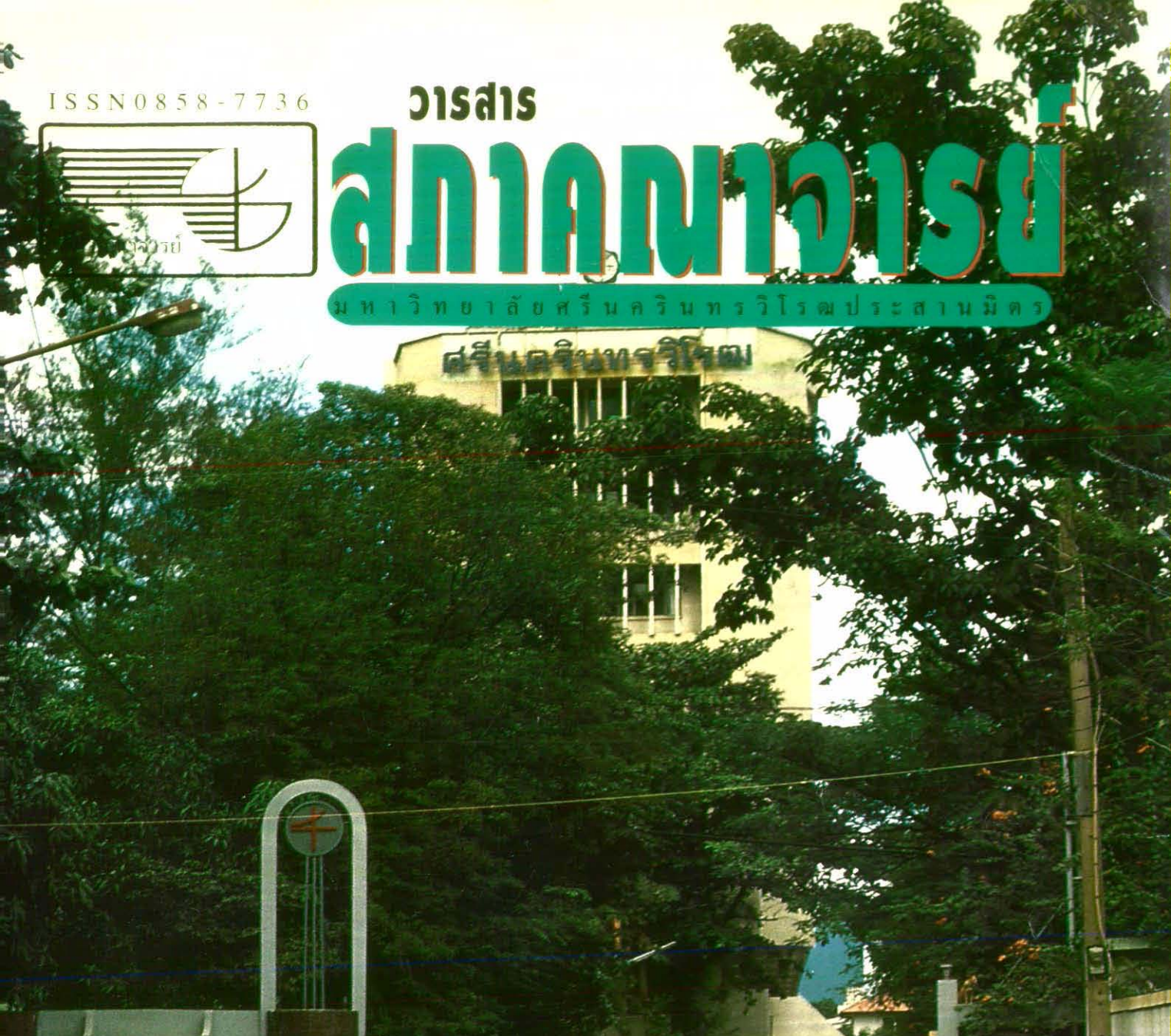
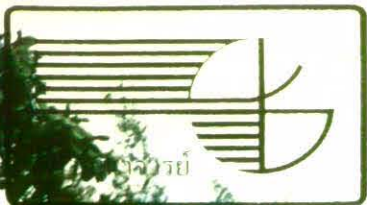

ISSN 0858-7736

วารสาร

สภาคณาจารย์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

RL02
11.3
5226

1.64

สารบัญ

- 1 พระอัฐมรามาธิบดินทร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- 2 คณะผู้จัดทำสารสารฯ
- 3 สารจากประธานสภาคณาจารย์
- 5 คณะกรรมการสภาคณาจารย์ฯ
- 8 บรรณาธิการแถลง
- 10 บทบาทของมนุษยศาสตร์และศึกษาศาสตร์ที่ควรมีในชีวิตปัจจุบัน
- 13 การสอบเข้ามหาวิทยาลัย (เอนทรานซ์) เราจะพัฒนาไปข้างหน้าหรือพัฒนา
- 21 ข้อควรคำนึงถึงสำหรับระบบอุปถัมภ์
- 24 บางสิ่งบางประการเกี่ยวกับการทำงานร่วมกันในมหาวิทยาลัย
- 30 ความงามในโลกของทศิตรา
- 34 ำพียงถึงตัวเอง
- 40 การเปลี่ยนแปลงในสังคมไทย คุณธรรมที่ถ้าสูญหายไป
- 46 สถาปัตยกรรมของเรา
- 47 รายชื่อผู้บริจาค
- 48 ชีวิตฉัน
- 50 นาม-ตอบ
- 59 ขบ...จับ
- 62 มลฑลดีเยี่ยม

202
1.3
226

“...ผู้ที่มีความรู้ความสามารถขั้นปริญญา ควรฝึกฝนตนเองให้สามารถทำงานได้
หลายๆ อย่าง หลายๆ รูปแบบ **ไม่ควรจะจำกัดความสามารถของตนเองให้แคบอยู่
เฉพาะในวิชาที่ศึกษาสำเร็จมา** การจะทำดังนั้นให้ได้ บัณฑิตทั้งหลายจำเป็นต้องฝึก
อบรมความคิดจิตใจของตนให้มีความกระตือรือร้น สนใจที่กว้างขวาง คือ สนใจ
เรื่องราว บุคคล และสิ่งต่างๆ ที่แวดล้อมและเกี่ยวข้องกับตัวอย่างอย่างจริงจัง ความ
สนใจและเล็งเห็นความสำคัญของเรื่องราวและสิ่งทั้งปวงนั้น จะเป็นทางเปิดกว้างให้เข้า
ศึกษาและเรียนรู้เรื่องต่างๆ จนเกิดความรอบรู้อันกระจายทั่วถึง อำนวยผลให้สามารถ
ปฏิบัติตนปฏิบัติงานได้ถูกต้องคล่องตัว และมีโอกาสอันงดงามที่จะสร้างสรรค์ประโยชน์
อันไพบุลย์ให้แก่ตนเองและส่วนรวมได้สมปรารถนา...”

1

พระราชโอรส

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตประสานมิตร

วันศุกร์ที่ 24 ธันวาคม 2536

เอกสาร มศว

1055

ที่ปรึกษาภาคติมศักดิ์

1. รศ.เฉลิมศักดิ์ สุภาพล
2. อ.ดร.ชุตินฎา เจียมศิริ
3. อ.สุพจน์ โตนวล
4. อ.อรุณศรี กุมท

ที่ปรึกษา

1. อ.จุงใจ แสงพันธ์ุ
2. รศ.สุมาลี เหลืองสกุล
3. ผศ.บงกชพันธ์ุ ทองงาม
4. อ.ดร.อรรณพ โพธิสุข
5. อ.ธวัชไชย สนธิวินิช
6. อ.นพ.วิษัระ ตีระพิพัฒนกุล
7. อ.ไชยา กุฎาคาร
8. อ.ดร.อุษณีย์ โพธิสุข
9. อ.พฤทธิ์ สุกเสริญศิริ
10. อ.ประทีป จินวี
11. อ.ดร.พัชรวิวัลย์ กำเนิดเพชร

บรรณาธิการ

อ.สาธิต ทิมวัฒนาบรรเทิง

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

1. นายบำรุง รอดกร
2. นายมนูญ หวันเหลิม
กองบรรณาธิการ
1. อ.บัณฑิต แพนลีนฟ้า
2. นายพัฒนชัย ปัทมะเวณู
3. อ.นพ.จุฬา จันทร์ศรี
4. นางอัมพรพรณ สร้อยสะอาด

เหรียญกิตติมศักดิ์

1. นางสุนีย์ นันตะเวช
2. รศ.นพ.อรุณวงศ์ เทพชาตรี

ศิลปิน

นายวิเชียร วงศ์สกุลลักษณ์

ถ่ายภาพ

นายแสงชัย กิรดิรวรนนท์

ประสานงาน

1. นางอำพัน เลี้ยงเจริญ
2. น.ส.สายัณห์ ชื่นศรีทอง

ผู้ออกแบบเครื่องหมายสภาคณาจารย์

นายอุกฤษณ์ ทรงสุรเวทย์

สารจากประธานสภาคณาจารย์

สารจากประธานสภาคณาจารย์ฉบับนี้ จะกล่าวถึง

สภาพปัจจุบันของสภาคณาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยสภาคณาจารย์ พ.ศ. 2519 กำหนดให้มีสภาคณาจารย์กลาง และสภาคณาจารย์วิทยาเขต

สภาคณาจารย์กลาง ประกอบด้วยผู้แทนจากวิทยาเขตภาคใต้ (สงขลา) วิทยาเขตประสานมิตรและวิทยาเขตมหาสารคาม วิทยาเขตละสองคน รวมเป็นหกคน

ขณะนี้ ก.ม.อนุมติให้พนักงานและเจ้าหน้าที่จำนวนสามคนอยู่ประจำทำงานเฉพาะของสภาคณาจารย์ แต่กำหนดให้ตำแหน่งสังกัดอยู่กองกลาง สำนักงานอธิการบดี

สถานที่ทำงานของพนักงานและเจ้าหน้าที่อยู่ที่ตึกเก้าชั้นล่างในห้องเดียวกับงานประชุมและประชาสัมพันธ์

สภาคณาจารย์แห่ง มศว นี้มีลักษณะเหมือนกับสภาข้าราชการแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์อยู่ตรงที่มีได้ระบุไว้ในพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย แต่มีข้อบังคับโดยเฉพาะที่กำหนดขึ้นตามนัยแห่งพระราชบัญญัตินั้น และเป็นสภาของข้าราชการทุกคนทุกสาย แต่พฤติกรรมของบุคลากรคือสภานั้นน่าสนใจที่จะทำวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อการพัฒนาเป็นอย่างยิ่ง

สภาคณาจารย์ มศว ประสานมิตร ประกอบด้วยกรรมการประเภทผู้แทนหน่วยงาน 12 คน และประเภทผู้แทนทั่วไปอีก 12 คน มีการประชุมกันอย่างน้อยเดือนละครั้ง โดยกำหนดเวลาไว้แน่นอนว่าจะประชุมตามปกติทุกวันพฤหัสบดีต้นเดือน

ข้อบังคับฯ กำหนดให้สภาคณาจารย์มีหน้าที่ (ไม่มีอำนาจ) เสนอแนะข้อมูลเกี่ยวกับกิจการทั้งปวงของมหาวิทยาลัยต่ออธิการบดี

เมื่อกล่าวโดยสรุปแล้ว สภาคณาจารย์แห่ง มศว นี้ เกิดขึ้นจากความคิดริเริ่มของคณาจารย์ โดยได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารมหาวิทยาลัยในสมัยนั้นตามลำดับอย่างไม่เป็นทางการ จนกระทั่ง พ.ศ. 2519 สภามหาวิทยาลัยจึงกำหนดขึ้นเป็นข้อบังคับมหาวิทยาลัย ซึ่งแยกสมทบมหาวิทยาลัยในสมัยนั้นคือ ศ.ดร.เกษม สุวรรณกุล หลังจากนั้น ผู้บริหารมหาวิทยาลัยกับคณาจารย์ก็ได้ร่วมกันส่งเสริมกิจการสภาคณาจารย์ยุคมีข้อบังคับแล้วถึงปัจจุบันนี้ประมาณสิบเจ็ดปีเศษ

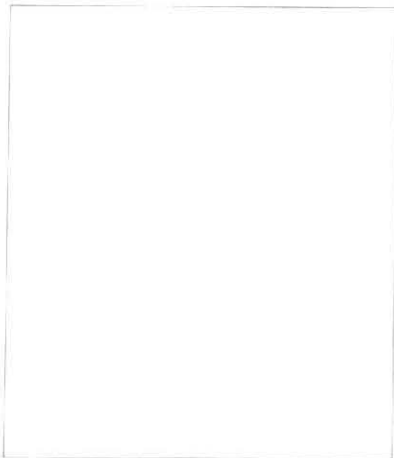
คณะแพทยศาสตร์

คณะกรรมการสภาคณาจารย์มศว. ประสานมิตร

รศ.เจตนิมศักดิ์ สุภาพผล
คณะวิทยาศาสตร์
ประธานสภาคณาจารย์
มศว.ประสานมิตร

อาจารย์นายแพทย์วัชชีระ ตีระพิพัฒน์กุล
คณะแพทยศาสตร์
รองประธานสภาคณาจารย์คนที่ 1

รศ.สุมาลี เหลืองสกุล
คณะวิทยาศาสตร์
รองประธานสภาคณาจารย์คนที่ 2

กรรมการ

อาจารย์ดร.ชุตินา เจียมศิริ
บัณฑิตวิทยาลัย

อาจารย์อวัชชัย สนธิวินช
คณะสังคมศาสตร์

อาจารย์ประทีป จินน์
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

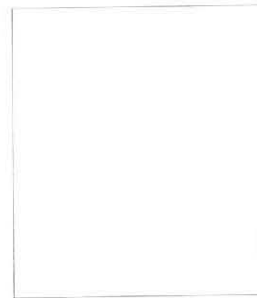
อาจารย์ดร.อรรณพ โพธิสุข
บัณฑิตวิทยาลัย
เลขาธิการสภาคณาจารย์

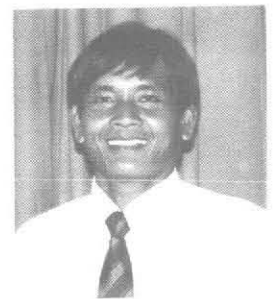
อาจารย์สุพจน์ โคนวล
คณะศิลปกรรมศาสตร์

อาจารย์ชैया กุลกากร
ร.ร.สาธิต มศว ประสานมิตร

อาจารย์ดร.พัชรวิทย์ กำเนิดเพชร
คณะศึกษาศาสตร์

อาจารย์บัณฑิต พันล้นฟ้า
ร.ร.สาธิต มศว ประสานมิตร

อาจารย์อรุณศรี กุมท
สำนักทดสอบทางการศึกษา
และจิตวิทยา

อาจารย์ดร.อูนมีย์ โพธิสุข
คณะศึกษาศาสตร์

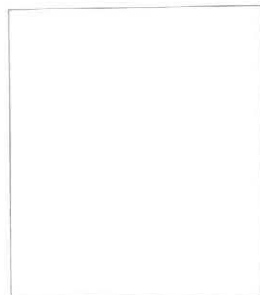
อาจารย์สาธิต ทิมวัฒน์บรรเทิง
คณะศิลปกรรมศาสตร์

นายพัฒนชัย ปัทมะเวณ
กองบริการการศึกษา

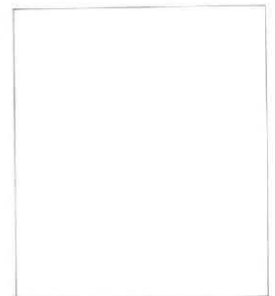
อาจารย์จุงใจ แสงพันธุ์
คณะศึกษาศาสตร์

อาจารย์พฤทธิ์ สุขเสริมสรุศิริ
คณะศิลปกรรมศาสตร์

ผศ.บงกชพันธุ์ ทองงาม
ร.ร.สาธิต มศว ประสานมิตร

อาจารย์นายแพทย์จุกา จันทร์ศรี
คณะแพทยศาสตร์

นางสุนีย์ นันทะเวช
กองกลาง
เหรียญก

นายภูมิพรจณ สร้อยสะอาด
คณะวิทยาศาสตร์

นางลำพิน เลี่ยมเจริญ
เจ้าหน้าที่สภาคณาจารย์

นายบำรุง รอดกร
คณะพลศึกษา

น.ส.สินธ์์ ชื่นศรีทอง
เจ้าหน้าที่สภาคณาจารย์

นายมนูญ ทวันเหลี่ยม
สำนักหอสมุดกลาง

บรรณาธิการเกลง

เมื่อผมได้รับมอบหมายจากท่านประธานสภาคณาจารย์ มศว ประสานมิตร ให้เป็นบรรณาธิการเฉพาะกิจจัดทำวารสารสภาคณาจารย์ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีนั้น ทำให้ผมเกิดความรู้สึกวิตกกังวลอยู่ เพราะประสบการณ์ในแวดวงคณาจารย์ของ มศว นั้น ตัวผมเองก็ยังไม่ทำมาจวบจนบัดนี้ เพราะเพิ่งจะได้มาบรรจุเป็น อาจารย์ที่นี้ได้ไม่นานนัก ทำให้เกิดความหนักใจ แต่เมื่อนึกถึงความสำคัญที่ท่านประธานมอบหมายให้ทำ ก็เกิดเป็นความรู้สึกว่าเป็นสิ่งที่ท้าทาย และภูมิใจอย่างยิ่งในอันที่จะทำวารสารเล่มนี้ออกมาให้สำเร็จ โดยที่จะไม่ทำให้ท่านประธานหน้าแตก

วารสารสภาคณาจารย์เล่มนี้ ได้รวบรวมสิ่งละอันพันละน้อยจากทรัพยากรบุคคล ผู้ทรงคุณวุฒิ บุคคลดีเด่น อีกทั้งบรรยากาศในแง่มุมต่างๆ ในลักษณะของ นานาทัศนะ ซึ่งเราท่านต่างทราบดีว่า มศว ของเรานั้นมีนักคิด นักเขียน นักวิจารณ์ นักวิชาการ เรามีของดี ๆ อยู่มาก แต่เราก็รู้อย่างมีอะไรหลาย ๆ อย่างที่เราคิดว่ามัน ควรที่จะดีกว่าที่เป็นอยู่ในทุกวันนี้ หรือเป็นเพราะว่าเรามีของดี ๆ แต่ขาดคนปรุงที่ จะทำให้อร่อยไปก็คงจะต้องใช้เวลา ความมุ่งมั่นที่แท้จริงที่พวกเราทุก ๆ คนจะ ต้องช่วยกันตามบทบาทและหน้าที่ที่ท่านเป็นอยู่ ให้ถึงที่สุด

และถ้าไม่มีอุปสรรคปัญหาใดเกิดขึ้น วารสารสภาคณาจารย์ ฉบับที่ 2 ก็จะได้นำเสนอออกมาให้ชมกันอีกประมาณกลางปี อีกครั้ง

มหาวิทยาลัย
นครินทรวิโรฒ
AKHARINWIRDT UNIVERSITY

เคหะสาร มศว

บทบาทของมนุษยศาสตร์

และศึกษาศาสตร์

ที่ควรมีในชีวิตปัจจุบัน

ชุตินา เจียมศิริ

บัณฑิตวิทยาลัย

10

ในภาวะที่สังคมและเศรษฐกิจเสื่อมโทรม แม้จะมีการรวมพลังความคิดในการแก้ไขปัญหาทั้งภาครัฐและเอกชน แต่ในภาวะการณ์ปัจจุบันกำลังใจและความหวังของประชาชนไทยส่วนใหญ่แทบจะไม่เหลืออยู่ จุดมุ่งหมายส่วนใหญ่ที่ทั้งภาครัฐและเอกชนมุ่งหวังจะแก้ไข มักจะเป็นไปในรูปการพัฒนารูปแบบของชีวิตให้ทันสมัย ตามทันความนำหน้าทางเทคโนโลยีของโลกตะวันตก

น้อยคนนักจะคิดปรับปรุงแก้ไขเปลี่ยนแปลงทั้งชีวิตและสังคมไปในทางที่ดีขึ้นในลักษณะที่ใช้สติ ปัญญา เหตุผล เข้าใจสถานการณ์ ความเปลี่ยนแปลง ความไม่แน่นอนของภาวะการณ์ในปัจจุบันและอนาคต โดยคำนึงถึงคุณธรรมของความเป็นมนุษย์ด้วย

หากดูระบบการศึกษาของไทยจะเห็นว่าไม่ได้สร้างสติปัญญาหรือเตรียมการในสิ่งที่กล่าวข้างต้น สติปัญญาของคนในชาติเป็นสิ่งสำคัญ เป็นสิ่งที่สร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศชาติได้ การ

มุ่งพัฒนาอาวุธให้ทันสมัยทัดเทียมโลกปัจจุบันเป็นการแก้ปัญหาที่ไม่ถูกต้อง เป็นการชี้ช่องทางให้คนคิดว่าการเตรียมพร้อมด้านวัตถุดิบ ทอง ความเติบโตทางเศรษฐกิจจะสามารถสร้างความเป็นมหาอำนาจของประเทศ และเป็นการนำมาซึ่งความสุข ความสงบของจิตใจในการสั่งสมอำนาจในการต่อรอง สะสมแสนยานุภาพ หากพิจารณาโดยใช้สติ ปัญญา เหตุผล และความเป็นมนุษย์ที่มีคุณธรรมจะเห็นว่าสิ่งเหล่านี้ไม่ใช่การแก้ปัญหาทั้งส่วนบุคคล สังคม หรือแม้แต่ปัญหาโลกเลย

การแก้ปัญหาควรอยู่บนพื้นฐานของการมีปัญญา การที่เรามีปัญญาจะสามารถแก้ปัญหาต่างๆ หากความดีอยู่บนพื้นฐานของปัญญาจะดีกว่าปัญญาที่อยู่บนศรัทธา ซึ่งคลอนแคลนได้ง่าย หากเหตุการณ์มีการเปลี่ยนแปลงจะทำให้ยึดอะไรไม่ได้เลย

ขออ้างถึงพุทธศาสนา แม้สังคมที่ทันสมัยโดยเฉพาะทางด้านวัตถุจะเห็นว่า เป็นสิ่งที่ล้าหลัง ถ่วงความเจริญ ทำให้

ประเทศพัฒนาไปไม่ทันกับโลกตะวันตก หากพิจารณาดูจะเห็นว่าพุทธศาสนา สอนว่าปัญญาจะอยู่กับสัมมาทิฐิ คือ มี ทิฐิที่ดี รู้ว่าโลกและชีวิตเป็นอย่างไร การ รับรู้โลกชีวิต ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารที่เรา ได้รับอยู่ทุกวัน ทำให้เกิดการคิดอย่างมี เหตุผล ปัญญาที่มนุษย์พึงจะมีจะเกิดขึ้น

จากการพิจารณาดูหลักสูตรหรือ การสอนส่วนใหญ่ตั้งแต่ระดับโรงเรียน จนถึงระดับมหาวิทยาลัยจะเห็นว่าปัญญา เกิดขึ้นจากข้อมูล ข่าวสาร การคิดอย่างมี เหตุผล ซึ่งทั้งสองอย่างนี้ขาดไปหมด เกือบทุกภาค หรือขาดปัญญา แม้ใน ระบบการปกครองไม่ว่าจะเป็นประชาธิปไตยหรือธรรมาธิปไตย หากประชาชน มีปัญญา สังคมจะมีความสงบสุข สามารถพูดตกลงกันด้วยเหตุผล คำนี้ถึงประโยชน์ส่วนตนน้อยลง

การขาดปัญญาหรือสัมมาทิฐิ จะ ทำให้ประชาชนขาดความมีสติ หรือ ความยังคิด ที่มีเหตุผล อย่างน้อยในข้อ ที่ว่าเกิดมาทำไม เกิดมาทำอะไร สิ่ง ที่ขาดนี้จะทำให้นักเรียน นักศึกษา หรือ นักการศึกษาหลงทาง ขาดปัญญาในการ หาทิศทางในการดำเนินชีวิต เพื่อจะได้ สิ่งสูงสุดในชีวิตของความเป็นมนุษย์

โลกปัจจุบันคนส่วนใหญ่ยังหลง ทางในการเกิดความคิดว่า เมื่อเกิดมา แล้วควรแสวงหาความสุขจากการกิน การเสพกามารมณ์ รวมทั้งแสวงหา เกียรติ และปัญหาที่ประสบอยู่ในสังคม ปัจจุบันได้ขยายเป็น การกิน การนอน การเสพกาม และการหนีภัย รวมไปถึง ความฟุ้งเฟ้อในทางวัตถุ เพราะคนส่วนใหญ่ในสังคมยังหลงในสิ่งเหล่านี้ คิดว่า เกิดมาเพื่อสิ่งเหล่านี้ จนต้องเบียดเบียน เช่นฆ่ากัน ส่วนใหญ่มีชีวิตอยู่อย่างหวาด

ผวาจากภัยรอบด้าน โดยไม่รู้ตัวว่าภัยจะ มาถึงตนเข้าเมื่อไร

ความสุขดังกล่าว เป็นสิ่งที่คน ส่วนใหญ่แสวงหา หากจะพิจารณาดูให้ดี แล้ว เป็นความสุขที่ทำลายตัวเอง ทำลายชาติ ทำลายโลกอย่างหนักที่สุด แต่ ไม่มีใครรู้สึกตัว โดยเฉพาะนักการศึกษา ในเมืองไทยเรา

ความสุขที่แท้จริงแล้วย่อมเป็น ความสุขที่เกิดจากจิตที่สงบเย็น เป็น อิสระจากความเห็นแก่ตัว เป็นอิสระจากกิเลสที่คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยรู้จักกัน ความ สุขชนิดนี้หากทุกคนแสวงหา ตัวเองและ สังคมสงบกว่านี้ ความเป็นมนุษย์จะเกิด มากขึ้น

การจัดหลักสูตรในปัจจุบัน มุ่งทิศ ทางไปในการให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไปใช้ ในชีวิตประจำวัน การจัดหลักสูตรเช่นนี้ เพื่อตอบสนองแนวทางชีวิตใหม่ๆ ที่ผู้ เรียนจะต้องออกไปเผชิญเมื่อเรียนจบ แล้ว ในรายวิชาเริ่มคำนึงถึงการเสริม ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ผู้ เรียนจะต้องไปพบในชีวิตประจำวัน เช่น คอมพิวเตอร์ หรือการใช้เครื่องมือใหม่ๆ ที่สามารถให้มนุษย์เอาชนะธรรมชาติ แม้ แต่เอาชนะเพื่อนมนุษย์ด้วยกันโดยขาด การคำนึงถึง จริยธรรม หรือความดีงาม ของจิตใจ

ปัญหาในปัจจุบันและอนาคต ผู้มี ปัญญา นักวิชาการ ควรเริ่มคำนึงถึงอัน ตราয়ในการเร่งรัดพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยขาดการคำนึงถึงคุณค่าทางด้านจิตใจ และการเสริมสติปัญญาเข้าไปในหลักสูตร การศึกษา

ลักษณะทางด้านจิตใจของคนไทย โดยทั่ว ๆ ไป มีพื้นฐานทางมนุษยศาสตร์ อยู่แล้ว จิตใจของคนไทยละเมียดละไม

ประณีต อ่อนโยน พุทธศาสนา ซึ่งเป็น
 แนวปรัชญาในการดำรงชีวิตของคนไทย
 สอนให้มีความเมตตาอารี สมณะ สิ่ง
 เหล่านี้สะท้อนให้เห็นอยู่ในวรรณกรรม
 ดนตรี ศิลปะ และจริยวัตรของคนไทย
 แต่คุณลักษณะเหล่านี้เริ่มมีผู้สังเกตเห็น
 ว่าลดน้อยลง และวิถีชีวิตของคนไทย
 เริ่มมีแนวโน้มเข้าสู่ลักษณะที่เหมือน
 เครื่องจักรเครื่องยนต์ ซึ่งมีใช้ลักษณะ
 ที่คนทั่วไปพึงประสงค์นัก ประเด็นดัง
 กล่าวจึงเป็นสิ่งที่มนุษย์ผู้มีสติปัญญาจะ
 พึงไตร่ตรอง และจัดระบบสังคม หรือ
 การศึกษาให้เป็นที่ไปในแนวทางที่รู้จักเขา
 และมีสติรู้จักตัวเรา คำนึงมทางตะวัน
 ตกนิยมวัตถุ เอาดัชนีทางเศรษฐกิจ เป็น
 ตัวชี้ทิศทางการพัฒนา แต่ชาวตะวันออก
 เช่น คนไทยเอาจิตใจความเป็นมนุษย์
 เป็นตัวชี้การพัฒนาที่ยึดวัตถุพอสร้าง
 ชีวิต

จากสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นคงพอจะ
 ให้ได้คิดว่า มนุษยศาสตร์ และศึกษา
 ศาสตร์ สัมพันธ์กันอย่างไร ในการมีบทบาท
 ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลใน
 ปัจจุบันและในอนาคต

บรรณานุกรม

เจดนา นาควัชระ. “แนวทางการวิจัย
 ทางมนุษยศาสตร์” มนุษยศาสตร์ มศว
 บางเขน ปีที่ 5 ฉบับที่ 8 ภาคเรียนที่ 1
 พ.ศ. 2524 หน้า 18-44.
 พุทธทาสภิกขุ. ปณิธานวันล้ออายุ
 กรุงเทพฯ : การพิมพ์พระนคร, 2518.
 พุทธทาสภิกขุ. เป้าหมายของชีวิตและ
 สังคม กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์,
 2527.

การสอบเข้ามหาวิทยาลัย

(เอ็นทรานซ์)

เราจะเข้าไปเขียนนี้หรือพัฒนา

วิรุณ ตั้งเจริญ

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มศว ประสานมิตร

ก่อนหน้าปี 2504 การสอบเข้ามหาวิทยาลัยนั้น มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งเป็นผู้ดำเนินการจัดสอบเอง เป็นระบบปกติที่ผู้สอบเลือกสรรและเดินทางไปสู่สถาบันนั้นโดยตรง หลังจากปี 2504 สภาการศึกษาเป็นผู้จัดสอบ และเมื่อถึงปี 2510 ทบวงมหาวิทยาลัยได้จัดระบบสอบรวมขึ้น หรือที่เราเรียกกันว่า “สอบเอ็นทรานซ์” ทุกวันนี้

การแข่งขันอย่างเข้มข้นรุนแรงเพื่อช่วงชิงเก้าอี้ที่นั่งในมหาวิทยาลัย ได้ดำเนินมานานด้วย 26-27 ปี

ในระยะหลังนี้ ระบบการสอบรวมเพื่อแย่งเข้าสู่ประชุมมหาวิทยาลัย ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงใกล้เทศกาลสอบ แม้ทบวงมหาวิทยาลัยเอง ก็มิได้เชื่อมั่นในวิถีทางการสอบรวมของตนเองมากนัก เพราะปรากฏการณ์ประมาณช่วงปี 2524 ดูเหมือนทบวงมหาวิทยาลัยเองก็คิดการปรับปรุงการสอบรวมของตนเองอยู่ด้วยเหมือนกัน

ทำไมต้องพัฒนา

จริงอยู่ การสอบรวมเข้ามหาวิทยาลัยย่อมมีความเหมาะสมสอดคล้องอยู่ในช่วงเวลาหนึ่ง มีคุณค่าในเชิงมาตรฐานทางวิชาการอยู่ในระดับหนึ่ง แต่ก็มีจุดอ่อนในแง่มุมมองอื่นภายในตัวของระบบเองด้วย

จากการสัมมนาเรื่อง “การสอบเข้ามหาวิทยาลัย : ความสำเร็จหรือความล้ม

เหลว” ครั้งแรก เมื่อวันที่ 19-20 พฤษภาคม 2536 ณ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ มีข้อสรุปในเชิงลบจากผลการวิจัยเกี่ยวกับระบบสอบรวมอย่างน่าสนใจว่า

1. การสอบรวมทำให้เกิดความไม่เสมอภาคในโอกาสจะได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะความไม่เสมอภาคนี้ มักจะตกอยู่กับผู้ที่มีฐานะเศรษฐกิจต่ำ มีภูมิลำเนาอยู่ในท้องถิ่นห่างไกล ก้นดาร์ ต่างจังหวัด

2. การสอบรวมทำให้เกิดระบบทิสทางเดียวและคับแคบ การสอบรวมมีอิทธิพลอย่างมากต่อการกำกับกำหนดเนื้อหาและวิธีสอน ตลอดจนพฤติกรรมของครูและนักเรียนในระดับประถมและมัธยมศึกษา เกิดการเรียนรู้การสอนเพื่อให้ทำข้อสอบคัดเลือกให้ ครูสอนแต่เนื้อหาความรู้และมุ่งเฉพาะวิชาที่ใช้สอบคัดเลือกเท่านั้น

3. การสอบรวมยังผลให้เกิดการสมัครสอบเทียบในระดับชั้น ม.4 และ 5 มากขึ้น เพื่อจะได้มีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยเร็วและหลายครั้ง ก่อให้เกิดผลกระทบต่างๆ เช่น นักเรียน ม.6 ในบางโรงเรียนลดลงมาก นักเรียนที่สอบเทียบได้แต่สอบคัดเลือกไม่ได้ขาดความสนใจในการเรียน มุ่งเรียนแต่วิชาที่ใช้สอบเข้าศึกษาต่อ อีกทั้งยังสร้างปัญหาทางด้านระเบียบวิจัยความประพฤติด้วย

4. ค่านิยมในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยก่อให้เกิดระบบกวดวิชาตลอดปี ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้การสอนในโรงเรียน ทั้งครูและเด็กเกิดความเครียด เพราะมุ่งแต่การฝึกฝนทำข้อสอบและแข่งขันเพื่อเอาชนะผู้อื่น เพื่อผลักดันตนเองให้เข้ามหาวิทยาลัยได้

5. ในด้านข้อสอบที่ใช้ในการสอบคัดเลือก ก็พบจากหลักฐานการค้นคว้าวิจัยว่า ยังขาดประสิทธิภาพในการทำนาย ข้อสอบส่วนใหญ่ยังเป็นข้อสอบชนิดเลือกตอบ ที่มุ่งเน้นเนื้อหาประเภทความรู้ความจำ ผู้ตอบจึงใช้การเลือกเสียง คาดคะเนหรือเดาสุ่มรวมไปด้วยทำให้ขาดการใช้ความคิดอย่างมีหลักการและเหตุผล เนื่องด้วยเนื้อหาข้อสอบไม่ได้วัดสิ่งเหล่านี้

กล่าวเฉพาะปัญหาของผู้ปกครอง ครูและนักเรียน การสัมมนาครั้งนั้นยังได้ข้อสรุปว่า

ทางด้านผู้ปกครองก็คาดหวังจากเด็กมากเกินไป เร่งรัดเด็กตามความต้องการของตนเอง แทนที่จะพิจารณาความถนัดและศักยภาพที่แท้จริงของเด็ก นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาขาดความกระตือรือร้นทางการเรียนในชั้นเรียน ให้ความสนใจแต่การกวดวิชาเป็นหลัก

อีกครั้งครูส่วนหนึ่งยังมุ่งหารายได้จากการสอนพิเศษ ขาดการเอาใจใส่ต่อ

การสอนปกติ มุ่งแต่จะสอนในชั้นเรียนที่กวดวิชา ซึ่งเป็นรายได้พิเศษของตน นอกจากการสอนในโรงเรียนจะขาดประสิทธิภาพแล้ว ยังสะท้อนการขาดจริยธรรมในตัวครูผู้สอนด้วย

สำหรับผู้ปกครองก็มีค่านิยมสูงที่ผิด ต่อการให้ลูกสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้ หนึ่งเป็นทางเลือกทางเดียวในชีวิตของเด็ก

นอกจากนั้นแล้ว ยังพบเอกสาร “ข่าวครุศาสตร์” จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ปีที่ 13 ฉบับที่ 9-1 พฤษภาคม 2536) ซึ่ง ดร.สุชาติ ตันธนะเดชา สรุปจากการเสวนาวิชาการโต๊ะกลม เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2536 มีประเด็นปัญหาเกี่ยวกับระบบการสอบรวมบางตอนว่า

ระบบสอบรวมส่งผลกระทบต่อผู้เกี่ยวข้องทั้งนักเรียน ผู้ปกครอง และครู ก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบการศึกษาอย่างใหญ่หลวง ทั้งในเรื่องการสอบเทียบและการกวดวิชาเพียงเพื่อเพิ่มโอกาสในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย สร้างความเครียดและเปลี่ยนวิถีชีวิตของผู้เรียน จากนักเรียนที่พึงศึกษาค้นหาความรู้ด้วยใจรัก กลายมาเป็นนิยมติวเข้มและกวดวิชา เพื่อการฝึกเทคนิคกลไลวิธีตอบข้อสอบทุกประเภทให้ได้คำตอบที่ถูกต้องและรวดเร็ว โดยไม่ต้องรู้เนื้อหา ก่อให้เกิดนิสัยการเอาลัดเอาเปรียบคนอื่นทุกวิถีทาง

ส่วนจุดแข็งของการสอบรวม การเสวนาวิชาการโต๊ะกลมได้สรุปไว้ว่า

“การสอบเอ็นทรานซ์ที่เป็นอยู่ ก็มีจุดแข็งที่มีความยุติธรรมในระบบทุนนิยมเสรี กล่าวคือ การปฏิบัติต่อผู้สอบเท่าๆ กัน ใครทำข้อสอบได้มากก็ได้เข้ามหาวิทยาลัย ใครทำข้อสอบได้น้อยก็ตกไป ไม่มีการเล่นพรรคเล่นพวกหรือระบบเด็กเส้น”

จะพัฒนาอย่างไร

ตลอดเวลาที่ผ่านมาของการวิพากษ์วิจารณ์ ไม่ว่าจะเป็นการวิพากษ์วิจารณ์การสอบรวมเข้ามหาวิทยาลัย ทั้งในหมู่นักวิชาการในมหาวิทยาลัย ในสื่อมวลชนและจากการสัมมนา มักจะเผชิญปัญหาที่ว่า “เราจะพัฒนาอย่างไร” “ข้อเสนอแนะเป็นรูปธรรมหรือสมเหตุสมผลหรือไม่” รวมทั้งข้อกังวลใจที่ว่า “ผู้เกี่ยวข้องกับการสอบรวมพร้อมที่จะพัฒนาหรือไม่”

การสัมมนาเรื่อง “การสอบเข้ามหาวิทยาลัย : ความสำเร็จหรือความล้มเหลว” ครั้งแรกนั้น ดร.จรจรา สุวรรณทัต และ ดร.สวัสดิ์ ประทุมราช ได้สรุปข้อเสนอไว้ดังนี้

1. การสอบคัดเลือกมีความสำคัญที่จะต้องดำเนินต่อไป แต่จะต้องมีการปรับปรุง

วิธีการสอบเพื่อกระจายโอกาสและให้เกิดความยุติธรรมมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำคัญในการปรับปรุงการสอบคัดเลือกก็คือ ควรใช้คะแนนที่สอบจากระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและความถนัดทางการเรียน มาร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณา

3. ให้พิจารณาใช้การสอบคัดเลือกระบบโควตาให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดความเสมอภาคแก่ผู้อยู่ในภูมิภาคและผู้ด้อยโอกาสอื่น ๆ

4. ทางด้านการใช้ข้อสอบสำหรับสอบคัดเลือก พบว่า โดยส่วนรวมยังมีคุณภาพไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ ควรจะต้องปรับปรุงกระบวนการทำข้อสอบปรนัยที่ดีมีคุณภาพ และควรใช้ข้อสอบแบบเขียนตอบประกอบการพิจารณาคัดเลือก เพื่อจะได้วัดความสามารถด้านการสังเคราะห์ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นในการศึกษาระดับอุดมศึกษา

5. รัฐควรสนับสนุนให้มหาวิทยาลัยเอกชนพัฒนามาตรฐาน ซึ่งจะเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยบรรเทาหรือลดความเครียดในการแข่งขันกันเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยของรัฐต่อไป

พัฒนาอะไร

16

จากการสัมมนาเรื่อง “การสอบเข้ามหาวิทยาลัย : ความสำเร็จหรือความล้มเหลว” ครั้งแรก คณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาปรัชญา และสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้จัดสัมมนาครั้งที่ 2 ขึ้น ในวันที่ 17 กันยายน 2536 ณ สำนักงานอธิการบดี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มีผู้เข้าร่วมสัมมนาประมาณ 30 ท่าน ทั้งจากนักวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา จากกระทรวงศึกษาธิการ จากสำนักงานการศึกษาเอกชน จากโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา ศาสตราจารย์ ดร.วิทย์ วิศทเวทย์ เป็นประธานการสัมมนา

ผู้อภิปรายทำในการสัมมนา คือ ดร.สุวัฒน์ เงินฉ่ำ รองอธิบดีกรมสามัญศึกษา ดร.สวัสดิ์ ประทุมราช และศาสตราจารย์อำไพ สุจริตกุล กรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาปรัชญา

ผู้เข้าร่วมสัมมนานั้น เช่น นายประทีป ม.โกมลมาศ อธิการบดีมหาวิทยาลัย อัสสัมชัญ นายธีระชัย ปุณณโชติ นายไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์ นายสมหวัง พิริยานุวัฒน์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นายสมศักดิ์ เอี่ยมศรีทอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ น.ส.ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานันท์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ฯลฯ

ในประเด็น “การนำผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมาเป็นส่วนหนึ่ง

ในการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา”

รองอธิบดีกรมสามัญศึกษา ได้กล่าวถึงการพัฒนามาตรฐานการประเมินผลของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาทั่วประเทศ ที่ได้ดำเนินการมาแล้ว 18 ปี (หลังจากการใช้ข้อสอบมาตรฐานกลางของกระทรวงศึกษาธิการ) และกำลังพัฒนาต่อไป โดยเรียกร้องให้การสอบเข้ามหาวิทยาลัยใช้คะแนนผลการเรียนสะสม เป็นส่วนหนึ่งของคะแนนสอบเข้า (ส่วนหนึ่ง เช่น 25%) โดยแปรคะแนนสะสมเป็นเปอร์เซ็นต์

ซึ่งปัญหาการนำคะแนนผลการเรียนสะสมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มาเป็นคะแนนสอบเข้าศึกษาต่อส่วนหนึ่งนี้ นับว่าเป็นประเด็นวิพากษ์วิจารณ์กันพอสมควร

โดยที่ข้อวิพากษ์วิจารณ์นั้นมักเป็นความไม่มั่นใจเกี่ยวกับมาตรฐานการเรียนการสอน และคะแนนที่แตกต่างกันจากโรงเรียนต่างๆ ทั่วประเทศ

ต่อปัญหานี้ ผู้เขียนได้ร่วมเสนอความคิดเห็นว่า

ในเมื่อต่างก็ยอมรับกันว่าถึงเวลาที่ต้องพัฒนาการสอบเข้ามหาวิทยาลัย เราจะต้องช่วยกันเสนอความคิดและผลักดันให้เป็นจริงให้ได้ มิใช่เพียงการวิพากษ์วิจารณ์แล้วปล่อยให้ปัญหาต่างๆ เป็นไปเช่นนี้

ในขณะที่เราสงสัยต่อมาตรฐานการเรียนการสอน คะแนนและการประเมินผลของโรงเรียนมัศึกษานั้น เราก็อดไม่ได้ที่จะสงสัยในมาตรฐานข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัยของเราเองด้วย

การนำคะแนนสะสมมาใช้ นั้น น่าจะเป็นไปได้ด้วยเหตุผลหลายประการ คือ

1. การนำคะแนนสะสมมาเป็นส่วนหนึ่งของคะแนนสอบเข้ามหาวิทยาลัย ถ้าเป็น “เพียง” ส่วนหนึ่ง เช่น 20-25 เปอร์เซ็นต์ แม้เราจะมีข้อสงสัยในเกณฑ์มาตรฐานอยู่บ้าง ก็ไม่น่าจะมีผลกระทบมากนัก
2. สังคมไทยต้องพัฒนาการกระจายความรับผิดชอบ มิใช่ติดยึดอยู่กับการรวมศูนย์อำนาจไว้ตรงส่วนกลาง สังคม การศึกษา และประชาธิปไตย ต้องกระจายอำนาจและกระจายความรับผิดชอบไปพร้อมๆ กัน
3. เราจำเป็นต้องพัฒนาการยอมรับนับถือในความสามารถและศักยภาพซึ่งกันและกัน ไม่ว่าจะเป็ศักยภาพของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ครูอาจารย์ในส่วนภูมิภาค รวมทั้งนักเรียนในส่วนต่างๆ ของประเทศไทย

ซึ่งข้อเสนอเช่นนี้ก็ควรตั้งข้อสังเกตไว้กับกระทรวงศึกษาธิการด้วยว่า โรงเรียนประถมและมัธยมศึกษาทั่วประเทศจำเป็นต้องได้รับการพัฒนามาตรฐานการเรียน

การสอนและการประเมินผลต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง

ในประเด็น “การตั้งองค์กรเพื่อพัฒนาข้อสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา” ดร.สวัสดิ์ ประทุมราช ได้เสนอเอกสารและบรรยายอย่างควรที่จะได้รับการตอบสนองอย่างเร่งด่วน

ด้วยปัญหาการออกข้อสอบเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัยทุกวันนี้ ควรจะได้มีการก่อตั้งองค์กรเพื่อพัฒนาข้อสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาขึ้น โดยที่องค์กรหรือศูนย์ทดสอบแห่งชาติควรมีบทบาทหลักดังนี้

1. สร้างและพัฒนาแบบทดสอบที่ใช้คัดเลือกนักศึกษาในระดับปริญญาตรีที่ควรจะเป็นทั้งแบบสอบความถนัดทางการเรียน (Scholastic Aptitude Test) แบบสอบความถนัดเฉพาะ (Specific Aptitude Test)

สร้างแบบทดสอบที่ใช้คัดเลือกนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เช่น ข้อทดสอบ GRE (Graduate Record Examination) ของ ETS (Educational Testing Service) รวมทั้งข้อสอบผลสัมฤทธิ์ในสาขาวิชาต่างๆ ตามที่แต่ละสถาบันต้องการ

2. โครงการทดสอบตามความต้องการของหน่วยงาน เช่น งานประเมินความก้าวหน้าทางการศึกษาระดับชาติ งานทดสอบการครูศึกษา งานทดสอบเพื่อบรรจุแต่งตั้งครู งานทดสอบเพื่อการแนะแนวทางการศึกษา

พร้อมกับข้อเสนอในการจัดตั้งองค์กรทดสอบนั้น ท่านยังได้เสนอให้คณะวิชาของมหาวิทยาลัยควรริเริ่มมีบทบาทในการคัดเลือกนิสิตนักศึกษาของตนเอง โดยนำผลการสอบจากองค์กรทดสอบ มาประกอบกับการทดสอบเฉพาะด้านในแต่ละสาขาวิชา และตัดสินใจเลือกด้วยตนเอง

ซึ่งข้อเสนอนี้ได้รับการเสริมย้ำจาก ดร.สุชาติ ดันธนะเดชา ด้วยคำว่า

ถึงเวลาที่จะการสอบเอ็นทรานซ์เข้าสู่มหาวิทยาลัยควรจะได้แยกกระบวนการออกเป็น 2 ส่วน คือ การสอบ (Testing) และการตัดสินใจเลือก (Selection) ซึ่งในส่วนของการตัดสินใจเลือกนั้นต้องขึ้นอยู่กับมหาวิทยาลัย เพื่อให้ได้คนชั้นยอดเข้ามาสู่ระบบมหาวิทยาลัย

ในประเด็นสุดท้ายของศาสตราจารย์อำไพ สุจริตกุล เรื่องการใช้ข้อสอบแบบเขียนในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา” ท่านได้อภิปรายนำจากประสบการณ์ข้อสอบอัตนัยเชิงปรนัยในระดับบัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อย่างน่าสนใจยิ่ง

ได้มีการอภิปรายสนับสนุนการนำข้อสอบอัตนัยมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการสอบเป็นอย่างมาก

หลายท่านเชื่อว่า การเขียนหนังสือหรือการถ่ายทอดเป็นภาษาเขียนได้ ย่อมเป็นพื้นฐานอันสำคัญต่อการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยเป็นอย่างยิ่ง การสอบอัตนัยด้วยย่อมส่งผลไปสู่การเรียนการสอนในระดับโรงเรียน ก่อให้เกิดการฝึกฝนได้เป็นอย่างดี บางท่านได้อภิปรายถึงประเด็นที่น่าสนใจว่า

“บ้านเมืองเราได้ละเลยต่อการฝึกฝนการเขียนการจดบันทึกมายาวนานมาก ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ต่างๆ เราต้องพึ่งพามาจากคนต่างชาติ เราต้องช่วยกันสร้างคนที่คิดได้และเขียนได้ เพื่อให้สามารถถ่ายทอดทรัพย์สินทางปัญญาไปสู่คนรุ่นหลังได้ ไม่งั้นเราจะสูญเสียอะไรต่อมิอะไรไปมากมาย”

ผู้เขียนเองได้ร่วมอภิปรายและเชื่อมั่นว่า

การเขียนนอกจากจะมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ในสาขาวิชาต่างๆ แล้ว ยังเป็นภาพสะท้อนความคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ต่างๆ สะท้อนให้เห็นคุณภาพของการอ่านและการแสวงหาความรู้ของเขาเหล่านั้นได้อย่างดียิ่ง

ปัญหาที่ตามมาสำหรับการเสนอข้อสอบอัตนัยเข้าเป็นส่วนหนึ่งในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยก็คือ ปัญหาที่ไม่ค่อยเป็นปรนัยและปัญหาปริมาณข้อสอบ

ซึ่งก็ได้ข้อเสนอกที่เป็นไปได้หลายประการ เช่น การพัฒนาข้อสอบอัตนัยเชิงปรนัย การพิจารณาผลการสอบจากข้อสอบปรนัยที่อยู่ในระดับคุณภาพจำนวนหนึ่ง แล้วจึงพิจารณาข้อสอบอัตนัย การสอบอัตนัยควรสัมพันธ์กับการกระจายความรับผิดชอบในการตัดสินใจเลือกของคณะในมหาวิทยาลัย การเข้าค่ายตรวจข้อสอบอัตนัย การอบรมเข้มสำหรับผู้ตรวจข้อสอบอัตนัย ฯลฯ ซึ่งถ้ามีการตัดสินใจใช้ข้อสอบอัตนัยจริง ก็จำเป็นจะต้องพิจารณาในชั้นรายละเอียดต่อไป

แล้วเราจะทำหรือไม่

เราอาจจะวิพากษ์วิจารณ์กันแล้ววิพากษ์วิจารณ์กันอีก คำถามก็มีเพียงว่า...แล้วเราจะทำหรือไม่

“ทำให้สิ่งไม่เป็นปกติกลับมาสู่ความเป็นปกติ ทำให้ลูกหลานของเรามีเวลาเล่นฟุตบอล สนใจศิลปะ เล่นดนตรี และพักผ่อนกันบ้าง มิใช่เครียดอยู่กับการเรียนอย่างจะเป็นจะตายเพื่อสอบเข้าสู่มหาวิทยาลัย...เอ็นทรานซ์ของเราดีที่สุด และทำลายการศึกษาของชาติมากที่สุด” และทำลายการศึกษาของชาติมากที่สุด” ดังคำของศาสตราจารย์ ดร.

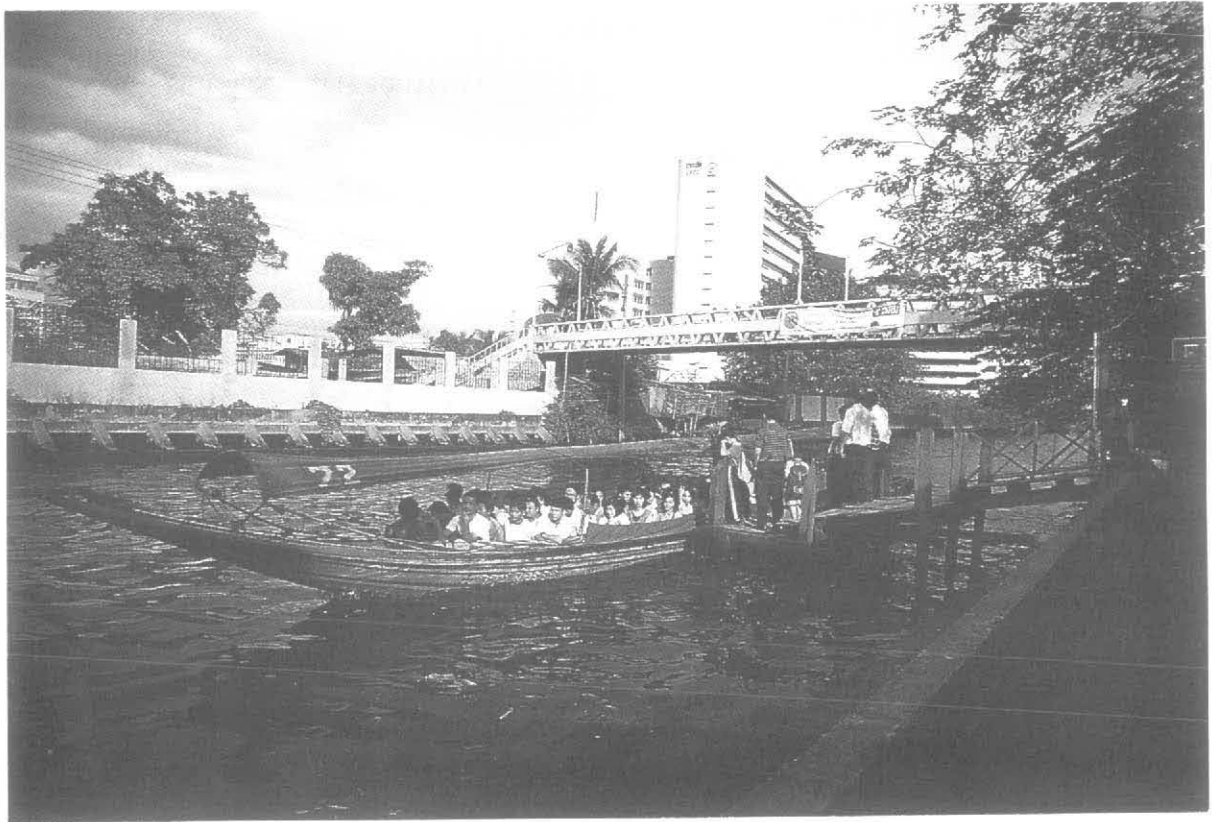
วิทย์ วิศทเวทย์ ที่กล่าวไว้วันนั้น

รวมทั้งคำกล่าวของ ดร.มาร์ค ตามไทยที่ว่า

“รูปแบบการคัดเลือก มิใช่เพียงเลือกคนเข้าสู่มหาวิทยาลัยเท่านั้น แต่ต้องคัดเลือกเพื่อพัฒนาเด็กทั้งประเทศด้วย”

ซึ่งคำกล่าวนี้ ทำให้ผู้เขียนนึกถึงปาฐกถาของเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี ในช่วงปี 2435 (ความเป็นมาของแผนการศึกษาชาติ 2504) ว่า

“ปัญหาสำคัญในการจัดการศึกษาของประเทศสยาม ซึ่งทางการจะต้องตัดสินใจ แต่เบื้องต้นนั้นอยู่ที่ว่า จะจัดแผนเส้นราบหรือแผนเส้นตั้ง...แผนเส้นราบพร้อมด้วยคติที่ว่า...ไม่ต้องปั้นเทวดาก็ได้ เมื่อยกมนุษย์ขึ้นทั้งกระบี่ก็ได้เทวดาเอง”

ข้อควรคำนึงถึง

สำหรับระบบอุปถัมภ์

นายทวิบูลย์ หอมเย็น

ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มศว.ประสานมิตร

ระบบอุปถัมภ์ ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Patronage System” เป็นระบบการบริหารงานบุคคลที่ดำเนินการควบคู่กับระบบคุณธรรม (Merit System) ซึ่งใช้ในระบบบริหารราชการไทย การใช้ระบบอุปถัมภ์มีอิทธิพลต่อกระบวนการบริหารงานบุคคลในทุกขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การสรรหาบุคลากร การบรรจุแต่งตั้ง การพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง รวมทั้งการประเมินบุคลากร และการลงโทษทางวินัยด้วย

ระบบอุปถัมภ์ เป็นระบบที่ยึดตัวบุคคลเป็นหลัก เครื่องมือในการวัดคุณสมบัติของบุคคลขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของบุคคลมากกว่าหลักเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ ดังนั้น หากผู้บริหารที่ประสงค์จะคัดเลือกบุคคลใดขึ้นดำรงตำแหน่งใด สามารถดำเนินการได้ตามเจตจำนงของตนเอง หากใช้ระบบ

คุณธรรมสำหรับกรณีดังกล่าวย่อมเกิดความไม่แน่นอนขึ้นได้ ระบบอุปถัมภ์จึงช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานบุคคลได้อย่างรวดเร็ว แต่ประสิทธิภาพของการใช้จะปรากฏในระดับใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอีกหลายประการ

ศาสตราจารย์ชูป กาญจนประกร ได้เคยให้ทัศนะต่อคุณค่าของระบบอุปถัมภ์ไว้ในช่วงเริ่มต้นแผนพัฒนาประเทศระยะที่ 1 มีสาระสำคัญตอนหนึ่งว่า “ระบบคุณธรรมที่ถือเป็นแบบฉบับในการบริหารงานบุคคลในประเทศไทย โดยมี ก.พ. เป็นองค์กรกลาง ทำหน้าที่เป็นผู้รักษาให้การปฏิบัติงานด้านนี้เป็นไปโดยถูกต้องตามตัวบทกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการนั้น ยังไม่สามารถอำนวยความสะดวกสมบูรณ์ให้แก่ทางราชการในส่วนที่เกี่ยวกับสรรหาตัวบุคคล มาทำหน้าที่บริหารราชการได้อย่างเต็ม

ภาคภูมิ ยังมีความจำเป็นต้องอาศัย การบริหารงานบุคคลมาทำหน้าที่บริหาร ราชการได้อย่างเต็มภาคภูมิ ยังมีความ จำเป็นต้องอาศัยการบริหารงานบุคคลใน ระบบอุปถัมภ์อยู่อีก”

จากทัศนะดังกล่าว ซึ่งให้เห็นว่าใน ช่วงเวลาที่ประเทศไทยเริ่มต้นใช้แผน พัฒนาเศรษฐกิจระยะที่ 1 นั้น การเห็นคุณค่าของระบบอุปถัมภ์ในการบริหาร งานบุคคลที่เป็นสิ่งที่ปรากฏอยู่

ศาสตราจารย์ชูป กาญจนประภกร ยังได้วิเคราะห์ที่มาของระบบอุปถัมภ์ไว้ อย่างน่าพิจารณา โดยเสนอแนวความคิด ไว้ 3 แนวทาง ดังนี้

1. ใช้ระบบอุปถัมภ์เพื่อเป็นสิน นใจต่อกัน หมายถึง ระหว่างผู้บริหาร กับกลุ่มบุคคลใด ๆ ก็ตาม ซึ่งอาจมี บุญคุณต่อกันมาก่อน เมื่อใครได้อำนาจก็ ใช้อำนาจของตนบันดาสสิ่งแลกเปลี่ยน โดยเฉพาะในด้านตำแหน่งหน้าที่ต่อกัน เข้าทำนอง “บุญคุณต้องทดแทน”

2. ใช้ระบบอุปถัมภ์เพื่อ ประสิทธิภาพในการทำงานโดยเฉพาะการทำงาน เป็นทีม ภาระงานบางอย่างโดยเฉพาะใน ช่วงที่ผู้บริหารเล็งเห็นว่า “เป็นปัญหาอยู่ในขั้นวิกฤต” การจัดตั้งทีมงานเพื่อแก้ ปัญหาดังกล่าว ต้องยึดแนวทางการ ทำงานเป็นทีมจะเป็นพื้นฐานในการแก้ ปัญหานั้น เพราะเหตุว่าการเลือกคนที่รู้ ใจกันมาก่อนได้ร่วมทำงานกับการคาด

หวังความสามัคคี ความมีน้ำหนึ่งใจเดียว กันย่อมคาดหวังได้สูง และย่อมคาดหวัง ประสิทธิภาพในการทำงานได้

3. ใช้ระบบอุปถัมภ์เพื่อควบคุม นโยบาย การบริหารงานจำเป็นต้อง กำหนดแนวนโยบาย เพื่อเป็นแนวทาง ให้เกิดการปฏิบัติ เมื่อลงปฏิบัติตาม นโยบาย ย่อมต้องอาศัยกระบวนการ ควบคุมแนวทางให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การสรรหาบุคคลที่ นำไว้วางใจตามทัศนะของผู้บริหารเพื่อ ประโยชน์ในการควบคุมนโยบายจึงมี ความจำเป็น

ที่มาของระบบอุปถัมภ์ดังกล่าว ยังปรากฏอยู่จริงในระบบการบริหาร ราชการไทยปัจจุบัน องค์การราชการ บางแห่งพยายามพัฒนาระบบอุปถัมภ์ให้ เกิดขึ้นอย่างชอบธรรม โดยการสร้าง ระเบียบกฎเกณฑ์ใช้บังคับเพื่อการเลือก สรรผู้บริหารให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ซึ่ง สมาชิกขององค์การนั้นต้องยึดถือเป็น กติกา (Rule of the games)

ข้อที่น่าวิตกของระบบอุปถัมภ์ที่ สำคัญประการหนึ่งได้แก่ ความด้อย ความรู้ความสามารถ (Incompetence) ของบุคคลที่ได้รับการเลือกสรรแต่งตั้ง โดยผ่านกระบวนการของระบบอุปถัมภ์ มักจะปรากฏอยู่บ่อย ๆ ว่าระบบอุปถัมภ์ เป็นที่มาของการเล่นพรรคเล่นพวก เป็น เรื่องของผลประโยชน์ส่วนตัวหรือ

ผลประโยชน์ของกลุ่ม มากกว่าผลประโยชน์ส่วนรวม การแต่งตั้งเพื่อให้บุคคลได้อะไร มากกว่าจะให้บุคคลได้ใช้ความสามารถเพื่อส่วนรวมอย่างไร การขาดความรู้ความสามารถและการขาดறிโอดัปะปะ หรือการขาดพรหมวิหารสี่ในการวินิจฉัยสั่งการของผู้บริหารระดับต่างๆ จึงปรากฏอยู่เสมอ ซึ่งเราจะสังเกตได้จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโอกาสต่างๆ ในปัจจุบัน ปัญหาที่เกิดขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่อบรรยากาศการทำงานในทุกๆระดับ ซึ่งไม่เอื้อประโยชน์ในการสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การอย่างแน่นอน คุณค่าของระบบอุปถัมภ์ก็ย่อมด้อยไปด้วย ซึ่งหากถึงจุดนี้ระบบอุปถัมภ์จะถูกเปลี่ยนชื่อว่า “ระบบเน่หนอนซอนไซ” (Spoiled system) นั่นคือ ทุกคนมองเห็นปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยฝีมือของผู้บริหารที่ผ่านระบบอุปถัมภ์นั่นเอง

ข้อที่ควรคำนึงสำหรับผู้บริหารระดับสูงในการเลือกใช้ระบบอุปถัมภ์เพื่อการสรรหาจึง ได้แก่ การพิจารณาความรู้ความสามารถของบุคคลเป็นพื้นฐานสำคัญ มิฉะนั้นการตัดสินใจของผู้บริหารต้องเป็นไปตามกฎของปีเตอร์ (Peter's Law) ที่ว่า “Managers tend to be Promoted to the Level of their incompetence”

ศาสตราจารย์สมพงษ์ เกษมสิน กล่าวไว้ว่า การบริหารนั้นการจะพิจารณาแต่เพียงว่า เป็นการทำงานเพื่อให้งานเสร็จสิ้นไปแต่เพียงอย่างเดียวย่อมไม่เป็นการเพียงพอ จะต้องคำนึงถึงคุณค่าในการประหยัดประสิทธิภาพ และประสิทธิผล รวมถึงคุณค่าในด้านความเป็นธรรม (Equity) และคุณค่าในด้านความซื่อสัตย์และเป็นเกียรติ (Honest and Honour) ด้วย

โดยเฉพาะคุณค่าในด้านความซื่อสัตย์และเป็นเกียรติ นั้น ย่อมเป็นคุณค่าที่ควรจะมีติดตัวไว้อย่างมั่นคง ในตัวผู้บริหารในสถาบันที่ควรบริหารงานให้เป็นเยี่ยงอย่าง แก่สังคมภายนอก เช่น สถาบัน การศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นต้น

บางสิ่งบางประการเกี่ยวกับ

การทำงานร่วมกันใน

มหาวิทยาลัย

ระเบ็ง ระบายบุญ

24

๒ จดนามณ์ในการเขียนบทความนี้เป็นไปตามชื่อเรื่องโดยแท้ กล่าวคือ ต้องการเสนอแนวคิด ซึ่งเป็นเพียงบางสิ่งบางประการ (หาได้เป็นความคิดที่สมบูรณ์ไม่) เกี่ยวกับการทำงานร่วมกันในมหาวิทยาลัย แนวความคิดดังกล่าวเป็นแนวคิดสด ๆ (มิใช่กลั่นกรองหรือเรียบเรียงอย่างพิถีพิถัน) ที่เกิดจากประสบการณ์ในการทำงานให้แก่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มาตั้งแต่ครั้งยังเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษาอยู่ ซึ่งถึงแม้จะเป็นระยะเวลาค่อนข้างยาวนาน แต่เนื่องจากเป็นความคิดเห็นจากมุมมองเฉพาะตัว จึงย่อมมีความบกพร่องอยู่ไม่น้อย ซึ่งผู้เขียนใคร่ขอภัยไว้ด้วย หากมีความไม่เหมาะสมเกิดขึ้นด้วยประการใด ๆ

ในการทำงานร่วมกันของมวลบุคลากรสังกัดองค์กรหรือหน่วยงานใด ๆ

ก็ตาม มีสิ่งที่ต้องคำนึงถึงอย่างน้อย 2 ประการ คือ ธรรมชาติของงานประการหนึ่งกับธรรมชาติของบุคลากรอีกประการหนึ่ง

สำหรับองค์กร “มหาวิทยาลัย” (ในที่นี้อาจมองภาพของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เป็นการเฉพาะก็ได้) กล่าวได้ว่า งานโดยภาพรวมมีธรรมชาติเป็นงานเชิงวิชาการระดับสูง ภารกิจ (ไม่ใช่พาลกิจ) ทุกประการของมหาวิทยาลัยอันได้แก่ งานสอน งานวิจัย งานบริการสังคม และงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ย่อมต้องนำไปสู่ความโดดเด่นในเชิงวิชาการหรืออาจกล่าวในเชิงอุดมคติไว้ว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยดำเนินการอยู่ตามกรอบภารกิจเหล่านั้น ควรต้องมีคุณภาพในเชิงวิชาการสูงกว่ากิจกรรมในลักษณะเดียวกันที่หน่วยงานอื่น ๆ หรือแม้แต่หน่วยงานทางการศึกษาในระดับ

ต่ำกว่า เช่น ระดับมัธยมศึกษาปฏิบัติอยู่

เพื่อเป็นแนวเปรียบเทียบอย่างน้อยที่สุดในขั้นต้นนี้ ขวามหาวิทยาลัยควรต้องตอบคำถามในทำนองนี้ให้ได้ เช่น

- การสอนในมหาวิทยาลัย มีคุณภาพแตกต่างจากการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาอย่างไร การสอนในระดับบัณฑิตศึกษาแตกต่างจากการสอนในระดับปริญญาตรีอย่างไร การสอนในระดับบัณฑิตศึกษาอิงอาศัยเอกสารประเภทวารสารหรือรายงานการวิจัยมากกว่าการอิงอาศัยตำราเช่นที่ใช้อยู่ในระดับปริญญาตรีใช่หรือไม่ ฯลฯ

- การวิจัยในมหาวิทยาลัยก่อให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ใหม่เพียงไร การวิจัยเหล่านั้นทำให้นิยามของวิชาการแขนงใหม่ๆ มีความชัดเจนมากขึ้นเพียงไร หรือเป็นเพียงการวิจัยปฏิบัติการที่แก้ปัญหาเป็นครั้งคราวและในแวดวงอันจำกัด ฯลฯ

- การบริการสังคมเป็นการบริการแบบ “ประชาอาสา” เป็น “ตลาดนัด” หรือเป็นการบริการที่อิงอาศัยหลักวิชาการหรือผลการค้นคว้าวิจัยใหม่ๆ รูปแบบของการให้บริการมีความหลากหลายเพียงใด ทำในเชิงรับอยู่ในที่ตั้งภายในรั้วมหาวิทยาลัย หรือทำในเชิงรุกออกไปนอกมหาวิทยาลัย โดยอาศัยสื่อที่มีประสิทธิภาพ ทำอยู่คนเดียว-กลุ่มเดียว

หรือร่วมมือกับหน่วยงาน-องค์กรอื่นอย่างไร ฯลฯ

- การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เช่น งานส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม (อันเป็นที่โจษขาน) ของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ เป็นเพียงงานมหกรรม การแสดงที่ปิด “วิก” (แต่ไม่เก็บค่าผ่านประตู) เชื้อเชิญผู้คนให้มาชมแบบมีจำนวนมากเข้าไว้เป็นดี หรือมีการพัฒนา (โดยมีการประยุกต์วิชาการไว้ด้วย) มากน้อยเพียงไร ฯลฯ

คำถามที่สำคัญอีกคำถามหนึ่งก็คือ การปฏิบัติภารกิจเหล่านั้นอิงอาศัยซึ่งกันและกันอย่างกลมกลืนหรือไม่?

ในส่วนที่เกี่ยวกับบุคลากรของมหาวิทยาลัย ผู้เขียนขอจำแนกและกล่าวถึงเพียง 2 กลุ่มใหญ่ๆ คือ กลุ่มสายวิชาการ (หมายถึงบุคลากรสาย ก เป็นหลักรวมทั้งบุคลากรสาย ข ด้วยในหลายกรณี) และกลุ่มสายธุรการ (หมายถึงบุคลากรสาย ค ทั้งหมดและอาจรวมบุคลากรสาย ข ด้วยในบางกรณี) กล่าวได้ว่า บุคลากรสายวิชาการได้รับการฝึกฝนอบรมจนมีความเชี่ยวชาญในวิชาการเฉพาะสาขามาเป็นอย่างดี แต่ก็มีข้อจำกัดในความรอบรู้เกี่ยวกับกฎ ข้อบังคับ และระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติงาน จนบางครั้งก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ หลายประการ โดยเฉพาะปัญหาเกี่ยวกับการเงิน การงบประมาณ เพื่อประโยชน์

ในการทำงานร่วมกันบุคลากรสายวิชา การควรได้รับการนิเทศให้มีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับกฎ ข้อบังคับ และระเบียบ แบบแผนต่างๆ ตามสมควร

ในอดีตการบรรจุข้าราชการและ เลื่อนขั้น (เช่นจากชั้นตรีเป็นชั้นโท ชั้น โทเป็นชั้นเอก ฯลฯ) มีการสอบคัดเลือก อยู่ด้วย และหลักสูตรการสอบคัดเลือก ในแต่ละระดับก็มีความลึกซึ้งแตกต่างกัน ไป ทำให้ผู้ที่ได้รับการบรรจุหรือเลื่อน ตำแหน่งมีความรู้เกี่ยวกับกฎ ข้อบังคับ และระเบียบแบบแผนต่างๆ อย่าง เหมาะสมกับตำแหน่งและลักษณะงาน จึงเป็นที่น่าเสียดายที่ในปัจจุบันมิได้มีการ ปฏิบัติในทำนองนั้นอีกแล้วในมหา วิทยาลัย เพื่อเป็นการชดเชยกับการที่ ไม่มีการทดสอบความรู้เกี่ยวกับกฎ ข้อ บังคับ และระเบียบแบบแผนในการ ปฏิบัติงาน ผู้เขียนมีความเห็นว่า มหา วิทยาลัยควรทำให้การนิเทศบุคลากรสาย วิชาการเพื่อให้เกิดมโนทัศน์ในเรื่องที่ สำคัญบางประการ เช่น

1) มหาวิทยาลัยมีระบบการ ดำเนินงานที่สอดคล้องกับแผนพัฒนา ระยะต่างๆ โดยเฉพาะแผนพัฒนาอุดม ศึกษา และแผนพัฒนามหาวิทยาลัย โดยตรง แผนดังกล่าวนิยมทำเป็นแผน 5 ปี (ยกเว้นแผนหลักที่อาจครอบคลุม เวลา 15 ปี) การได้มาซึ่งแผนพัฒนา มหาวิทยาลัยนั้น เป็นผลพวงของ

การประมวลความคิดความเห็นของ บุคลากรในมหาวิทยาลัย (โดยเฉพาะ อย่างยิ่งจากฐานภาควิชา) มาแล้วเป็น การล่องหน้านั่นเอง ผู้บริหารที่มาใหม่จึง ควรสืบสานงานเดิมตามแผนพัฒนาที่ เกี่ยวข้องด้วย

2) การดำเนินการตามแผน พัฒนามหาวิทยาลัยสามารถยืดหยุ่นและ อาจมีการปรับแผนเพื่อให้เกิดความ เหมาะสมตามสถานการณ์ได้ เช่น อาจมี การปรับแผนเมื่อดำเนินการได้ครึ่งระยะ เวลาของแผน เป็นต้น

3) การดำเนินการตามแผนพัฒนา มหาวิทยาลัยมีความจำเป็นต้องอาศัย ทรัพยากรต่างๆ อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะคือ งบประมาณซึ่งมีที่มาจาก หลายแหล่ง ที่สำคัญคือจากงบประมาณ แผ่นดิน (รัฐบาลจัดสรรให้) จากงบประมาณเงินรายได้ (มหาวิทยาลัยจัดสรร เอง) จากเงินบริจาคโดยมีวัตถุประสงค์ (ตามที่ผู้บริจาคมกำหนด) จากเงินผลประโยชน์ (จากการดำเนินงานคล้ายวิถี การทางธุรกิจของมหาวิทยาลัย) และ จากความช่วยเหลือขององค์กร มูลนิธิ ต่างประเทศ เป็นต้น

4) แหล่งงบประมาณตามข้อ 3 หากเป็นงบประมาณแผ่นดิน จะต้องมีการจัดทำคำขอล่างหน้ไม่น้อยกว่า 1 ปี ครั้ง แต่หากเป็นงบประมาณเงินรายได้ก็ อาจทำคำขอล่างหน้เพียง 3-6 เดือน

ในทั้ง 2 กรณี หากไม่ทำคำขอล่วงหน้า จะไปร้องขอในภายหลังไม่ได้

5) แหล่งเงินจากการบริจาคโดยมีวัตถุประสงค์ จะต้องพยายามติดต่อผู้บริจาคที่มีใจกุศล และทำความเข้าใจกันเป็นกรณีๆ ไป เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการใช้จ่ายเงิน

6) เงินผลประโยชน์นั้น มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานของมหาวิทยาลัย จะต้องพยายามดำเนินการในเชิงธุรกิจ เช่น ประกอบกิจการต่างๆ ให้มีรายได้ขึ้นมา (จัดทำสำนักพิมพ์ ศูนย์บริการรักษาพยาบาล ให้เช่าอาคาร-ที่ดิน ฯลฯ) ซึ่งน่าจะเป็นมิติใหม่ของการบริหารงานแบบพึ่งตนเองได้ของมหาวิทยาลัย

7) เงินจากความช่วยเหลือพิเศษจากองค์กร มูลนิธิต่างประเทศ ฯลฯ จะได้มามากน้อยเพียงไร จำเป็นต้องรู้จักแหล่งความช่วยเหลือ และลักษณะของความ ต้องการให้ความช่วยเหลือ ซึ่งฝ่ายผู้ขอ (บุคลากรหรือหน่วยงานของมหาวิทยาลัย) จะต้องเขียนโครงการที่ท้าทายต่อการได้รับความช่วยเหลือเสนอขอไปด้วย

8) การใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน และงบประมาณเงินรายได้ (ดูข้อ 4) มีการจำแนกเป็นหมวดเงินต่างๆ แต่ละหมวดเงินมีข้อกำหนดและวิธีการใช้เฉพาะตัว อย่างไรก็ตาม สำหรับหมวดเงินอุดหนุนนั้น นับว่ามีความคล่องตัว

กว่าหมวดเงินอื่นๆ เพราะจ่ายให้ในลักษณะเหมาจ่าย ไม่มีการติดตามการใช้จ่ายในรายการย่อยต่างๆ แต่การขอใช้เงินหมวดเงินอุดหนุนนี้ จะต้องเสนอขอเป็นรายโครงการ ซึ่งมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เหมาะสมให้พิจารณาตั้งแต่ระยะแรก) เช่น โครงการวิจัย หรือโครงการบริการวิชาการ (ที่ไม่อาจเรียกเก็บค่าลงทะเบียนจากผู้รับบริการได้) การใช้เงินในลักษณะหมวดเงินอุดหนุนนี้ น่าจะมีความเหมาะสมกับบุคลากรสายวิชาการเป็นอย่างมาก ขอแต่เพียงให้ขยันเขียนและนำเสนอในจังหวะเวลาที่เหมาะสม (ที่สำคัญคือ ควรเตรียมเขียนโครงการไว้ล่วงหน้า)

ในส่วนของบุคลากรสายธุรการนั้น นับได้ว่าเป็นผู้ที่มีความเจนจัดในกฎ ข้อบังคับ และระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติงาน แต่โดยที่มักจะ “ยึดติดกับระเบียบ” มากเกินไปในหลายๆ กรณี จึงก่อให้เกิดปัญหาในการทำงานร่วมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับบุคลากรสายวิชาการ เกี่ยวกับเรื่องนี้มีตัวอย่างให้อ้างอิงได้มากมายด้วยกัน เช่น การดำเนินการทางธุรการเกี่ยวกับการจัดพิมพ์วารสาร-เอกสารทางวิชาการ การจัดส่งไปรษณีย์ภัณฑ์ ฯลฯ (ซึ่งมักมีความล่าช้าไม่ทันการและหากมีการปรับปรุงวิธีปฏิบัติการณ์ อาจแก้ปัญหาล่าช้าได้) การไม่เปิดโอกาสให้มีการใช้ห้องปฏิบัติการทดลอง-

บริการห้องสมุด ฯลฯ นอกเวลาราชการ หรือในวันหยุด (ซึ่งโดยความต้องการในทางวิชาการมีความจำเป็นต้องใช้บริการ เช่นนั้น) ตัวอย่างของกรณีข้อขัดข้องเหล่านี้ หากต้องการทราบกันอย่างละเอียดและตรงประเด็นก็น่าที่จะมีการศึกษา หรือสัมมนากันต่อไป ที่สำคัญก็คือเมื่อได้ทราบรายละเอียดต่างๆ แล้ว ควรต้องมีการสังคายนา และปรับปรุงแก้ไขอย่างเหมาะสมให้มีการดำเนินงานที่คล่องตัว มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับยุคสมัยของความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีด้วย

23

อย่างไรก็ตาม ก่อนที่จะมีการสังคายนาเช่นนั้น ในส่วนของบุคลากรสายธุรการ ควรที่จะมีการส่งเสริมให้เกิดมโนทัศน์ที่ถูกต้องต่อ “ธรรมชาติของงานวิชาการ” เช่น การมองเห็นคุณค่าของ “กิจกรรม” และ “ผลงาน” ทางวิชาการว่ามี “ค่า” สูงกว่า “ราคา” สิ่งของที่ปรากฏเป็นรูปธรรม (เช่น ผลงานวิจัย 1 หน้ามี “ค่า” สูงกว่า “ราคา” ของกระดาษ 1 แผ่น เช่นเดียวกับพระเครื่อง 1 องค์ มีค่า “สูงกว่า” “ราคา” ของ “ก้อนดิน” 1 ก้อน ที่ใช้สร้างองค์พระ นั้นเป็นต้น)

เมื่อได้กล่าวถึงเรื่องของ “ธรรมชาติของงาน” และ “ธรรมชาติของบุคลากร” ในมหาวิทยาลัยอันเป็นการกล่าวถึงอย่างกว้างๆ แล้ว ก็ขอกกล่าว

ถึงการบริหารงานในระดับ “ภาควิชา” ไปด้วย ซึ่งผู้เขียนมีความเห็นว่าการบริหารงานในระดับ “ภาควิชา” (หรือองค์กรที่เทียบเคียงกันได้) นี้ เป็น “กลไก” และ “ชุมทาง” (ของ “งาน” และ “บุคลากร” ทั้งในเที่ยว “ล่อง” หรือ “ระดับล่าง” และเที่ยว “ขึ้น” หรือ “ระดับบน”) ที่สำคัญอย่างยิ่งของการทำงานร่วมกันมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ยังเป็น “องค์กร” ที่อยู่ใกล้ชิดบุคลากร (โดยเฉพาะสายวิชาการ) มากที่สุด เพื่อให้การทำงานร่วมกันในมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การบริหารงานของภาควิชา จึงควรให้ความสำคัญในประเด็นต่อไปนี้เป็นการเฉพาะ (เป็นอย่างน้อย) ด้วย คือ

(1) กำหนดเป้าหมายในเชิงแผนปฏิบัติงาน (คิดการล่วงหน้า) ว่าในแต่ละช่วงเวลา เช่น แต่ละรอบปี จะมีผลงานอะไรบ้าง โดยเฉพาะงานผลิตเอกสาร-ตำรา งานวิจัย และงานบริการวิชาการ

(2) กระตุ้นให้บุคลากรของภาควิชาเขียนโครงการต่างๆ โดยเฉพาะโครงการเพื่อใช้เงินอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน งบประมาณเงินรายได้ ตลอดจนโครงการขอความช่วยเหลือพิเศษจากมูลนิธิ-องค์กรต่างประเทศ (การกระตุ้นให้เขียนโครงการนี้ ควรดำเนินการได้ล่วงหน้า ก่อนมีประกาศ

ของมหาวิทยาลัย

(3) มีการประชุมภาควิชาอย่างเป็นวาระสม่ำเสมอ เช่น เดือนละ 1 ครั้ง ในจังหวะเวลาที่สอดคล้องรองรับการประชุมของฝ่ายบริหารของมหาวิทยาลัย (เช่น อ.ก.ม. ผู้บริหาร สภามหาวิทยาลัย ฯลฯ) การประชุมในระดับภาควิชานี้ ควรมีการติดตามความเคลื่อนไหวทางวิชาการของบุคลากรในภาควิชา เช่น ผู้ใดเขียนตำรา ทำวิจัย หรือให้บริการทางวิชาการ ฯลฯ อะไร (นอกเหนือจากการประชุมเชิงธุรกิจ) รวมทั้งรับทราบมติและความเคลื่อนไหวของการประชุมของฝ่ายบริหารของมหาวิทยาลัยไปพร้อมๆ กันด้วย การดำเนินการเช่นนี้จะช่วยให้งานประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ฯลฯ

โดยสรุป ผู้เขียนมีความเห็นว่าบุคลากรในมหาวิทยาลัย (โดยเฉพาะบุคลากรสายวิชาการ) มีความโชคดีที่ได้ทำงานที่มีลักษณะเป็นอิสระสามารถใช้ภูมิปัญญาของตนเองสร้างสรรค์ประโยชน์ให้แก่สังคม ตลอดจนสร้างความเจริญก้าวหน้า (โดยไม่ต้องเบียดเบียนผู้อื่น) ให้แก่ตนเองได้ตลอดเวลา อุปสรรคต่างๆ ที่เนื่องมาจากการมีผู้ร่วมงานหรือผู้บริหารที่ไม่ต้องกับจิริตนัน อาจทำให้การทำงานชłodตัวได้บ้าง แต่ก็ไม่ควรเป็นเหตุให้ยุติการปฏิบัติงานเสียที่

เดียว (เก็บสิ่งเหล่านี้ไว้เป็นข้ออ้างเมื่อเวลาที่ไม่มีการมณจะทำงานก็พอแล้ว) ที่สำคัญที่สุดบุคลากรของมหาวิทยาลัย (โดยเฉพาะสายวิชาการ) ควรเป็นผู้สร้างชื่อเสียงและภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่สถาบัน มิใช่เป็นผู้บริโภคความมีชื่อเสียงและภาพลักษณ์ที่ดี (ถ้ามีอยู่)

ความงาม

ใบโลกของเห็ดรา

สุมาลี เหลืองสกุล

คณะวิทยาศาสตร์

30

หรรมาติได้สรรค์สร้างรูปทรงของสิ่งมีชีวิตชนิดต่างๆ ให้มีความแตกต่างกัน เช่น รูปทรงของพืช รูปทรงของสัตว์ และคน แม้ในคนด้วยกันเองก็ยังมีรูปทรงรายละเอียดแตกต่างกันออกไปมากมาย ดังที่เราได้ทราบได้เห็นกันอยู่แล้ว แต่มีรูปทรงธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตอีกพวกหนึ่งที่น่าจะน้อยคนนักจะได้เข้าไปสัมผัส ทั้งนี้ เพราะว่าเป็นสิ่งมีชีวิตเซลล์เดียว ที่มีขนาดเล็กมาก มองด้วยตาเปล่าไม่เห็น นั่นก็คือ รูปทรงธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตที่เรียกว่า จุลินทรีย์ การที่จะสัมผัสกับรูปทรงธรรมชาติของจุลินทรีย์นั้น จะต้องใช้เทคนิคบางประการและอุปกรณ์บางชนิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งกล้องจุลทรรศน์ซึ่งใช้ในการขยายขนาดของรูปทรงธรรมชาติตามต้องการ ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้ที่ได้สัมผัสความงามของรูปทรงธรรมชาติ จึงเป็นเพียงกลุ่มเล็กๆ เท่านั้น ผู้เขียนเป็นผู้หนึ่งที่โชคดี ได้มีโอกาสเข้าไปสัมผัสความงามในรูปทรงธรรมชาติของจุลินทรีย์ มีความประทับใจและทิ้งในความสามารถของธรรมชาติที่สามารถสร้างสรรค์ความหลากหลายต่างๆ อย่างมหัศจรรย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรูปทรงธรรมชาติของเห็ดรา ซึ่งเป็นจุลินทรีย์กลุ่มหนึ่งที่มีรูปทรงธรรมชาติหลากหลาย จนนักวิทยาศาสตร์นำเอารูปทรงธรรมชาติของเห็ดรามาใช้ในการจัดจำแนกชนิดได้ ดังนั้น ผู้เขียนจึงใคร่ขอแสดงความงามเฉพาะรูปทรงธรรมชาติของเห็ดรา ซึ่งก็คงจะคัดเลือกมาได้เพียงบางส่วนเท่านั้น ไม่สามารถนำความหลากหลายมาแสดงไว้ ณ ที่นี้ได้ทั้งหมด

แต่ก่อนที่จะนำท่านผู้อ่านก้าวเข้าสู่โลกของเห็ดราเพื่อสัมผัสความงาม ผู้เขียนใคร่ขอกล่าวถึงลักษณะรูปทรงและความสำคัญของเห็ดราพอเป็นสังเขป เพื่อประกอบความเข้าใจของท่านผู้อ่านเห็ดราเป็นจุลินทรีย์ที่มีลักษณะเป็นเส้นใยคล้ายปุยฝ้าย เมื่อเจริญบนอาหาร เช่น ขนมอบึง อาจมีการเจริญเพิ่มจำนวนจนเป็นกลุ่มของเส้นใยเรียกว่า มัยซีเลียม (mycelium) และเมื่อเพิ่มจำนวนมากๆ ก็จะมีขนาดของกลุ่มใหญ่ขึ้นจนมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า เรียกว่า โคลนีย์ (colony) เช่น โคลนีย์ของเชื้อราที่เจริญบน

แผ่นขนมปัง บนซังข้าวโพด เป็นต้น เส้นใย (hyphae) จะทำหน้าที่หาอาหารเพื่อการเจริญและเส้นใยบางส่วนจะทำหน้าที่ในการสืบพันธุ์ โดยการเจริญเป็นโครงสร้างที่เรียกว่า สปอร์ (spore) สปอร์ของเห็ดราอาจจะเกิดจากการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศหรืออาศัยเพศก็ได้ แต่บทบาทในการแพร่กระจายพันธุ์มักเป็นของสปอร์ชนิดที่เกิดจากการสืบพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศมากกว่าสปอร์ชนิดที่เกิดจากการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ ทั้งนี้ ทั้งนี้ เพราะสปอร์ชนิดแรกเกิดขึ้นได้ง่ายกว่า มีน้ำหนักเบา และขนาดเล็กกว่า จึงแพร่กระจายไปในที่ต่างๆ ได้ง่ายกว่า ถ้าพบกับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมก็จะเจริญเป็นเส้นใยใหม่ได้ และเกิดเป็นโคโลนีใหม่ในที่สุด สปอร์ของเห็ดรามีสีส้มต่างๆ กัน แม้ว่า จะอยู่ในสกุล (genus) เดียวกันก็ตาม เช่น สีเทา ดำ เขียว ฟ้ำ เหลือง ส้ม เป็นต้น รูปทรงธรรมชาติของสปอร์ และโครงสร้างของส่วนที่สร้างสปอร์นั้นมีความแตกต่างกันตามชนิดของเห็ดรา ซึ่งท่านจะได้เห็นในภาพที่แสดงไว้

ความสำคัญของเห็ดราหลายประการด้วยกัน เห็ดราบางชนิดก็มีประโยชน์ แต่บางชนิดก็มีโทษต่อคน ซึ่งจะได้ยกตัวอย่างไว้ดังนี้

ด้านที่เป็นประโยชน์ ได้แก่

1. ใช้เป็นอาหารโดยตรง เช่น เห็ดฟ่าง เห็ดโคน เห็ดหูหนู ดอกเห็ดเป็นกลุ่มของเส้นใยที่พัฒนาไปทำหน้าที่สร้างสปอร์ชนิดที่เกิดจากการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ ชนิดที่เรียกว่า เบลิดีโอสปอร์ (Basidiospore) สปอร์ชนิดนี้อาจแสดงให้เห็นง่ายๆ โดยการนำเห็ดฟ่างที่บ้านแล้วมาวางบนกระดาษสีดาร์ระยะเวลาหนึ่ง สปอร์จากดอกเห็ดก็จะร่วงสู่กระดาษดำเกิดเป็นภาพสวยงามอีกรูปแบบหนึ่ง (ไม่เชื่อลองทำดูก็ได้) เราเรียกว่า spore print

2. ใช้เห็ดราในการผลิตอาหาร เช่น ใช้เอนไซม์มาจากการผลิตของเชื้อรา *Aspergillus oryzae* ในการย่อยถั่วเหลือง ซึ่งเมื่อเติมน้ำเกลือหมักทิ้งไว้ระยะหนึ่งก็จะได้ซีอิ๊วและเต้าเจี้ยวที่เราได้รับประทานกันอยู่เสมอๆ ใช้เชื้อรา *Aspergillus niger* ผลิตกรดมะนาว (citric acid) มาใช้ในอุตสาหกรรมอาหารที่มีรสเปรี้ยว โดยการเติมกรดในลูกกวาดหรือไอศกรีมให้มีรสเปรี้ยว

3. ใช้เห็ดราผลิตยาต้านจุลชีพ เช่น รา *Penicillium notatum* ผลิตยาปฏิชีวนะเพนิซิลลิน เห็ดหลินจือรักษาโรคมะเร็งได้ในระดับหนึ่ง

4. ใช้เห็ดราช่วยย่อยอินทรีย์สารที่ย่อยได้ยาก ทำให้แร่ธาตุมีการหมุนเวียนครบวงจร เช่น *Trichoderma viride* ย่อยเซลลูโลส

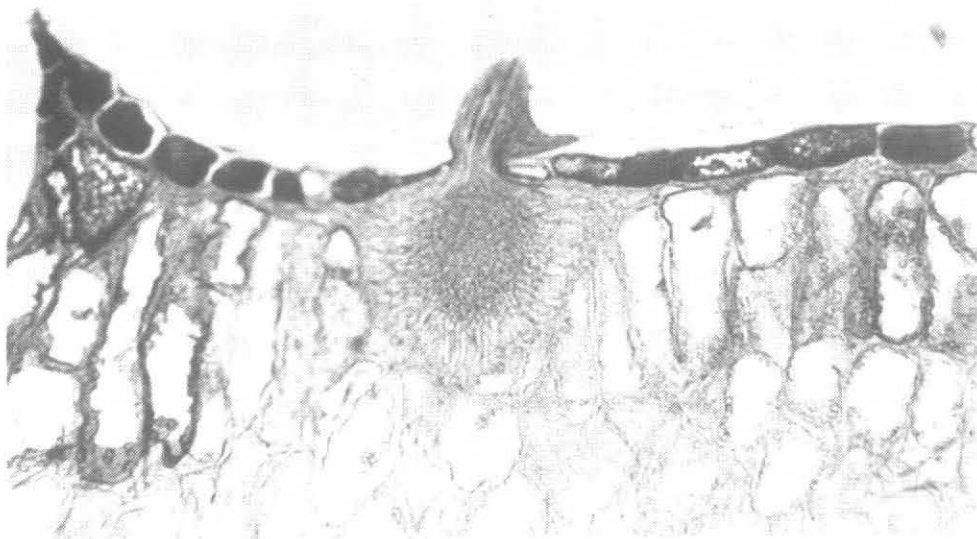
ด้านที่เป็นโทษ ได้แก่

1. เห็ดราบางชนิดสร้างสารพิษที่เป็นอันตรายต่อคนและสัตว์ เช่น เห็ดพิษอะฟลาทอกซิน (aflatoxin) จากเชื้อรา *Aspergillus flavus* ทำให้เป็นมะเร็งตับ
2. ราบางชนิดเข้าไปปนเปื้อนในอาหารทำให้อาหารเสีย เกิดเป็นจุดสีต่างๆ บนอาหารและทำให้คุณค่าของอาหารเปลี่ยนไป
3. เชื้อราบางชนิดเป็นสาเหตุของโรค เช่น โรคผิวหนังในคน โรคพืชโดยเฉพาะโรคพืชเศรษฐกิจเป็นเหตุทำให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างสูง จนทำให้มีการนำเข้าสารเคมีกำจัดเชื้อราเหล่านี้เป็นมูลค่าไม่น้อยทีเดียว

ทั้งหมดที่กล่าวมานี้ เป็นเพียงตัวอย่างเล็กน้อยเท่านั้น แต่ก็ทำให้เราเห็นว่า เห็ดรามีความสำคัญต่อมนุษย์เรามาก เราจึงน่าจะไปได้เข้าไปในโลกของเห็ดราทำความเข้าใจกับเห็ดราบ้างตามสมควร รูปทรงธรรมชาติของเห็ดราที่แสดงไว้ อาจทำให้ท่านเกิดจินตนาการไปต่างๆ นานาว่า เหมือนอะไรหรือเปรียบเทียบกับสิ่งใดที่ท่านเคยพบมาก่อน และท่านอาจจะรู้สึกถึงความสามารถของธรรมชาติในการสร้างสรรค์เช่นเดียวกันผู้เขียนก็ได้

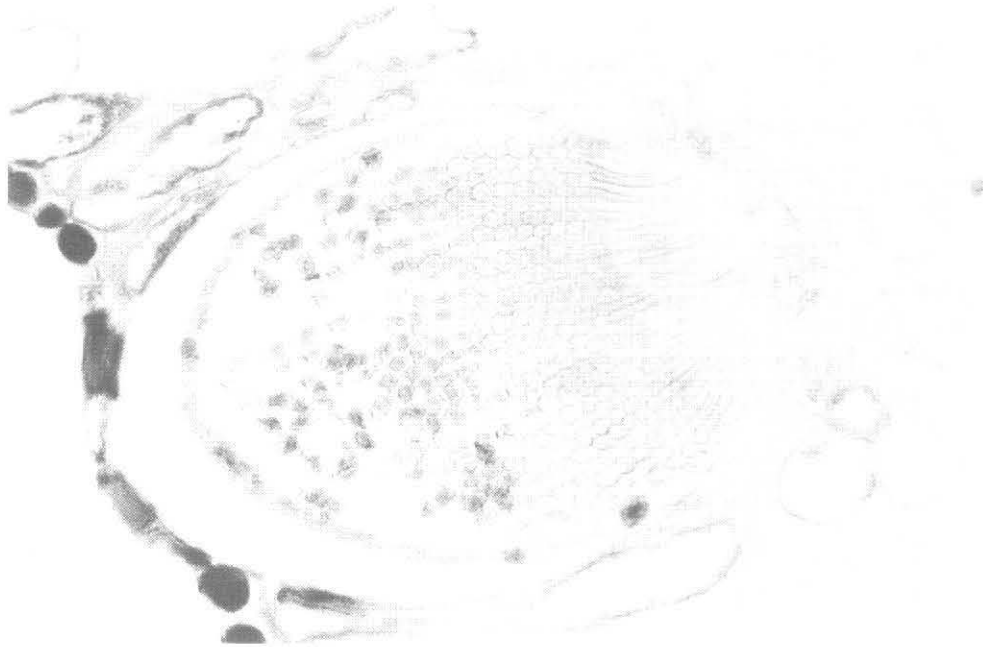
ภาพชุดเชื้อราชนิดต่าง ๆ

ภาพชุดนี้เป็นภาพเชื้อราชนิดต่างๆ ที่ถ่ายจากกล้องจุลทรรศน์ใช้กำลังขยาย 400 เท่า ผู้เขียนจะไม่แสดงชื่อชนิดของเชื้อราหรือระยะใดของเชื้อรา แต่อยากจะแสดงความหลากหลายของรูปทรงธรรมชาติของเชื้อรามากกว่า สีฟ้าที่เห็นในภาพเป็นสีย้อม เพราะเส้นใยของเชื้อรามักจะใส จึงต้องย้อมสีเพื่อให้เห็นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

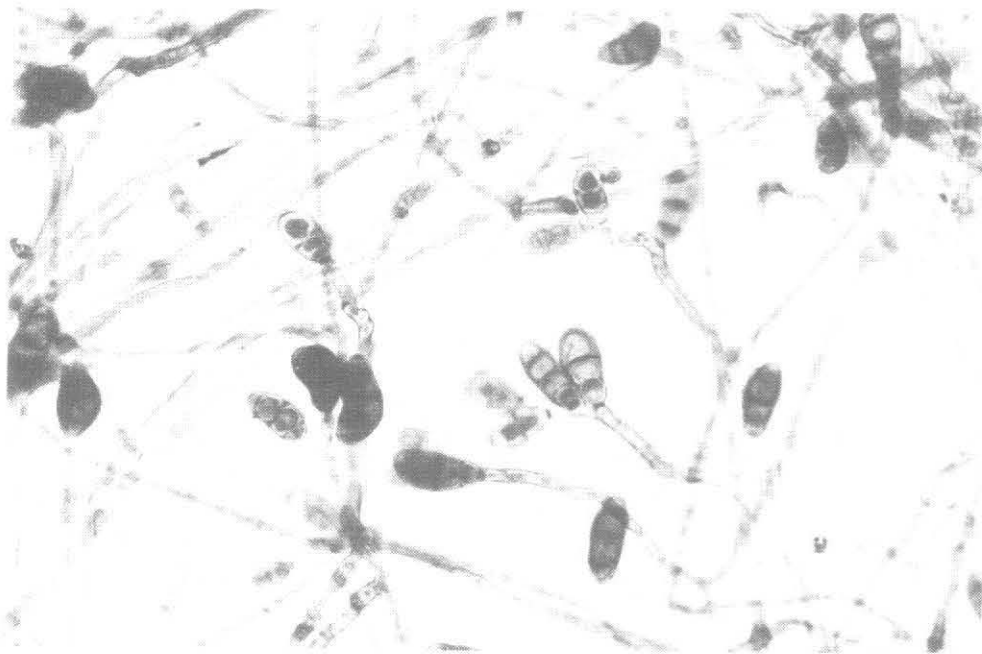

Receptive hypha

ภาพชุดเข็ร่าเป็นภาพที่ได้รับการสนับสนุนจาก บริษัท รัชมอร์ จำกัด โดย
การอนุเคราะห์ ฟิล์มสีและกล้องถ่ายภาพจากกล้องจุลทัศน์ ส่วนภาพชุดเห็ดราได้รับ
การอนุเคราะห์จากศูนย์รวมสวนเห็ดอัญญิก ผู้เขียนขอขอบคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

Aecio spore

Cuvularia sp.

รำพึงถึงตัวเอง

น้อม งามนิสัย

คณะสังคมศาสตร์

ความนำ

ในสมัยที่ข้าพเจ้าเรียนหนังสืออยู่ในชั้นประถมและมัธยมศึกษาชั้น ไม่เคยคาดหวังว่าตัวเองจะได้เข้าสู่วัฒนศึกษาชั้นมหาวิทยาลัย อย่างไรก็ตามการเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยเลย แม้แต่การเรียนระดับมหาวิทยาลัยก็ไม่เคยคาดหวัง เพราะตระหนักในข้อจำกัดในทรัพยากรของตัวเองว่ามีจำกัดมาเพียงใด

อาจจะด้วยบุญญาพาวาสนาส่งประการใดก็ตาม ขณะนี้ข้าพเจ้าอยู่ในฐานะอาจารย์ผู้สอนในมหาวิทยาลัยแห่งนี้กับเขาด้วยคนหนึ่งเช่นกัน นับจากพฤษภาคม 2519 มาถึงวันนี้ ข้าพเจ้าทำงานอยู่ ณ ที่นี้เป็นเวลา 17 ปีเข้าไปแล้ว จากอาจารย์ที่มีคราบนักศึกษาเต็มตัว มาเป็นอาจารย์ที่ยังคงมีคราบนักศึกษาอยู่เช่นเดิม แต่ไม่มีใครจะเต็มตัวแล้วการทำงาน ณ มหาวิทยาลัยแห่งนี้แม้จะมีหลายสิ่งที่ได้ยิน ได้เห็น ได้รู้ ได้รับฟัง มีทั้งพอใจ เสียใจ เจ็บใจ ดีใจ ระ

คนไป ตามอารมณ์ของปุถุชนที่ยังมีกิเลสครอบงำอยู่เต็มร้อย มาถึงวันนี้ 17 ปีแห่งความหลัง มีบางสิ่งบางอย่างที่อยากจะรำพึงถึงตัวเองให้ท่านทั้งหลายได้ทราบ เพื่อจะได้ช่วยกันดำหนิตติงข้าพเจ้าให้เป็นคนที่มีคุณค่าต่อสังคมแห่งนี้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

หน้าที่ของมหาวิทยาลัย ที่ข้าพเจ้าทราบ

มีการเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในคู่มือนักศึกษาของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ว่า มหาวิทยาลัยแห่งนี้มีหน้าที่สำคัญ 4 ประการด้วยกันคือ (1) ทำการสอนนิสิตในระดับปริญญาตรี โท และเอก (2) ทำหน้าที่เผยแพร่วิชาการเพื่อเป็นการบริการสังคม (3) ทำการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (4) ทำการวิจัย

หน้าที่ดังกล่าวของมหาวิทยาลัยจะบรรลุตามความมุ่งหมายได้ก็ด้วย

การทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ
ของทุกหน่วยบุคคลและหน่วยงานใน
มหาวิทยาลัย โดยมองเป้าหมายที่
ประโยชน์ที่สังคมพึงจะได้รับเป็นประการ
สำคัญ

จากการที่ข้าพเจ้าเป็นสিনিตเรียน
หนังสือที่อยู่ ณ มหาวิทยาลัยแห่งนี้เป็นเวลา
7 ปี และทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอน
ต่อเนื่องกันมาเป็นเวลาอีก 17 ปี 24 ปี
ในพื้นที่แคบ ๆ แห่งนี้ เป็นเวลาที่ยาวนาน
ไม่น้อยเลย ทำให้มองเห็นความ
เปลี่ยนแปลงของมหาวิทยาลัยแห่งนี้มา
อย่างต่อเนื่องและยาวนาน ทั้งในฐานะ
นิสิตและอาจารย์ จึงอยากจะรำลึกถึงตัว
เอง เพื่อเป็นกระจกสะท้อนบางแง่มุม
สำหรับการพิจารณาในมุมมองต่อไป
**อาจารย์ในมหาวิทยาลัยในความ
คาดหวัง**

เมื่อกว่า 28 ปีมาแล้ว ข้าพเจ้า
เคยหวังว่าเมื่อจบ ม.ศ.3 แล้วก็คงจะ
เข้ามาเรียนฝึกหัดครูและคาดหวังว่า
อาจารย์ในวิทยาลัยครูคงแต่งกายดี และ
มีคุณความดีเช่นเดียวกับเสื้อผ้าที่สวมใส่
และข้าพเจ้าก็ไม่ผิดหวังเมื่อเข้าเรียนเป็น
ผู้ช่วยรุ่นแรกของโรงเรียนฝึกหัดครูธนบุรี
ซึ่งพัฒนาจากโรงเรียนการช่างสตรีธนบุรี
และปัจจุบันนี้ก็คือวิทยาลัยครูธนบุรี แม้
จะเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก สมัยที่
ข้าพเจ้าเรียนนั้นผลิตนักศึกษาเพียง

ระดับ ป.กศ.ต้น เท่านั้น แต่สังคม ณ
สถานศึกษาแห่งนั้นเต็มไปด้วยไมตรีจิต
มิตรภาพ ความเอื้ออาทรของอาจารย์ที่มี
ต่อนักศึกษา ก่อให้เกิดความสุขและ
ความอบอุ่นต่อนักศึกษาอย่างยิ่ง

เช่นเดียวกันเมื่อข้าพเจ้าสอบ
เข้าเรียนต่อที่วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร เมื่อ พ.ศ. 2512 ก็ได้พบ
ภาพเช่นนั้น ได้พบเห็นอาจารย์ที่เอาการ
เอางาน ตั้งใจอบรมสั่งสอนนิสิต เพื่อให้
ทุกคนจบการศึกษาไปเป็นครูที่ดี ความ
สัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนิสิตในที่
ปรึษาเป็นไปอย่างแน่นแฟ้นสร้าง
สัมพันธภาพที่ดี มีการประชุมร่วมกัน มี
กิจกรรมร่วมกันระหว่างนิสิตและอาจารย์
ปีละหลายๆ ครั้ง เช่น วันพัฒนามหา
วิทยาลัย งานลอยกระทง งานวันไหว้ครู
การทำบุญปีใหม่ เป็นต้น ทำให้
ภาพลักษณ์ของอาจารย์ในจิตใจนิสิต
ประทับอยู่จนทุกวันนี้

ในขณะที่ข้าพเจ้าเข้าเรียนระดับ
ปริญญาตรี ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา
แห่งนี้ ภาพพจน์ของมหาวิทยาลัยแห่งนี้
ชั้นสูงสุด ทั้งในด้านคุณภาพการศึกษา
และการกีฬา กล่าวกันว่าเป็นสถาบันการ
ศึกษาที่สอบเข้ายากที่สุด (ในสมัยนั้น)
และบัณฑิตที่จบออกไปจะเป็นบัณฑิต
และครูที่มีคุณภาพ นิสิตหลักสูตร 4 ปี
หากชั้นปีที่ 2 ได้ผลการเรียนเฉลี่ยต่ำ
กว่า 2.2 จะไม่มีโอกาสได้เรียนต่อชั้นปีที่

3 ถ้าสอบเข้าใหม่ไม่ได้ก็ต้องออกไปฝึกสอน แล้วได้วุฒิเพียงอนุปริญญา วิชาเอกติด D ไม่ได้ ติด D ต้องแก้ ให้ได้เกรดไม่น้อยกว่า C และยังมีเงื่อนไขอีกหลายประการ ทำให้บัณฑิตที่จบไปจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นที่ต้องการของสังคม ส่วนที่พานั้น วศ.ได้แชมป์ทั้งฟุตบอลและรักบี้ฟุตบอลติดต่อกันหลายสมัย

ความเปลี่ยนแปลงที่บังเกิดขึ้น

เมื่อวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นในสถาบันแห่งนี้หลายประการ ที่เห็นได้ชัดคือ การเปลี่ยนแปลงของอาคารและสถานที่ จากอาคารทรงโบราณสูงสุดเพียง 2 ชั้น เป็นอาคารสมัยใหม่ที่แลดูเซ็กซี่ สูงนับ 10 ชั้น บางตึกที่สร้างขึ้นยังไม่ถึง 3 ปี มีการทรุดการพังเกิดขึ้น ดังเช่นตึกใจดาวที่กำลังเป็นอยู่ในขณะนี้ ภูมิทัศน์ของพื้นที่เปลี่ยนไปจากพื้นที่ที่เคยมีสระน้ำ ลำรางอยู่จำนวนมาก หลายเป็นพื้นดิน พื้นคอนกรีตไปหมด ฝนตกลงมาเท่ากับบัสสาวะรดก็เกิดภาวะน้ำท่วม เพราะระบบระบายน้ำไม่ดีและไม่มีประสิทธิภาพ ระบายน้ำออกไม่ทันการ

ในขณะที่ภาพลักษณ์ของอาณาบริเวณรวมทั้งวัตถุสิ่งของ อันได้แก่ สนาม ตึก อุปกรณ์การเรียน คณะวิชา

การและวิชาเอก และจำนวนนิสิตเปลี่ยนแปลงไปในทางที่มีความทันสมัยมากขึ้น ข้าพเจ้าเองกลับพัฒนาตัวเองไม่ทันการเปลี่ยนแปลงของวัตถุ ขณะนี้ความกล้าหลังเข้ามาครอบครองใจ ไม่สามารถที่จะพัฒนาตัวเองไม่ทันการเปลี่ยนแปลงของวัตถุ ขณะนี้ความกล้าหลังเข้ามาครอบครองใจ ไม่สามารถที่จะทำการสอนวิชาการที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ๆ ได้ มองดูตัวเองเสมือนกับคนที่ไร้ค่าในสังคมแห่งนี้ ความเป็นอาจารย์ในอุดมคติเปลี่ยนไป จนกระทั่งว่า งานสอนเป็นเพียงหน้าที่ที่ได้มาซึ่งเงินเดือนเพื่อการยังชีพไปวัน ๆ ทำงานเช่นเดียวกับคอมพิวเตอร์ยุคโบราณ ที่ทำงานได้ช้า ยืดอาดแถมยังขาดวิญญูณอย่างว่าแต่ วิญญูณครูเลย วิญญูณของความเป็นคนก็เหลือน้อยเต็มที

ความเป็นอาจารย์ของตัวเองเมื่อเทียบกับความคาดหวัง

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า ภาพอาจารย์ระดับมหาวิทยาลัยที่ข้าพเจ้าเคยวาดไว้นั้น ต้องเป็นผู้คงแก่เรียน มีคุณสมบัติของความเป็นครูสูง เอาใจใส่งานในหน้าที่ ทั้งการเรียน การสอน การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการเพื่อบริการสังคม และการทำวิจัยอย่างครบครัน ไม่ขาดตกบกพร่อง

ในตอนแรกที่ข้าพเจ้าเริ่มทำหน้าที่

เป็น “อาจารย์” นั้น ก็ฝันที่จะเป็น อาจารย์ในอุดมคติของตัวเอง หรือเป็น อาจารย์ให้มีคุณค่าตามที่ตนเองได้คาดหวังไว้ ประกอบกับได้รับโอวาทจาก อาจารย์ที่เคารพท่านหนึ่ง ขออนุญาตเอ่ยนามคือ ท่านอาจารย์สงวน กกกำแหง อาจารย์หลายท่านคงจำอาจารย์สงวนได้ ท่านได้ให้คติเตือนใจว่า การทำงานที่ดีนั้น ต้องทำด้วยความเต็มใจ เต็มเวลา เต็มสติปัญญาและเต็มกำลัง ข้าพเจ้าน้อมรับโอวาทนั้นด้วยความซาบซึ้งและอึ้งอัมเมิบใจ และมีความตั้งใจ (ในขณะนั้น) ว่าจะต้องปฏิบัติตัวให้ได้ดังโอวาทนั้น

17 ปี ผ่านไป (หรือผ่านมา) เมื่อมองย้อนกลับไปดูพฤติกรรมในการเป็นอาจารย์ของตัวเองแล้ว รู้สึกอดสูใจเต็มกำลัง ว่าไม่ได้ทำอย่างที่เรายากจะทำเลย ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มพูนความรู้ของตัวเอง จบมาแค่ไหนปัจจุบันก็แค่นั้น ตำแหน่งทางวิชาการเคยเป็นมาอย่างไรก็ยังเป็นอยู่อย่างนั้น การบริการสังคมเคยดำริในใจว่าจะทำก็ทำไม่ได้ โดยแสร้งบอกตัวเองว่ามีปัญหาและอุปสรรคมากมาย เอาไว้ให้เราใหญ่โตขึ้นเสียก่อนค่อยทำ โดยคาดหวังว่าเมื่อใหญ่โตขึ้นจะทำอะไรก็ดูสะดวกไปหมด ดังเช่นผู้บริหารและบริวารหลายยุคหลายสมัย เขาทำกันมา การเผยแพร่วิชาการ เคยดำริจะทำแต่ก็ไม่ได้ทำเคยพยายามใช้

ความพยายามเขียนโครงการ แต่ถึงที่สุดก็ยังไม่เคยเผยแพร่วิชาการแต่อย่างใด การกระทำความดีอะไรสักอย่างดูมันช่างมีกระบวนการอันยืดเยื้อ ตั้งแต่ต้องทำเรื่องผ่านความเห็นชอบของภาควิชา ผ่านคณะไปมหาวิทยาลัยเลยไปถึงทบวงกว่าเรื่องจะย้อนกลับมาได้ใช้เวลาเกือบ 2 เดือน จากนั้นต้องทำเรื่องอนุญาตกระทรวงการคลังเพื่อเก็บค่าลงทะเบียน และให้ผู้เข้าอบรมสามารถเบิกค่าลงทะเบียน ค่าที่พัก ค่าเดินทางและเบี้ยเลี้ยงได้ด้วย กว่าหนังสือจะกลับมาจากกระทรวงการคลังก็ใช้เวลาอีก 1 เดือนยังไม่จบ ยังต้องส่งเรื่องต่อไปต้นสังกัดของผู้เข้าอบรมอีก เช่น กรมสามัญศึกษากกรมการฝึกหัดครู เป็นต้น เพื่ออนุญาตให้ข้าราชการในสังกัดเข้าอบรมอีก ยังยังต้องทำต่อไปอีก คือ การส่งจดหมายเชิญชวนเข้ารับการอบรมไปยังกลุ่มเป้าหมายทั้งหลายทั้งปวงใช้เวลาจนเลยกำหนดการอบรม เผลอๆ เลยไม่ต้องจัดกัน ถึงแม้ว่าจะทำแต่เนิ่นๆ และทุกอย่างเรียบร้อย ก็ติดขัด (อีกจนได้) ระเบียบข้อหนึ่งของการจัดอบรมของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ บอกว่าการอบรมที่มีการเก็บค่าลงทะเบียนให้ใช้เงินจากค่าลงทะเบียนนั้นดำเนินการ มันก็มีปัญหาว่า เงินส่งจดหมายเชิญผู้เข้าอบรม ซึ่งตกประมาณ 5,000 กว่าบาท เพื่อส่งจดหมายจำนวนประมาณ 2,000 ฉบับ จะเอามาจากไหน ใ้เราก็เบี่ยน้อยหย่อนน้อยจะควัก

เนื้อตัวเองก็ลำบาก จับพลัดจับพลูขาด
ทุน 5,000 บาท ที่ควักเนื้อไปก็คงไม่ได้
คืน ปัญหาหนักไม่บริการสังคมเสียยัง
จะดีกว่า

จากที่รำพึงมาเห็นหรือยังครับว่า
จะทำความดีสักครั้งหนึ่งนั้นช่างลำบาก
ลำบากสิ้นดี ด้วยเหตุนี้กระมัง คนถึงทำ
ชั่วกันมาก เพราะทำชั่วทำได้ง่าย ไม่ต้อง
ขออนุญาตใคร เปลอ ๆ ได้ผลตอบแทน
คุ้มค่ากว่าทำดีเป็นไหน ๆ เมื่อคิดได้ดังนี้
ตลอด 17 ปี ที่ผ่านมา ข้าพเจ้าจึงนั่ง
หายใจเอาลมเข้าลมออกผ่านจมูกไปวัน ๆ
สบายใจกว่ากันเยอะเลย

คงไม่ต้องพูดถึงงานวิจัย เพราะ
ทำไม่เป็นอยู่แล้ว ถึงอยากจะทำก็ไม่รู้ว่า
จะขึ้นต้นตรงไหน ถึงขึ้นต้นได้ก็ไม่รู้จะ
ไปหาทุนทำวิจัยจากไหน ใช้เงินส่วนตัว
ระอะ ค่าเช่าบ้านก็ยังไม่ค่อยจะมี เงินเอา
เงินไปทำวิจัยลูกเมียได้กินดินปะไร

แล้ววัน ๆ หนึ่ง ข้าพเจ้าทำอะไร
คงมีใครสักคนหนึ่งกระมังที่อยากทราบ
เฮ้ ! บอกก็ได้ตื่นเช้าขึ้นมาก็ตาเลิด
เหลือกแต่งตัว แล้วรีบออกจากบ้านตั้ง
แต่ตี 5 กว่า ๆ นิดหนึ่งเพื่อหนีการะ
รถติดเมื่อกระโดดขึ้นรถเมล์ด้วยความ
ว่องไว แล้วก็หาที่นั่งมุมสงบโดยเฉพาะที่
นั่งติดหน้าต่าง เพราะนั่งหลับได้สบาย
โดยเอาศีรษะ (หัวที่มีผม) ฟิงกระจก
หน้าต่างก็นั่งหลับมาด้วยความสบาย
อารมณ์เป็นเวลาเกือบ 2 ชั่วโมงกว่าจะ

ถึง มศว อาจตื่นบ้างเมื่อรู้สึกว่ามีน้ำลาย
ไหลเลอะมาถึงคาง หรือไม่ก็ตกใจตื่นว่า
เอ๊ะถึงหรือยังวะ (คิดใจโน) อะไรทำนอง
นี้ ถ้ายังไม่ถึงก็นั่งหลับน้ำลายไหลยืดต่อ
ไป

พอไปถึงที่ทำงาน ก็เซนต์ชื่อ อัน
ที่จริงมาถึงเกือบ 8 โมงแต่ลงเวลาประ
มาณ 6.45-7.20 น. แล้วแต่ว่าตอนจะ
ลงเวลามีใครยืนอยู่ด้วยไหม หากไม่มีใคร
ยืนก็ 6.45 หรือบางทีก็หลับหูหลับตาใส่
6.30 ก็ยังคง เซนต์ชื่อทั้งไปและกลับ
เสร็จก็ไปทักทายคนโน้นคนนี้บ้าง เพื่อ
หาคะแนนเสียงไว้เลือกตั้งคนบตี จาก
นั้นก็นั่งคุย เรื่องที่คุยส่วนมากก็จะเป็น
เรื่องรถติด เวลาที่ออกจากบ้าน วกไป
วนมากินอยู่แถว ๆ นี้ พอมันปากมากขึ้น
ก็จะคำผู้บริหารคณะบ้าง มหาวิทยาลัย
บ้าง พอข้อแค้นก็ไปหาน้ำชาแช่น้ำแข็ง
มาดื่มพอแก้กระหาย พุดไปพุดมาถึง
เวลาเข้าสอนแล้ว ไม่เป็นไรเข้าห้องสาย
ไปสักครึ่งชั่วโมงจะเป็นไรไป นิสิตสมัยนี้
ไม่ขยันอะไรนักหนา พอจำใจเข้าห้อง
สอนก็เทศนานิสิตอยู่พักใหญ่ ๆ แล้วก็
ยกยอตัวเองพอประมาณ ชี้ให้นิสิตเห็น
ความชั่ว ความเลวของคนอื่น พอเป็นตัว
อย่างแห่งการทำความดีแล้ว ก็สอนเนื้อ
หานิดหน่อย ไม่อยากอธิบายอะไรมาก
ถือคิดว่ายิ่งสอนให้นิสิตดงมากเท่าไรยิ่งดี
ถือว่าสอนได้เก่ง นิสิตจะได้มีแรงขับเคลื่อน
ไปค้นคว้าเพิ่มเติม พอสอนเสร็จถึงเวลา

อาหารกลางวัน ก็ไปกินอาหารกลางวัน เจอะเจอเพื่อนฝูงต่างคณะก็นั่งคุยกันจนเกือบบ่าย 2 โมง เดินกลับมาที่ห้องหามุมเหมาะ ๆ นั่งหลับอีกชั่วโมง ได้เวลากลับบ้านก็ราว ๆ บ่าย 3 โมง ข้าพเจ้าไม่เคยอยู่เย็น เพราะไม่ต้องคอยรับลูก ลูก ๆ โตแล้วให้ช่วยตัวเองซึ่งจะได้ฉลาดอย่างพอมัน

วันไหนที่ว่างทั้งวันไม่มีงานสอน บางทีก็นอนสายโด่งอยู่ที่บ้าน บางวันนึกอยากมากี่มา บางวันก็เลยไปหาซื้อวิดีโอ ดูใจที่คลองเตย บางวันก็ไปดูของถูกที่คลองถม ราคาถูกหนักเข้าจริงๆ เคยไปนั่งคุยกับพระที่วัดอุทัยก็ยังทำ เพื่อไปไล่ต้อนข้อธรรมะกับหลวงตาแก่ ๆ พอเป็นอันสงบแล้วก็กลับบ้านนอน ก็สบายใจไปอีกแบบ เฮ้อ ! ชีวิตก็มีเพียงแค่นี้จะเอาอะไรกันมากมาย หาสะสมไว้มาก ๆ ตายแล้วก็เอาผูกเอาติดตัวไปไม่ได้

จากพฤติกรรมไม่มีใครจะคืนกั๊งที่ได้รำพึงมานั้น บางวันที่ลมโซยพอเย็นสบาย ๆ นั่งหลับในรถเมล์ไม่สนิทหนักก็เหมือนกันนะว่า พฤติกรรมดั่งว่าไม่มีใครโสภาเลย น่าจะปรับปรุงตัวเอง บ้างพัฒนาตัวเองบ้าง ก็ไม่รู้จะเริ่มตันที่ตรงไหน ความที่เป็นคนคับแคบด้านประสบการณ์ การเรียนก็จบเพียง วศ. ประสานมิตร จบแล้วก็ทำงานอยู่แต่ที่นี่ไม่เคยมีโอกาสไปสัมผัสโลกกว้างในต่างประเทศ หรือแม้แต่วิทยาลัยอื่นในเมืองไทย จึงไม่มีใครได้รับทราบว่ามีมหาวิทยาลัย

อื่นเขาสอนกันอย่างไร ยังคงตะบี้ตะบันสอนตามวิธีการเก่า ๆ อย่างดีก็อาจมี Learning by Doing บ้างถ้าฮึด ๆ ขึ้นมา ด้วยเหตุฉะนี้ การปรับตัวเพื่อให้เป็นคนมีคุณภาพจึงเป็นเรื่องยากยิ่ง จริง ๆ แล้วก็รู้สึกอายนะ ที่กินเงินภาษีราษฎรตั้งเดือนละ 7 เกวียนข้าวเปลือก แต่ก็ไม่รู้จะไปทำอะไรที่เป็นงานง่าย ๆ และได้เงินเดือนเท่านี้ จึงจำใจต้องทนทำต่อไป ตั้งใจว่าเมื่อเกษียณอายุแล้วก็จะไปโดยไม่หวนกลับมาทวงภาษีราษฎรอีกต่อไป

ตอนนี้กำลังฝึกงานด้านอื่น ๆ อยู่ ถ้าทำได้ผลก็คิดว่าจะลาออกก่อน งานที่กำลังฝึกอยู่ในขณะนี้ก็พวกขายตรงที่ต่าง ๆ เห็นเพื่อนเขาบอกว่าขายตรงนั้นเงินดี หลอกพวกปัญญาอ่อนได้ง่าย ๆ พอ ๆ กับเป็นอาจารย์เปลอ ๆ ได้ไปเที่ยวต่างประเทศอีก และผลประโยชน์ยังคงถึงลูกถึงหลานไม่มีที่สิ้นสุด เดือนหนึ่ง ๆ ได้เงินคิดเป็นข้าวเปลือกมากกว่า 70 เล่มเกวียน ก็อยากรวนนะนะ บอกกันตรง ๆ พรรคพวกก็คอยช่วยกันสนับสนุน บ้างก็แล้วกัน

เห็นท่าจะหยุดรำพึงถึงตัวเองไว้เพียงเท่านี้ ขอฝากสถาบันแห่งนี้ไว้กับเพื่อนร่วมชะตากรรมทุกท่านด้วย ข้าพเจ้าช่วยได้เท่านี้แหละ อย่าได้มาหวังอะไรจากข้าพเจ้านักเลย เดี่ยวท่านจะผิดหวังเหมือนที่ข้าพเจ้าผิดหวังตัวเองตลอดมานั้นแล สวัสดีครับ

การเปลี่ยนแปลงในสังคมไทย

คุณธรรมที่กำลังหายไป

อรุณ แก้วเอี่ยม

คณะสังคมศาสตร์

คำนำ

สังคมไทยได้ผ่านขั้นตอนของการวิวัฒนาการทางสังคมมาหลายครั้งหลายครา การเปลี่ยนแปลงแต่ละครั้งเป็นการปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการของสังคมที่เกิดจากแรงกดดันของโครงสร้างภายในและอิทธิพลจากภายนอก ทั้งจากลัทธิทางการเมือง เศรษฐกิจ ศาสนา สงคราม การศึกษา นวัตกรรม ฯลฯ การเปลี่ยนแปลงแต่ละครั้งผลักดันให้สังคมก้าวไป ปรับเปลี่ยนโครงสร้างสังคม ตลอดจนพฤติกรรมและความสัมพันธ์ให้ผิดแผกไปจากเดิม จึงไม่แปลกใจหากดูละครเรื่องนางทาสด้วยความตะจิตตะขงใจ และมีคำถาม (ด้วยสายตาของยุคปัจจุบัน) ว่าเป็นไปได้อย่างไร เพราะเราได้ผ่านขั้นตอนของสังคมยุคนั้นมาแล้ว มาอยู่ในยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคของการปรับตัวปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับกระแสวัฒนธรรมโลกเป็นยุคของสังคมข่าวสารที่เราสามารถสอดส่ายสายตาและส่องเพื่อค้นหาความรู้ใหม่จากทั่วทุกมุมโลก หรือรับข่าวสารจากสังคมที่มีความแตกต่างในระบบความเชื่อ ความคิด ค่านิยมรากฐาน อย่างสิ้นเชิงโดยปราศจากการกลั่นกรอง เป็นยุคที่เราเริ่มค้นหาตัวเอง เริ่มหันกลับมามองรากเหง้าของเราเองเพื่อต้องการสร้างสัญลักษณ์อันเป็นสัญลักษณ์ของเราของชนชาติไท (ที่ไม่มี ย.ยัภย์) ทำไมเราต้องหาคำตอบให้กับตัวเองว่าเราเป็นใคร เป็นเพราะเราสับสนไม่มั่นใจในสภาวะปัจจุบันและอนาคตอย่างนั้นหรือ เป็นเพราะว่าเราไม่มีมั่นใจสถานภาพของเราเอง แม้แต่สถานภาพพื้นฐานที่สุดคือ ความเป็นสามี/ภรรยา ความเป็นพ่อ/แม่ หรือลูก เราไม่แน่ใจว่าเราเป็นได้ตามสถานภาพซึ่งก็คือตำแหน่ง อันประกอบไปด้วยสิทธิและหน้าที่นั้นได้หรือไม่

การต่อสู้แย่งชิงในทัศนะของ Karl Marx

ภายใต้ข้อจำกัดของทรัพยากรที่มีอยู่ในปัจจุบัน สังคมไทยได้เผชิญหน้ากับความขัดแย้งอย่างไม่มีที่สิ้นสุด นพ.ประเวศ วะสี ได้ชี้ให้เห็นถึงความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมไทย เป็นความขัดแย้งอันเกิดจากความรุนแรงโดยโครงสร้าง (Structural Violence) ซึ่งเป็นความรุนแรงที่เกิดจากโครงสร้างอำนาจไม่ได้ดูระหว่างผู้ปกครองกับผู้ใต้ปกครอง และความรุนแรงแบบเงียบ (Silent Violence) ที่แสดงออกมาในรูปของความยากจน อาชญากรรม โสเภณี และการละเมิดสิทธิเด็ก โรคเอดส์ การทำลายสิ่งแวดล้อมและแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติ การคอร์รัปชัน และการไม่สามารถบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งทั้งความรุนแรงโดยโครงสร้างและความรุนแรงแบบเงียบนั้น เกิดจากความล้มเหลวของระบบศีลธรรมของสังคมหรือเป็นวิกฤตการณ์ทางศีลธรรม (Moral Crisis) (ประเวศ วะสี, 2535 : 21-43)

Karl Marx นักทฤษฎีที่ก่อให้เกิดการสั่นสะเทือนทั่วโลก ก่อให้เกิดการแบ่งฝักแบ่งฝ่ายมนุษยออกเป็น 2 ค่าย ที่เผชิญหน้ากันอย่างทำทลาย เกิดสงครามตัวแทน สงครามเย็น ทำให้โลกต้องหวาดหวั่นกับอนาคตของมนุษยชาติ แนวคิดของ Marx ในเรื่องความขัดแย้งได้ชี้ชัดลงไปว่า ชนชั้นถูกกำหนดโดยความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชนกับวิธีการผลิต (ซึ่งสานุศิษย์ของ Marx ได้ขยายความต่อมาว่า วิธีการผลิตนั้นรวมถึงการควบคุมการผลิต) และความสัมพันธ์ระหว่างชนชั้นเป็นความสัมพันธ์ในเชิงขัดแย้งและต่อสู้ระหว่างกลุ่มคนที่ “มี” และกลุ่มที่ “ไม่มี” ซึ่งก็คือเป็นการต่อสู้ระหว่างชนชั้น กระฎุมพี (Bourgeoisie) หรือคนร่ำรวยกับชนชั้นกรรมาชีพ (Proletariat) เป็นการต่อสู้เพื่อเข้าครอบครองหรือให้ได้มาซึ่งทรัพยากรที่หายาก (สัญญา สัญญาวิวัฒน์ 2523 : 127-128) ปัจจุบันข้อเท็จจริงที่ Marx ได้กล่าวไว้ยังคงมีอยู่ในสังคมโลกคือ มีคนร่ำรวยมหาศาล (จำนวนน้อย) มีคนยากจนมหาศาล (จำนวนมหาศาล) ทั่วโลก แม้กระทั่งในสังคมไทย เราคงไม่ปฏิเสธว่า เราดีใจที่เรามีเศรษฐกิจติดอันดับต้น ๆ ของโลก แต่เราก็ไม่ต้องเสียใจที่เรามีขอนาน มีโสเภณีติดอันดับต้น ๆ ของโลกเช่นกัน แนวความคิดของ Marx ในเรื่องชนชั้น (ในสังคมไทย) ยังไม่ล้มหายตายจากไปพร้อมกับความคิดเรื่องคอมมิวนิสต์ในทางการเมือง เมล็ดพันธุ์แห่งการต่อสู้ทางชนชั้นยังคงมีอยู่หากสังคมยังคงเอารัดเอาเปรียบไม่มีที่สิ้นสุด เพียงแค่การรอฟักตัวอยู่ใช่หรือไม่ ความรุนแรงโดยโครงสร้าง (Structure Violence) และความรุนแรงแบบเงียบ (Silent Violence) ยังคงทำหน้าที่อย่างเงียบ ๆ ฟักตัวสั่งสม เพื่อรอการระเบิดต่อไปหรืออาจแสดงออกมาเหมือนภูเขาน้ำแข็งที่ลอยอยู่ในทะเล เช่น การแย่งชิงทรัพยากรที่อยู่อย่างจำกัด ตั้งกรณี คจก. กรณีลำนํ้าเสีย

เป้าหมายทางวัฒนธรรมและการบรรลุเป้าหมาย :

พฤติกรรมเบี่ยงเบนในสังคม

ภายใต้ข้อจำกัดของทรัพยากรและข้อจำกัดในทางเศรษฐกิจที่นำไปสู่การต่อสู้แย่งชิงระหว่างชนชั้นและการทำลายล้างเหมือนที่เคยเกิดขึ้นในอดีต ในปัจจุบันการต่อสู้ทางชนชั้นและการทำลายล้างอาจเกิดขึ้นได้ยาก แต่การแย่งชิงเพื่อครอบครองสิ่งของที่ยากจนนำไปสู่การเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนและทำลายศีลธรรมของสังคม จึงไม่ใช่เป็นเรื่องที่แปลกประหลาดประการใด Robert K.Merton นักสังคมวิทยาของกลุ่มหน้าที่นิยมได้พัฒนาทฤษฎี Anomie โดยเขียนบทความชื่อ Social Structure and Anomie Merton ได้เสนอว่า Anomie นำจะเกิดขึ้นเป็นธรรมดา (a normal state of Affairs) สำหรับบุคคล ถ้าหากว่าสังคมนั้นได้กำหนดเป้าหมายทางวัฒนธรรม (Cultural Goals) ไว้สูงเกินไป และวิธีการหรือโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายทางวัฒนธรรม (Institutionalized means) นั้นยากเกินไป ถ้าโอกาสที่บุคคลจะประสบผลสำเร็จตามจุดหมายทางวัฒนธรรมที่กำหนดไว้ด้วยวิธีการที่ถูกต้องเหมาะสม และสังคมยอมรับยากด้วยแล้ว โอกาสที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบนจึงเกิดขึ้น แบบแผนการปรับตัวอย่างหนึ่งของบุคคล (Mode of adaptation) ในลักษณะการเบี่ยงเบนแบบ Innovation (การฝ่าฝืนระเบียบ) โดยใช้วิธีการที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม (ทางลบ) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางวัฒนธรรม (ทางบวก) จึงเป็นวิธีการที่สังคมไม่ยอมรับและถือว่าเป็นผิดศีลธรรม ผิดกฎเกณฑ์ของสังคม อย่างไรก็ตาม Merton ได้เสนอว่า ในสังคมที่ยอมรับและให้ความสำคัญกับความสำเร็จทางด้านการเงินสูง ในขณะที่วิธีการที่ถูกต้องที่จะไปสู่ความสำเร็จนั้นมีน้อยและยากเย็นด้วยแล้ว ในสังคมนั้นย่อมมีคนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเกิดขึ้นมากมาย (Ruth A.Wallace and Alison Wolf : 1986,67-68) ข้อเท็จจริงของสังคมไทยในปัจจุบันคือ เป้าหมายทางวัฒนธรรมของสังคมไทยเดิม ไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปเลย แต่กลับมีการสร้างค่านิยม บรรทัดฐานรองรับเป้าหมายทางวัฒนธรรมนั้นให้โดดเด่น ดึงดูดต่อการบรรลุมากขึ้น เช่น เป้าหมายทางวัฒนธรรมในเรื่องของเงิน อำนาจ เป้าหมายทั้ง 2 ประการนี้ พัวพันกันและมีอิทธิพลต่อกันจนแยกไม่ออก ในขณะเดียวกันก็มีการสร้างกลไกหรือวิธีการที่ให้บรรลุเป้าหมายที่กว้างขวางและหลากหลายมากขึ้น เช่น ระบบการศึกษา ระบบการเลือกตั้งทางการเมือง กลไกทางเศรษฐกิจแบบเสรีนิยม ฯลฯ ภายใต้กลไกและวิธีการดังกล่าว การแข่งขันเป็นวิธีการที่ดีที่สุดเหมาะสมที่สุดและเป็นธรรมที่สุด แต่การแข่งขันก็นำไปสู่การเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้มากที่สุดเช่นกัน ในเมื่อโครงสร้างบางส่วนของสังคมไทยยังเป็นระบบปิดภายใต้ระบบอภิสิทธิ์ ระบบ

บุญคุณ และระบบอุปถัมภ์

สังคมไทยได้เปลี่ยนแปลงไปมาก จากสังคมเกษตรกรรมที่ยึดมั่นในกรอบ กฎเกณฑ์ตามประเพณี ไปเป็นสังคมอุตสาหกรรมที่กฎหมาย กฎเกณฑ์ของสังคมไม่ได้ รับการเคารพและปฏิบัติตามจากสมาชิกสังคมอย่างสมบูรณ์ ระบบอภิสิทธิ์ ระบบบุญคุณ และระบบอุปถัมภ์ที่นำไปสู่พฤติกรรมการเล่นพรรคเล่นพวก การฉ้อราษฎร์บังหลวงหรือ การทำผิดศีลธรรมอื่น ๆ แพร่ระบาดไปพร้อม ๆ กับการกลายเป็นอุตสาหกรรม จนก่อให้เกิดความสับสนทางศีลธรรม (Moral conflict) คำถามทางศีลธรรมที่ว่าเราจะยึดอะไร เป็นสสรณะ ระหว่างความดี (ธรรม) กับเงิน ความมีศีลธรรมกับอำนาจ เราเปลี่ยนแปลง จากสังคมที่มีมาตรฐานทางศีลธรรมที่ว่า “คนดีมีศีลธรรม” กลายมาเป็นสังคมของ “คนดีมีเงิน” หรือ “คนดีมีอำนาจ” ไปแล้ว

อุดมการณ์พระโพธิสัตว์

วรรณคดีมหาเวสสันดรชาดก เป็นวรรณกรรมที่นิพนธ์จากภาษาบาลีในสมัย รัตนโกสินทร์มีบทบาทอย่างมากต่อการปลูกฝังกฎศีลธรรมหลักประการหนึ่งในสังคมไทย เป็นกฎศีลธรรมหลักที่ฝังรากลึกในจิตใจของคนไทยในอดีตเป็นกฎศีลธรรมที่เป็นรากฐาน และพื้นฐานของสังคมคือ ทานหรือการให้ พระเวสสันดร ได้รับบริจาคทานอันเป็นสุด ของมหาทานคือ บุตรแก่ชูชก ด้วยจิตที่มุ่งมั่นใสสะอาดตั้งความว่า “พราหมณ์เอ๋ย จง มารับพระราชทานสองกุมารแต่โดยดี เธอก็หล่อหลังอุทกवारีลงในมือพราหมณ์ ตั้งพระทัย ไว้ให้งามดังดวงแก้วแล้วก็ออกอุทกวารจาอันแจ่มใสว่า พราหมณ์เอ๋ย ลูกทั้งสองของเรา นี้ไซ้เรารักดังดวงใจนัยเนตร เหตุว่าเรารักโพธิญาณยิ่งกว่าสองกุมารได้ร้อยเท่าพันทวี อิททาน เดชะผลทานในครั้งนี้จะสำเร็จ แต่พระสร้อยสรรเพ็ชฌัญญุพัทธรัตนอนาวรณญาณ ในอนาคตกาลโน้นเถิด” (กรมสมเด็จพระปรมาธิบดีชิโนรส 2533 : 144)

ภายใต้สังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงที่มุ่งเน้นวัตถุนิยมหรือค่านิยมบริโภควัตถุอย่าง ไม่ลืมหูลืมตา สังคมจำต้องเปลี่ยนแปลงจากรากฐานทางศีลธรรมเดิมของสังคมคือ การ ให้ ไปสู่สังคมที่มีการแข่งขัน ยื้อแย่ง แสวงหา โลก เอารัดเอาเปรียบ และเมื่อพิจารณา ถึงความจำกัดของทรัพยากร ขณะที่ผู้ต้องการบริโภคมีมากมายมหาศาลแล้ว การยื้อแย่ง อย่างรุนแรง การเอารัดเอาเปรียบ ความเห็นแก่ตัว และการบรรณาฬ่าฟันเพื่อเข้า ครอบครองทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดจึงไม่อาจหลีกเลี่ยงได้

ปัญหาคือ กฎศีลธรรมของสังคมไทยจะตั้งอยู่รากฐานของทานหรือการให้ หรือ บนรากฐานของความโลภ เอารัดเอาเปรียบ เห็นแก่ตัว ผู้เขียนไม่มีคำตอบในเรื่องนี้ แต่

ใครขออ้างคำกล่าวของ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ที่กล่าวถึงพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่า สังคมไทยที่ยังอยู่ร่มเย็นเป็นสุขอยู่ได้นั้น เป็นเพราะสังคมไทยเป็นสังคมแห่งการให้ อุดมการณ์เพียงครั้งหนึ่งของพระเวสสันดรคือ การสร้างกุศโลบายประจําใจในการให้หรือการบริจาคทานเพียงครั้งหนึ่งของพระเวสสันดรนั้น น่าจะทำให้สังคมไทยอยู่รอดปลอดภัยและมีความสุขในอนาคตได้ สังคมจะเป็นสุขได้ย่อมเป็นสังคมที่เกิดจากการให้ ให้สิ่งของวัตถุให้ศีลธรรมให้น้ำใจ หากไม่เป็นเช่นนี้ เป้าหมายของสังคมไทยที่เรียกว่า Newly Industrial Countries หรือ NICS ก็อาจจะต้องแปลความหมายเหมือนที่นักวิชาการหลายคนได้แปลอย่างเสียดสีไว้ว่า Narok is Comming Soon คนกรุงเทพฯ (เทวดา) กำลังตกนรกอยู่ทุกวันไม่ใช่หรือ?

ทางเลือกของสังคม

George Herbert Mead นักสังคมวิทยากลุ่มปฏิสัมพันธ์สัญลักษณ์ได้สร้างแนวคิดเรื่อง Mind Self and Society ได้ระบุว่า สังคมคือแบบแผนที่ประสานสอดคล้องกันของกิจกรรมที่มนุษย์ก่อขึ้น ดำรงรักษาไว้ และเปลี่ยนแปลงไปตามการกระทำระหว่างกันด้วยสัญลักษณ์ระหว่างบุคคลหรือในแต่ละคน การบำรุงรักษาและการเปลี่ยนแปลงของสังคมกระทำโดยผ่านกระบวนการของจิตและอัตตา Mead ถือว่า สังคมเป็นกลุ่มกิจกรรมที่ได้รับการจัดระเบียบแล้วควบคุมโดยบุคคลสำคัญต่างๆ (generalized other) และเป็นแหล่งที่บุคคลจะปรับตัวและร่วมมือระหว่างกัน การปรับตัวและการประสานงานเช่นนั้นเกิดขึ้นได้เพราะจิตและอัตตา กล่าวคือ ขณะที่จิตและอัตตาเกิดจากสังคม แต่การบำรุงรักษาและการเปลี่ยนแปลงสังคมก็เป็นผลของกระบวนการของจิตและอัตตา (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, 2529 : 179-180) ผู้เขียนชื่อว่า ถึงแม้ว่าสังคมจะมีโครงสร้างที่เข้มแข็ง ใดก็ตาม กลไกของสังคมจะมีความซับซ้อนเพียงใดก็ตาม แต่รากฐานของจิตที่เข้มแข็ง เสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว รับผิดชอบ และมุ่งอนาคต นั้นเป็นพลังผลักดันต่อสังคมในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสมในอนาคตได้ เหมือนดังที่โลกยุคใหม่ได้รับอิทธิพลจากความคิดของ Isaac Newton, Adam Smith และ John Lock หากเพียงเราย้อนกลับมามองรากฐานของสังคมคือวัฒนธรรม โดยเฉพาะวัฒนธรรมที่ได้รับอิทธิพลจากแก่นของพระพุทธศาสนา นำเอารากฐานของวัฒนธรรมนี้มาตีแผ่เป็นแนวปฏิบัติ สังคมไทยน่าจะมีการพัฒนาการอย่างสมดุลในอนาคต ผู้เขียนเชื่อมั่นในพลังของบุคคล สังคม และวัฒนธรรม เพียงแต่เราได้หันมาพิจารณาตัวเราสังคมเรา วัฒนธรรมเราในรากฐานเดิมแค่ไหน เราจะช่วยกันกำหนดให้สังคมเราดำเนินไปในทิศทางที่ดีงามเพื่อลูกหลานของเราหรือไม่ และที่ต้องไม่ลืม ระบบจิต (บุคคล) ระบบ

สังคม และระบบวัฒนธรรม ทั้งสามระบบต่างก็มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน (interdependent) และสอดแทรกอิทธิพลซึ่งกันและกัน (interpenetration) (ทิตยา สุวรรณะชญ 2527 : 65) หากเรายอมรับข้อเท็จจริงทางสังคมวิทยาประเด็นนี้ เราสามารถแก้ไขปัญหาสังคมของเราได้เยอะเลย

บรรณานุกรม

1. กรมสมเด็จพระปรมาธิบดีชิโนรส. มหาเวสสันดรชาดก. กรุงเทพฯ : โครงการมูลนิธิหอไตร, 2533.
2. ทิตยา สุวรรณะชญ. สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2527.
3. ประเวศ วะสี. บทเรียนจาก 18 พฤษภามหาวิปโยคกับการฟื้นฟูบูรณะชาติบ้านเมือง. กรุงเทพฯ : มูลนิธิภูมิปัญญา, 2535.
4. สัณญา สัณญาวิวัฒน์. ทฤษฎีสังคมวิทยา เนื้อหาและแนวการใช้เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์, 2529.
5. _____. หลักสังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2527.
6. Wallace, Ruth A. And Alison Wolf. Contemporary sociological Theory : Continuing the Classical Tradition. New-Jersey : Prentice-Hall, Inc., 1986.

สถาบันของเรา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY PRASARNMIT CAMPUS

สำนักงานอธิการบดี

OFFICE OF THE PRESIDENT

สำนักหอสมุดกลาง

CENIRAL LIBRARY

สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

THE EDUCATION AND PSYCHOLOGICAL TEST BUREAU

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

INSTITUTE OF RESEARCH IN BEHAVIORAL SCIENCE

โครงการสำนักคอมพิวเตอร์

SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY COMPUTER CENTER PROJECT

FACULTY OF HUMANITIES

1. คณะมนุษยศาสตร์

FACULTY OF NUMANITIES

2. คณะวิทยาศาสตร์

FACULTY OF SCIENCE

3. คณะสังคมศาสตร์

FACULTY OF SOCIAL SCIENCES

4. คณะพลศึกษา

FACULTY OF PHYSICAL EDUCATION

5. คณะศึกษาศาสตร์

FACULTY OF EDUCATION

6. คณะแพทยศาสตร์

FACULTY OF MEDICINE

7. คณะวิศวกรรมศาสตร์

FACULTY OF ENGINEER

8. คณะศิลปกรรมศาสตร์

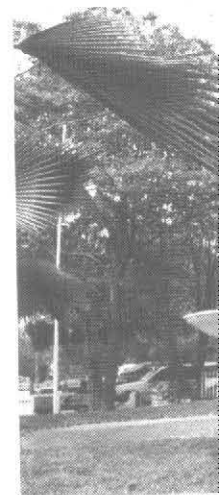
FACULTY OF FINE ARTS.

9. โครงการก่อตั้งคณะกายภาพบำบัด

PHYSICAL THERAPY

10. บัณฑิตวิทยาลัย

THE GRADUATE SCHOOL

รายชื่อผู้บริหารในมหาวิทยาลัย

1. ศ.ดร.พจน์ สะเพียรชัย
2. ผศ.ประหยัด หาสิตะพันธุ์
3. อาจารย์ ดร.สมสุข อีระพิจิตร
4. รศ.ดร.สุเมธชา พรหมบุญ
5. รศ.ดร.โชติ เพชรชื่น
6. รศ.ดร.สำออง หิรัญบุรณะ
7. ศ.ดร.สุทัศน์ ยกส้าน
8. รศ.ดร.สมบูรณ์ ชิตพงษ์
9. รศ.ดร.บุญชม ศรีสะอาด
10. ผศ.ดร.บันลือ ถิ่นพังงา

คณบดี

11. รศ.พจน์ ศรีบุญถือ
12. ศ.พิเศษนายแพทย์ประพฤติ อีระอุปต์
13. ผศ.ดร.ชัช จงสืบทพันธ์
14. รศ.สุจินต์ ปรีชามารถ
15. รศ.ดร.ประพาศน์ พงุทธิประภา
16. รศ.ดร.ศักดิ์ชัย นิรัญทวี
17. ผศ.ดร.บุญเอื้อ มลิณสูด
18. ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ
19. อาจารย์ ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ

อธิการบดี

- รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร
- รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต
- รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
- รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
- รองอธิการบดีฝ่ายกิจการต่างประเทศ
- รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย
- รองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษ
- รองอธิการบดีวิทยาเขตมหาสารคาม
- รองอธิการบดีวิทยาเขตภาคใต้

คณบดีคณะเทคโนโลยี

- คณบดีคณะแพทยศาสตร์
- คณบดีคณะสังคมศาสตร์
- คณบดีคณะพลศึกษา
- คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
- คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
- คณบดีคณะวิทยาศาสตร์
- คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
(รักษาราชการ)
- คณบดีคณะบัณฑิตวิทยาลัย

ชีวิตฉัน

มนูญ วันเหล็ม

สำนักหอสมุดกลาง

48

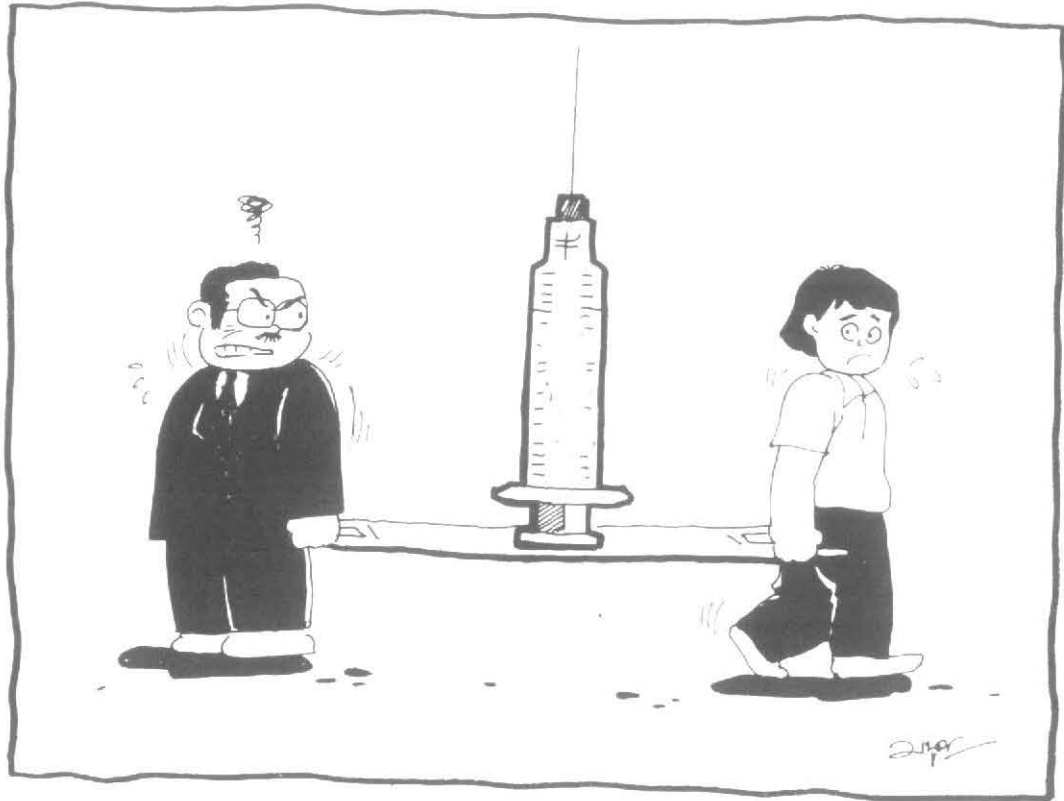
นี่คือวิญญูณที่ล่องลอยไปเรื่อย ๆ ยังหาที่เกิดไม่ได้ พ่อฉัน แม่ฉัน และญาติ ๆ ของฉันทั้งหมดอยู่ที่ประสานมิตร ฉันเองก็อยากอยู่ที่นี้ อยากโชว์เรือนร่างอันสง่างามแข่งกับคอนโดหรู ๆ แถวนี่ อยากอยู่ในอ้อมกอดของคณะต่าง ๆ แต่แล้วเขาก็ไม่ให้ฉันอยู่ กลัวฉันจะใหญ่คับซอยบ้าง กลัวฉันจะฉีรตคลองแสนแสบบ้าง

น้องฉันชื่อ “ศิลากรรม” มาทีหลังแต่ดังกว่า ตอนนี้โตวันโตคืน ฉันจำได้ตอนนั้นฉันเพิ่งจุดบินโลกนี้ใหม่ ๆ เขาจะให้ฉันอยู่แถว ๆ โรงอาหารใกล้สนามเทนนิส องค์กรสมเด็จพระเทพฯ มาเปิดตัวฉันด้วยแหละ มีนายธนาคารมารุมล้อมจะให้เงินอุดหนุนฉัน ใคร ๆ ก็รักฉันแล้วไม่รู้จะให้ฉันไปอยู่บึงกุ่ม ไม่รู้บนที่ดินของใครฉันไม่รู้จักหรือว่าจะให้ฉันไปฝึกตีกอล์ฟที่สนามแถวนั้น หรือไม่ก็คิดว่าฉันมีค่า ถ้าพาฉันไปเลี้ยงแล้วที่ดินแถวนั้นจะเป็นเงินเป็นทอง ตอนนั้นฉัน

สับสนมาก บางคนจะให้ฉันไปอยู่สมุทรปราการข้าง ๆ บ้านของเจ้าพ่อกรรมกร

แต่แล้วคนที่รักฉันก็รับฉันกลับมาอยู่ที่ประสานมิตรถิ่นเดิม จากนั้นก็มีข่าวมาตลอด มีหลายคนไม่ชอบหน้าฉัน เด็กพลจะอวดญาติฉันบ้าง ฉันกลัวใจมาก ผู้บริหารคงส่งสารฉันจะส่งฉันไปเกิดที่นนทบุรี ใกล้ ๆ กับโรงพยาบาลคนบ้า (แต่ฉันก็จะไม่บ้าตามพวกเขาหรอก ฉันจะไปรักษาเขามากกว่า) แต่คิดดูดี ๆ ก็นำไป เห็นเขาว่ามีที่ดินกว้างขวางพอที่ฉันจะเจริญเติบโตเต็มที่

ขณะนี้ฉันดังมาก มีข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ทุกวัน วันก่อนเขาเอาชื่อฉันเข้าไปคุยในคณะรัฐมนตรีด้วยแหละ เรื่องจะให้ฉันไปอยู่ที่นนท์ ซึ่งก่อนหน้านี้นี้ไม่ว่าวันฉันก็ดังมากในประสานมิตร มีทั้งคนยกป้ายไล่ฉันและคนที่ต้องการให้ฉันอยู่ คนที่ไม่รู้เรื่องก็เอาทักเขาด้วย คิดแล้วฉันก็อายชาวบ้านชาวช่องมาก เป็น

เรื่องในครอบครัวน่าจะตัดสินกันเองได้
ฉันรู้ว่าทุกคนรักฉันจริง อยากให้ฉันได้ดี
แต่มีความคิดกันคนละอย่าง ฉันกลัว
เหลือเกินกลัวว่าจะเป็นตัวสร้างปัญหาให้
ขยายมากกว่านี้

มาถึงตอนนี้ฉันปลงเสียแล้ว จะ
ส่งฉันไปอยู่ที่ไหนก็ได้ขอให้ป็นรูปเป็น
ร่างปฏิสนธิบนโลกมนุษย์เสียที ฉันกลัว
อยู่อย่างเดียวคือเงินงบประมาณที่จะมา
สร้างฉันถูกตัดเสียก่อน เดี่ยวฉันจะเกิด

ผมแห่งฟิสิกการก็จะยุ่งกันอีก ไหน ๆ
ฉันเกิดมาซะแล้วก็ขอให้เกิดมามีร่างกาย
สมบูรณ์ เพื่อที่ฉันจะได้สร้างประโยชน์
ได้เต็มที่ อย่งไรก็ตาม ฉันยังไม่ลืมญาติ
ของฉันมากมายยังอยู่ที่ประสานมิตร ถึง
แม้ฉันจะจากพวกท่านไปทั้งน้ำตาแต่ฉัน
ก็ต้องไปเพื่ออนาคตของฉัน ขอบคุณ
ทุกท่านที่เป็นห่วง

อีกไม่กี่วันฉันก็ได้เกิดแล้ว...และ
เมื่อนั้นมาถึงฉันก็คงเป็นที่รักของทุกคน

ถาม - ตอบ

จด...จด...จ้อ ๆ รอ (คำ) ตอบ

ชุติมา เจียมศิริ

บัณฑิตวิทยาลัย

50

? ใครทราบว่าเมื่อท่านอาจารย์เลิศ ชุนาค ผู้ที่เราทุกคนเคารพรักปลดเกษียณอายุราชการแล้ว ใครเข้ามาเป็นผู้อำนวยการกองบริการแทนท่าน?

✓ ในการประชุม อ.ก.ม.วันที่ 2 พฤศจิกายน 2536 ได้ประกาศผลการคัดเลือกว่า อาจารย์อุไร สังขนันท์ ได้รับคัดเลือกเป็น ผู้อำนวยการกองบริการฯ แทน อาจารย์เลิศ ชุนาค

? ในภาวะที่เศรษฐกิจตกต่ำ การดำเนินชีวิตของชาว มศว.เป็นไปอย่างไม่สดใสเท่าที่ควร เช่น การจราจรที่สับสนจนแม้กระทั่งเมื่อพยายามเจียดเงินเป็นค่าแท็กซี่มาทำงานให้ทัน แท็กซี่บางคนยังไม่ยอมมาผจญกับจราจรแถวสุขุมวิทด้วย อยากถามว่าทางมหาวิทยาลัยมีนโยบายคิดช่วยข้าราชการอาจารย์ในมหาวิทยาลัยอย่างไร?

✓ ข่าวจากคณะกรรมการสวัสดิการ ซึ่งมีท่านรองอธิการบดีฝ่ายบริหาร (ผศ.ประหยัด ทาสิตะพันธ์) เป็นประธาน ได้มีการขยายวงเงินกู้หมุนเวียนจาก จำนวน 200,000 บาท (สองแสนบาทถ้วน) เป็น 300,000 บาท (สามแสนบาทถ้วน) ซึ่งเป็นเงินได้จากกองทุนสวัสดิการของวิทยาเขตปทุมวัน และบางเงินมาสมทบกับวิทยาเขตประสานมิตร

จากการนี้ จะทำให้ข้าราชการหรืออาจารย์ที่เดือดร้อนจริงๆ สามารถขอกู้ได้ โดยติดต่อกับกองคลังฯ สำหรับกรณีของการจราจรคับคั่งแถวประสานมิตร

9 กันยายน 2536 สภาคณาจารย์ ได้จัดให้มีการบรรยายเรื่อง "การเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหาร" โดยเชิญ อ.วราวุฒิ ราชบุรี เป็นวิทยากร

ทางมหาวิทยาลัยก็ไม่ได้นั่งนอนใจได้ให้งานสวัสดิการ กองการเจ้าหน้าที่ จัดโครงการหรือ รับ-ส่งข้าราชการอาจารย์ โดยทางงานสวัสดิการจะเป็นตัวกลางติดต่อกับบริษัทเดินเรือให้ลดราคาพิเศษแก่ข้าราชการ อาจารย์ รวมทั้งลูกจ้างของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งทางมหาวิทยาลัยคาดว่าจะบรรเทาความคับขันทางเศรษฐกิจ และความคับคั่งจราจรทางบกได้บ้าง

? จากความเคลื่อนไหวของศูนย์แพทย์ที่ผ่านมา อยากถามว่าโครงการศูนย์การแพทย์ มศว.ประสานมิตรไปถึงไหนแล้ว? หากไม่สร้างที่ประสานมิตรตกลงจะสร้างที่บึงกุ่ม นนทบุรี หรือองครักษ์ครับ?

✓ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2536 อนุมัติให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เปลี่ยนแปลงสถานที่ก่อสร้างอาคารศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ไปก่อสร้างในบริเวณพื้นที่ของโรงพยาบาลศรีธัญญา จังหวัดนนทบุรี จำนวน 15 ไร่ นั้น บัดนี้มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการจ้างบริษัท เอ็คคอนซัลแต้นส์ จำกัด ออกแบบอาคารศูนย์การแพทย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยวิธีเลือกแบบจำกัดข้อกำหนดในวงเงิน 12,000,000 บาท (สิบสองล้านบาทถ้วน) เรียบร้อยแล้ว

? จราจรใน มศว.ประสานมิตร สับสนวุ่นวายเหลือเกิน ทางมหาวิทยาลัยหาทางแก้ไขบ้างแล้วหรือยัง?

✓ จากการชี้แจงของคณะกรรมการจัดระบบการจราจร และรักษาความปลอดภัยในมหาวิทยาลัยได้ความว่า

สภาพจราจรบนท้องถนนในกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันนี้ นับว่าอยู่ในภาวะวิกฤต มศว.ประสานมิตร ซึ่งตั้งอยู่ใจกลางย่านการจราจรติดขัด จึงได้รับผลกระทบที่เกิดจากสภาพการจราจรดังกล่าว ประกอบกับการขยายตัวอย่างรวดเร็วของสถาบันและทางมหาวิทยาลัยได้เปิดเส้นทางในมหาวิทยาลัยให้บุคคลภายนอกใช้เป็นทางผ่านเพื่อเป็นการบรรเทาปัญหาการจราจรแก่ชุมชน จึงทำให้สภาพการจราจรภายใน มศว.ประสานมิตร เกิดความแออัดและติดขัดในบางช่วงเวลา ปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นทางมหาวิทยาลัยมิได้นิ่งนอนใจ จึงได้แต่งตั้งกรรมการชั้นชุดหนึ่งเพื่อหาทางแก้ไข ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้ได้ประชุมร่วมกัน เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน เวลา 9.30 - 12.00 น. และวันที่ 10 พฤศจิกายน เวลา 13.00 - 16.00 น. ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาเกี่ยวกับปัญหาการจราจรใน มศว.ประสานมิตร ซึ่งมีข้อคิดเห็นและแนวปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาพอสรุปได้ดังนี้

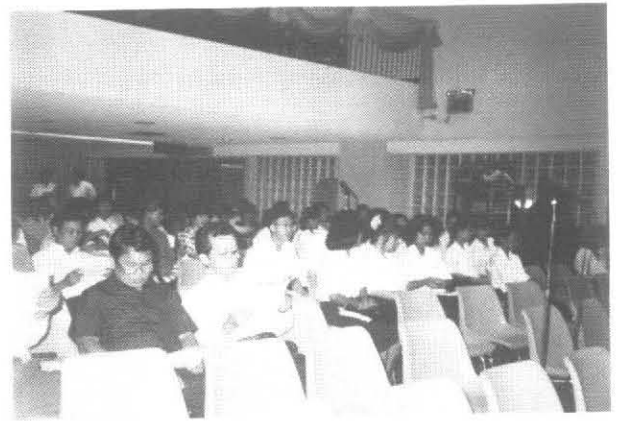
สภาพปัญหา

การจราจรแออัดและติดขัดเป็นบางเวลาภายใน มศว.ประสานมิตร โดยเฉพาะในช่วงเช้าระหว่างเวลา 7.00 - 8.30 น. และในช่วงเช้าตั้งแต่เวลา 06.00 น. เป็นต้นไป จะมีบุคคลภายนอกฉวยโอกาสเข้ามาจอดรถไว้ในมหาวิทยาลัย แล้วออกไปทำงานที่อื่น ทำให้พื้นที่จอดรถภายในมหาวิทยาลัยแออัดยิ่งขึ้น สำหรับในช่วงบ่ายการจราจรจะเริ่มหนาแน่น และติดขัดระหว่าง เวลา 14.30 - 17.30 น.

รถที่เข้ามาใช้เส้นทาง

จากสภาพปัญหาดังกล่าว เนื่องจากมีรถเป็นจำนวนมากเข้ามาใช้เส้นทาง และพื้นที่ภายใน มศว.ประสานมิตร โดยแยกประเภทออกได้ดังนี้

1. รถของบุคลากรใน มศว.ประสานมิตร
2. รถของนิสิต
3. รถของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิต ซึ่งบางรายส่งบุตรหลานเสร็จก็ขับไปทำงาน บางรายก็จอดแวะทานอาหารในโรงอาหาร
4. รถบุคคลภายนอกที่อาศัยเป็นเส้นทางผ่าน
5. รถบุคคลภายนอกที่ฉวยโอกาสเข้ามาจอดทิ้งไว้ตลอดทั้งวันแล้วหลบไปทำงาน
6. รถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง ซึ่งเป็นวินจากที่อื่นเข้ามาส่งผู้โดยสารที่ชายน้ำหลังตึก 2
7. รถของผู้ปกครองนักเรียนประถมสาธิตอีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งแต่เดิมเคยจอดรับส่งที่หน้าโรงเรียนประถมสาธิต แต่เนื่องจากบริเวณข้างเคียงซึ่งเป็นของเอกชนกำลังก่อสร้างอาคารรถเข้าไปจอดไม่ได้รถในส่วนนี้จึงเข้ามาจอดในมหาวิทยาลัย และบริเวณใกล้เคียง

สภาคณาจารย์ ได้จัดให้มีการอภิปรายในรายการ "มองคังมูน" โดยมีผู้เข้าร่วมฟังมากพอสมควร

สาเหตุของปัญหา

สาเหตุที่ทำให้รถติดภายในมหาวิทยาลัย แยกออกได้เป็น 2 สาเหตุ

1. สาเหตุจากภายในมหาวิทยาลัย ได้แก่

- รถมีจำนวนมากขึ้น
- พื้นที่จอดรถมีจำนวนจำกัด
- การจอดรถไม่เป็นระเบียบ
- ผู้ใช้รถไม่เชื่อฟังคำขอร้องของเวรยามที่มาอำนวยความสะดวก
- พื้นที่บางจุดคนต้องการจอดมากจึงจอดซ้อนคัน ขับวนเวียนเพื่อคอยที่ว่าง ทำให้รถติดมากขึ้น เช่น บริเวณข้างร้านฟอร์โมสหน้ามัธยมสาธิต เป็นต้น
- เจ้าหน้าที่เวรยามบางคนขาดประสบการณ์

2. สาเหตุอีกประการหนึ่งมาจากปัญหาภายนอก ซึ่งบ่อยครั้งในช่วงเช้าและเย็นที่รถติดจากภายนอกและติดเข้ามาถึงภายในมหาวิทยาลัย เช่น ติดตั้งแต่ถนนหน้าชินวัตร เข้ามาถึงถนนข้างสหกรณ์ตึก 9 และติดตั้งแต่สี่แยก ดิวกิจโน-ไทย มาถึงหน้าตึก 9 สำหรับวิธีการแก้ไขในประเด็นนี้ ทางคณะกรรมการจะได้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ภายนอกต่อไป

วิธีแก้ไข

เพื่อให้การจราจรภายใน มศว.ประสานมิตร เกิดความคล่องตัว คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวปฏิบัติดังนี้

1. จัดทำป้ายจราจรและทางม้าลายให้ถูกต้อง และเหมาะสมกับสภาพการใช้งาน เช่น ขอบทางที่ทาขาวแดง แต่อนุญาตให้จอดได้ก็ควรแก้ไขให้ถูกต้อง ทางข้าม ทางม้าลาย ควรจะปรับปรุงให้เหมาะสมและทาสีให้เด่นชัด
2. จัดทำประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้ได้ทราบถึงการดำเนินงานของคณะกรรมการ พร้อมทั้งขอร้องให้ช่วยกันใช้รถใช้ถนนอย่างมีวินัย และมีน้ำใจต่อกัน
3. กำหนดพื้นที่จอดรถและพื้นที่ห้ามจอดในบางจุด พร้อมทั้งกำชับเวรยามให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรัดกุม

พื้นที่บางจุด เช่น ลานหน้าหอประชุม ข้างสนามเทนนิส ลานจอดหลังอาคารสมเด็จพระเทพฯ ถ้าจอดกันอย่างเป็นระเบียบจะจอดได้มากขึ้น และการจราจรจะไม่แออัดนัก สำหรับพื้นที่บางจุด เช่น ถนนหน้าร้านฟอร์โมส หน้าโรงเรียนมัธยมสาธิตเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้รถติด รถที่มารับนักเรียนสาธิตทุกคน ต้องการจะจอดบริเวณนี้ จึงทำให้รถหนาแน่นและติดอยู่เป็นประจำ จึงเห็นสมควรห้ามจอดในบริเวณดังกล่าว

ส่วนถนนอีกด้านหนึ่งที่ติดกับหอประชุมนั้นกำหนดให้เป็นพื้นที่จอดรถของอาจารย์โรงเรียนสาธิตฯ สำหรับรถที่มารับ-ส่งนักเรียน ถ้าต้องการจะจอดก็ให้จอด

บริเวณลานหน้าหอประชุม ข้างสนามเทนนิส และข้างสนามฟุตบอล โดยทางคณะกรรมการจะออกบัตรอนุญาตให้จอดได้แก่รถผู้ปกครองนักเรียนสาธิตฯ

3. จัดทำบัตรอนุญาตให้เฉพาะที่มีบัตรเข้ามาจอดภายในบริเวณมหาวิทยาลัยเท่านั้น ในกรณีดังกล่าวรถที่นักเรียนที่ขับมาเอง ตลอดจนรถที่ไม่มีบัตรจะต้องออกไปจอดนอกมหาวิทยาลัย สำหรับรถบุคคลภายนอกที่จะมาติดต่อกับทางมหาวิทยาลัย เจ้าหน้าที่จะมีบัตรพิเศษให้โดยจะขอใบขับขี่หรือบัตรประจำตัวแลกไว้เป็นหลักฐาน

4. ในช่วงบ่ายที่การจราจรติดขัดจะกำหนดเส้นทางเดินรถเป็นพิเศษ คือ รถที่มาจากประตูด้านหอพักสุนันทาเข้ามาในมหาวิทยาลัยผ่านหน้าโรงเรียนมัธยมสาธิตให้มาเลี้ยวขวาที่หน้าตึก 11 เพื่อหาทางจอดรถต่อไป

5. จัดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาเจ้าหน้าที่เวรยามให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

? จากการที่มีการก่อสร้างตึกข้างหอสมุดของมหาวิทยาลัย จนกระทั่งทั่วมหาวิทยาลัยมีสภาพเหมือนกำลังได้รับการก่อสร้างไปด้วย อยากทราบว่าทางมหาวิทยาลัยมีแผนจะปลูกสร้างหรือมีโครงการใหม่ ๆ ในมหาวิทยาลัยต่อไปอย่างไร? และที่ไหนบ้าง?

✓ ตามที่ได้สอบถามท่านรองอธิการฝ่ายวางแผนและพัฒนา คือรองศาสตราจารย์ ดร.โชติ เพชรชื่น ท่านได้กรุณาให้ข้อมูลว่า

ผังแม่บทเป็นแผนการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งในด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีพื้นที่ดินค่อนข้างน้อย ในส่วนกลางในปัจจุบัน มีพื้นที่ดิน 3 แห่ง คือ

1. ซอยประสานมิตร กรุงเทพมหานคร เป็นที่ตั้งของคณะ สถาบัน สำนัก และโรงเรียนสาธิต
 2. อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก เป็นที่ตั้งของคณะที่เปิดใหม่เน้นทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี
 3. อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี เป็นที่ตั้งศูนย์การแพทย์
- ในที่นี้ จะกล่าวถึงเฉพาะผังแม่บท ณ พื้นที่ที่ซอยประสานมิตร ที่ควรจะเป็น ซึ่ง

23 กันยายน 2536 ประธานสภาคณาจารย์ และกรรมการฯ พร้อมเจ้าหน้าที่เดินเยี่ยมชมดูงาน ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

6 เดือน และงานวางผังแม่บทก็อยู่ในข่ายนี้

พื้นที่ดินที่ตรงนี้ ประมาณ 97.35 ไร่ แวดล้อมด้วยถนนสำคัญๆ หลายสาย เช่น ถนนสุขุมวิท ถนนอโศก ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ ถนนแต่ละสายเป็นย่านธุรกิจและบ้านพักหลายประเภท เป็นที่พักอาศัยของชาวไทยและชาวต่างประเทศจำนวนมาก การคมนาคมไปยังจุดหมายทางธุรกิจแห่งอื่น ต้องผ่านถนนสายดังกล่าวนี้ ชาวไทยและชาวต่างประเทศคุ้นเคยและรู้จักย่านนี้ดีไม่น้อยกว่าย่านพัฒนาพงศ์ จึงกล่าวได้ว่า พื้นที่ที่ประสานมิตร น่าจะเป็นทำเลที่เหมาะสมในการจัดการเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์แก่มหาวิทยาลัย เชียงจุฬาลงกรณ์ซึ่งพัฒนาสยามสแควร์ให้เกิดประโยชน์อย่างมหาศาลดังที่ทราบกันอยู่ เป็นแต่ว่ารูปแบบอาจแตกต่างกัน การจัดทำแผนแม่บท (Master Plan) จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลสภาพปัจจุบัน การคาดคะเนเหตุการณ์ การกำหนดเป้าหมาย การมองศักยภาพของบุคลากรที่มีอยู่เพื่อกำหนดแนวคิดในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. ในด้านการผลิตบัณฑิต สภาพปัจจุบันได้ผลิตบัณฑิตกันอยู่แล้วหลายหลักสูตรหลายสาขาวิชา ดำเนินการโดยคณะและสถาบัน ความจำเป็นในการใช้พื้นที่ของหน่วยงาน คือ คณะ สถาบัน สำนัก ในขณะที่พอเพียงแล้วหรือยัง ไม่ว่าจะพื้นที่สำหรับนั่งทำงานของบุคลากร พื้นที่เพื่อการเรียนการสอน และปฏิบัติการพื้นที่สำหรับการงานอื่นๆ ถ้าหากทราบข้อมูลส่วนนี้ว่าไม่พอเพียง คำถามก็คือว่า ต้องการพื้นที่ที่อีกเท่าไรจึงจะพอเพียง และถ้าหากจะขยายงานต่อไปอีก จะต้องการการใช้พื้นที่เพิ่มอีกกี่มากน้อย ข้อมูลที่กล่าวนี้ ถ้าหากคณะ สถาบัน สำนัก เตรียมไว้ ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำผังแม่บทเป็นอันมาก ดังนั้น การมองอนาคตในการผลิตบัณฑิตเต็มรูปแบบที่ประสานมิตร จึงน่าจะเป็นจุดเน้นที่ก่อประโยชน์และเป็นสิ่งสำคัญ

2. กิจการนิสิต การดำเนินชีวิตของนิสิตในสถาบันอุดมศึกษา ควรจะเป็นรูปแบบที่เป็นแบบอย่างของสังคม เป็นแบบอย่างของสิ่งที่ได้พัฒนาแล้ว ทั้งด้านความคิด คุณธรรม จริยธรรม การแสดงออก ตลอดทั้งการแต่งกาย ผู้เขียนนึกถึงสหภาพนิสิต (Student Union) ของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ สหภาพนิสิตในแง่ของพื้นที่ใช้สอย มีพื้นที่ใช้สอยที่สามารถประกอบกิจกรรมต่างๆ ได้หลากหลาย เช่น ห้องประชุม ศูนย์หนังสือ ศูนย์กิจกรรมกีฬาในร่มประเภทต่างๆ ร้านอาหารเล็กๆ ตลอดทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เช่น การอัดสำเนา ถ่ายเอกสาร ฯลฯ มีให้พร้อมเพียง

3. การบริการ ประสานมิตรน่าจะทำอะไรได้บ้าง การที่จะตอบว่าทำอะไรนั้น ก็ต้องมองตนเองก่อนว่า ชาวประสานมิตรมีศักยภาพที่จะทำอะไรได้ บนพื้นฐานของข้อมูลที่ปรากฏพบว่า งานบริการอาจเป็นจุดเน้นได้ เช่น บริการวิจัย ฝึกอบรม การตรวจ

สุขภาพ การบำรุงสุขภาพและออกกำลังกาย การให้คำปรึกษาและแนะแนว การทดสอบ หรือคัดเลือกเพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ ฯลฯ งานบริการดังกล่าวนี้ ความจริงได้ทำกันอยู่แล้วในมหาวิทยาลัย แต่ไม่ได้ขยายขอบเขตหรือแปรสภาพให้เกิดประโยชน์ในเชิงธุรกิจ เพื่อการพัฒนาตนเองและมหาวิทยาลัยโดยส่วนรวม ถ้าหากจะดำเนินการในงานบริการอย่างใดอย่างหนึ่ง ผังแม่บทจะมีส่วนเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่นว่า จะบริการการบำรุงสุขภาพและออกกำลังกาย ก็จำเป็นต้องมีศูนย์สุขภาพและการกีฬา หรือจัดทำในลักษณะ Sport Complex ก็น่าจะเป็นทางหนึ่งที่สามารถได้ลูกค้าที่เป็นเป้าหมายบริเวณนี้ค่อนข้างมีฐานะดี และผู้ที่จะเป็นหลักในการดำเนินงาน ก็ได้แก่ คณะพลศึกษา

4. ดำเนินการจัดสรรการใช้พื้นที่ของหน่วยงานย่อยให้เป็นสัดส่วน ไม่กระจุกกระจายอยู่หลายแห่ง ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดของการใช้พื้นที่กระจาย ก็คือ งานศึกษาศาสตร์ มีอยู่ที่ตึก 12 ตึก 3 และตึก 9 การจัดพื้นที่ดังกล่าวให้เหมาะสม จะทำให้สะดวกในการบริหารงาน การใช้ทรัพยากรร่วมกันได้อย่างเหมาะสม

5. โดยที่พื้นที่ของมหาวิทยาลัยมีจำกัด ผมเห็นว่าสิ่งก่อสร้างควรมีโครงสร้างเป็นอาคารสูง ไม่น้อยกว่า 10 ชั้น อาคารใดเก่าแก่มีน้อยชั้น จึงอยู่ในข่ายที่ต้องปรับปรุงหรือสร้างใหม่ จึงจะถือว่าใช้พื้นที่ได้คุ้มค่า อย่างไรก็ตาม ในเรื่องของสิ่งก่อสร้างอาจจำเป็นต้องคำนึงถึงลักษณะทางด้านสถาปัตยกรรม ภูมิสถาปัตยกรรม ตลอดจนสภาพแวดล้อมด้วย

6. ระบบจราจร ที่จอดรถ ทางเท้า ถนน ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ ระบบการกำจัดน้ำเสีย และขยะมูลฝอย การระบายน้ำเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงอย่างมากในการทำผังแม่บท

จากที่กล่าวมานี้อาจเป็นจุดเริ่มให้ช่วยกันคิด เพื่อให้การใช้พื้นที่ของมหาวิทยาลัยเกิดประโยชน์สูงสุด ดังที่หลายคนพูดว่า พื้นที่เป็นทำเลทองทีเดียว

? อยากทราบความคาดหวังของประธานสภาคณาจารย์ มศว.ประสานมิตรค่ะ (ท่าน รศ.เฉลิมศักดิ์ สุภาพล นะคะ) ว่าจากสภาพความเป็นไปของ มศว.ขณะนี้ ท่านคิดว่าสภาคณาจารย์ฯ จะทำอย่างไรได้บ้าง?

✓ ถามท่านให้แล้ว ท่านตอบว่า ท่านคาดหวังดังนี้ค่ะ

ความคาดหวัง เป็นความรู้สึกนึกคิดที่ปรารถนาให้มีสิ่งต่างๆ เกิดขึ้นในกาลเทศะหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นไปได้มากน้อยเพียงใดก็แล้วแต่สถานการณ์ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องทั้งปวงจะต้องอำนวยความสะดวกแก่กันและกันเพียงใด

ปวงจะต้องอำนวยความสะดวกแก่กันและกันเพียงใด

1. แรกเริ่มเดิมทีผมสมัครเข้ามาทำงานในสภาคณาจารย์ฯ ก็โดยมีความคาดหวังว่า สภาคณาจารย์ฯ จะเป็นองค์กรที่ช่วยประสานกิจกรรมต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดการรับรู้ การ ร่วมกันคิด และร่วมกันทำ กิจกรรมที่เสริมสร้างความเปลี่ยนแปลงตามความปรารถนา ของมวลสมาชิกส่วนใหญ่ อันจะบังเกิดผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อ มศว.และภาวะ แวดล้อม

2. ผมคาดหวังว่า ผมจะสามารถแบ่งเวลาให้กิจกรรมของสภาคณาจารย์ฯ อย่าง เพียงพอ และเหมาะสมแก่หน้าที่อื่น ๆ ที่ผมมีอยู่แล้ว

3. ผมคาดหวังว่า คณะกรรมการสภาคณาจารย์ฯ ทั้งที่เป็นผู้แทนหน่วยงาน และ ประเภทผู้แทนทั่วไปจะแบ่งเวลาเข้าช่วยงานของสภาคณาจารย์ฯ ด้วยความสมัครใจ โดยสม่ำเสมอ เข้าร่วมประชุมกันอยู่เป็นนิจ แบ่งงานกันทำด้วยความช่วยเหลือเกื้อกูล กัน เมื่อรับรู้ว่ามีใครทำงานมากมายหลายอย่าง ต่างก็จะอาสาเข้าช่วยงานกันโดยมิต้อง ร้องขอ เราคิดกันอยู่เสมอว่า การทำงานทุกอย่างเป็นการช่วยตนเองให้ได้เรียนรู้สิ่งแปลก ใหม่ และเป็นการช่วยเสริมสร้างภาวะแวดล้อมให้เป็นรมณีสถานด้วย

4. ผมคาดหวังว่า บุคลากรประจำงานสภาคณาจารย์ฯ เป็นผู้ที่รอบรู้กระบวนการ การทำงานและสามารถจัดการให้งานทั้งปวงดำเนินการต่อไปได้อย่างดีทุกชั้นตอน

5. ผมคาดหวังว่า สิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานสภาคณาจารย์ฯ ซึ่งเป็น สหกรณ์ทรัพย์ทั้งหลาย เช่น โต๊ะทำงาน เครื่องพิมพ์ โทรศัพท์ โทรสาร เครื่องเขียน แบบพิมพ์ และวัสดุสำนักงานอื่นๆ ก็คงมีอยู่อย่างเพียงพอและใช้การได้อย่างคล่อง

แคล้ว รวมทั้งสำนักงานที่เป็นสัดส่วนของสภาคณา จารย์ฯ ด้วย

6. ผมคาดหวังว่า บุคลากรทั้งหลายคงเห็น คุณค่าของสภาคณาจารย์ฯ และหาโอกาสอาสาเข้า มาช่วยกันทำงานสภาคณาจารย์ฯ เมื่อมีโอกาส ถ้ามี ความปรารถนาใดๆ ที่จะช่วยงานส่วนรวมและ ดิดต่อหน่วยอื่นได้สะดวก ก็จะขอให้สภาคณาจารย์ฯ ช่วยดำเนินการให้ ถ้าให้รับรู้ว่ามีสิ่งใดจะเป็นสาเหตุ แห่งความไม่ดีไม่งามหรือความดีความงามแห่ง ภาพพจน์ของ มศว.ก็แจ้งต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและ สำเนาส่งสภาคณาจารย์ฯ เพื่อช่วยเสริมแรงซึ่งกัน

และกัน เป็นการเพิ่มพลังแห่งความสำเร็จตามความปรารถนาที่ดี ผู้คนทั้งหลายมั่นใจว่า มีสภาคณาจารย์ฯ จะช่วยหาช่องทางช่วยปกป้องคุ้มครองคุณงาม ความดี และสิทธิหน้า

24 พฤษภาคม 2536 อธิบดีได้พูดคุยกับสภาคณาจารย์ฯ ในโอกาสเข้ารับตำแหน่งใหม่

ที่อื่นยังมีฟังได้ตามกำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆ และดูขยพินิจอันชอบธรรมอย่างเป็นรูปธรรม ตามกระบวนการที่เชื่อถือได้ ท่านผู้ใดมีแหล่งทรัพยากร ข้อมูลข่าวสารทุกชนิดที่จะ ช่วยกันทำให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งแก่ มศว.ได้ก็จะรีบดำเนินการโดยเร็วหรือจะแจ้งให้ผู้ มีหน้าที่โดยตรงหรือแจ้งสภาคณาจารย์ฯ ช่วยประสานให้อีกแรงหนึ่ง เป็นการรวมพลัง กันทุกวิถีทางเพื่อเสริมสร้าง มศว.ของเรา

7. ผมคาดหวังว่า งบประมาณตามแผนงานของสภาคณาจารย์ฯ จะมีอย่างเพียงพอ เพราะผู้พิจารณาเรื่องนี้เล็งเห็นความจำเป็น และความสำคัญของสภาคณาจารย์ฯ ที่เป็นหน่วยงานอาสาสมัคร ทำงานโดยมีรายได้ทางใจเท่านั้น ทำงานโดยไม่มีค่าตอบแทน ทุกรูปแบบ บางครั้งขาดแคลนการเงินบ้างเล็กน้อย หรือจัดกิจกรรมที่จำเป็นต้องมี รายจ่ายเพิ่มขึ้น ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องก็ถือเป็นธุระช่วยเหลือเสมอ

8. ผมคาดหวังว่า ผู้บริหารในมหาวิทยาลัยและผู้บริหารทั่วไปจะเล็งเห็นประโยชน์ ของสภาคณาจารย์ฯ และสภาคณาจารย์ฯ ช่วยให้อินโฟรเมชันที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจที่ ถูกต้องและเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมของผู้บริหาร ข้อมูลที่สภาคณาจารย์ฯ ส่งให้ผู้ บริหารจะมือน้อยสองประการ กล่าวคือ ข้อมูลพื้นฐานกับข้อมูลย้อนกลับ ข้อมูลพื้นฐาน จะเป็นลักษณะเฉพาะของโครงการแผนงาน กิจกรรม ความเป็นไปได้ และผล กระทบที่อาจจะเกิดขึ้น ส่วนข้อมูลย้อนกลับนั้น เป็นผลที่เกิดจากการกระทำแผนงาน หรือคำสั่งของผู้บริหาร

เมื่อกล่าวโดยสรุปแล้ว ผมคาดหวังว่า สภาคณาจารย์ฯ จะเป็นองค์กรประสาน ประโยชน์ของบุคลากรทั้งปวง เพื่อช่วยกันพัฒนา มศว.ในสภาพแวดล้อมปัจจุบันและ อนาคต

ตั้งแต่เสร็จจากการอภิปราย “หมดกังขา...ท่านอธิการฯ มาเอง” สังเกตเห็นท่านอธิการฯ เดินเยี่ยมชมตึกต่างๆ ใน มศว เกือบทุกวัน เห็นภาพอย่างนี้แล้วผู้ร่วมงานก็พลอยชื่นใจว่า ท่านก็ติดดิน...ได้เหมือนกัน

ควรจะต้องติดตามต่อไปว่า จากนโยบายเขียวสะอาดของท่านอธิการบดี ขอให้ทุกท่านเฝ้าจับตามองสิ่งใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นที่บริเวณระหว่างคณะแพทย คณะวิทยาศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ เร็วๆ นี้...

“ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์” เป็นแหล่งที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนการสอนและการวิจัยของบุคลากร เป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้เกิดความเจริญก้าวหน้าและประหยัดงบประมาณ ไม่ทราบว่าคุณบริหารจะสามารถบันดาลให้บ้างไหมเอ่ย... ในจำนวนตึกทั้งหมดที่อยู่ใน มศว ก็เห็นมีตึก 3 นี้แหละ เป็นตึกที่สวยงามที่สุด เพราะแสดงถึงอดีตและความเป็นมาได้อย่างเด่นชัด มีรูปแบบและเอกลักษณ์เฉพาะตัว ที่มหาวิทยาลัยควรอนุรักษ์ให้เป็นพิพิธภัณฑ์ มศว ก็หน้าจะดีก็ขอฝากไว้... ผู้บริหารใหม่... และแล้วกองบริการการศึกษาก็มี ผอ.ใหม่วัยกำลังลุยงานแถมใจโลดอีกต่างหาก (ก็เป็นผู้หญิงนี่จะ อ้อ ! และโสดอีกด้วยนะจะบอกให้) ที่ยินดีพลิกผันหน้าที่จากอาจารย์สอนภาษาอังกฤษมาเป็นผู้บริหารเต็มตัว แล้วใครคาดหวังอะไรไว้บ้างเอ่ย อย่าลืมกระซิบบอกให้ท่านทราบบ้างก็จะดีไม่น้อย และที่น่ายินดีคือมีผู้ให้ข้อสังเกตกับศรประสานมิตร (คู่แข่งกับศรราม) ว่า

เข้าได้กับผู้บริหารมหาวิทยาลัยเป็นอย่างดี (เหมือนอาจารย์อารี สุทธิพันธุ์ กับสีน้ำ...อ้อ !) โดยเฉพาะกับฝ่ายวิชาการเจ้านายสายตรง ดังนั้นในวาระโอกาสอันดีขึ้นปีใหม่ 2537 สภาคณาจารย์ ขอกล่าวคำว่า ขอต้อนรับอาจารย์อุไร สังขนันท์ ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษาคนใหม่ด้วยความยินดียิ่ง และขอให้ประสบความสำเร็จในหน้าที่ตลอดไป... อาคารที่สวยงามเด่นในประสานมิตรขณะนี้ ยังไม่มีอาคารไหนทำลายสถิติอาคารสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ หรือสำนักหอสมุดกลาง ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบทางสถาปัตยกรรมหรือสถานที่ตั้งอันเป็นจุดศูนย์กลางของมหาวิทยาลัย จึงไม่แปลกเลยที่ต้องรับหน้าที่เป็นเจ้าภาพจัดงานสำคัญต่างๆ ประกอบความสามารถของท่าน ผอ.นงนวล ด้วย ในอาคารนี้มีห้องประชุมที่ทันสมัย แต่ขอฝากไว้ หากคณะไหนหน่วยงานใดมาขอใช้บริการกรุณานำเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของท่านมาจัดสถานที่เองด้วย และในขณะนี้เกือบทุกชั้นได้ติดตั้งเครื่องปรับอากาศ ให้กับผู้ใช้บริการแล้ว จึงมีนิสิตเข้าไปใช้บริการและหลบร้อนกันมากขึ้น สิ่งที่ติดตามมากคือเสียงพุดคุยทำลายสมาธิที่ดังขึ้นกว่าเดิม ขอฝากไปยังอาจารย์ทุกท่านฝากเตือนนิสิตของท่านด้วย ส่วนเรื่องของพื้นที่พรมที่ขรุขระเหมือนผิวพระจันทร์ อีกไม่กี่วันก็จะดำเนินการแก้ไข วันก่อนเป็นเจ้าภาพจัดประชุมอธิการบดีทุกมหาวิทยาลัยทั่วประเทศ ท่าน ผอ.นงนวลคนเก่งยังอุตส่าห์ให้เจ้าหน้าที่ไปยื่นปิดหน้าลิฟท์ห้ามลิฟท์เปิดในชั้นที่พรมไม่สวยเพื่อไม่

ให้แขกทั้งหลายเห็นสิ่งไม่ดีของเรา จึงขอฝากไปยังผู้บริหารทุกท่านพิจารณางบประมาณสำหรับเปลี่ยนพื้นหอสมุดเร็วๆ หน่อย เพื่อชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเราด้วยกัน... เท่าที่สำรวจมาได้ จากคำพูดคุยกันทั่วๆ ไป พบว่าทุกคนบ่นว่า มศว ของเราทำไมไม่เจริญก้าวหน้าทัดเทียมคนอื่นเขาบ้าง ทุกวันนี้บอกว่า มศว ประสานมิตร ก็ยังมีคนไม่รู้จักก็ยังมี และบรรยากาศทั่วๆ ไป ก็ยังคงสภาพเดิมๆ คือค่อนข้างต่างคนต่างอยู่ บ้านใครบ้านมัน เจ้านายคนไหนที่รักลูกน้องก็จะช่วยสนับสนุนให้ลูกน้องนั้นโด่งดังมีประสิทธิภาพยิ่งๆ ขึ้น แต่ถ้าหัวหน้าคณะไหนไม่สนับสนุนก็อย่าหวังเลยว่าจะได้เกิดซึ่งมีอยู่ให้ดูได้มากมาย มีผู้อยากรู้ว่าทำไมต้องมีประเภท ก ข ค จริงๆ แล้ว มีสิทธิทุกอย่างเท่าเทียมกัน เพียงแต่ปฏิบัติงานหน้าที่ไม่เหมือนกันเท่านั้นเอง แต่ทุกคนต่างก็มีความรู้สึกของตนแต่ละอย่างแตกต่างกันตามฐานะสภาพของแต่ละคนว่า “ฉันสำคัญกว่านะ ฉันใหญ่กว่านะ” คราบไคยังคงเป็นอย่างนี้ก็ยากเหลือเกินที่ มศว ของเราจะเจริญยิ่งๆ ขึ้นไป แทนที่จะคิดว่า “ฉันจะทำตนของฉันให้เป็นไปตามหน้าที่ให้ดีที่สุด” จะดีกว่าไหม? ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเราที่ท่านรับสั่งว่า “ทุกคนต้องร่วมมือร่วมใจกัน งานนั้นจึงจะสำเร็จและราบรื่นไปด้วยดี”...

ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้มีการขยายในสาขาวิชาต่างๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น คณะแพทยฯ คณะวิศวกรรมฯ เป็นต้น แต่ก็มีบางวิทยาเขตที่ได้เติบโตออกจากอ้อมอกของ มศว ไปเพื่อเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ที่สมบูรณ์ จะได้มีโอกาสพัฒนาอย่างเต็มที่ต่อไป ก็

ต้องขอแสดงความยินดีด้วย ถ้าจะถามอาจารย์ใน มศว ว่าดีหรือไม่ มีหลายคนอาจจะตอบว่าดี เพราะมีการเจริญเติบโตขึ้น ใหญ่ขึ้น คุยได้อย่างเต็มที่ว่า เรามีคณะแพทยศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ ฯลฯ แล้วนะ ทัดเทียมกับมหาวิทยาลัยอื่น แต่บางคนอาจจะตอบว่าไม่ดี เพราะมีการขยายโดยมีการกำหนดทิศทางที่ไม่แน่นอน เช่น ปัญหาการสร้างโรงพยาบาล ปัญหาของสถานที่คับแคบ ปัญหาของอัตรากำลังที่ไม่สมดุลกับคณะที่ตั้งขึ้นใหม่ จึงดึงอัตรากำลังให้กับคณะที่เกิดใหม่ โดยไม่คำนึงถึงคณะเก่า (คณะศึกษาศาสตร์) ที่เคยเป็นวิทยาลัยวิชาการศึกษา ที่ผลิตบัณฑิตทางการศึกษาที่มีชื่อเสียงของประเทศมาก่อน เหมือนมีลูกเพิ่มขึ้น แต่พอหาเงินมาเลี้ยงไม่พอ เหน้อแต่ลูกคนใหม่ โดยเฉพาะโรงเรียนสาธิตนับเป็นลูกที่ถูกล้มปล่อยให้ช่วยตัวเองมาโดยตลอด (ตั้งแต่ปี 2509) ไม่ว่าจะป็นอาคารสถานที่ อัตรากำลัง ทั้งๆ ที่จำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นจากเดิมมาก ความต้องการอาคารสถานที่ที่มีมากขึ้นจะมีอาคารเพิ่มขึ้นได้ก็ต้องจัดงานหาเงิน ขอความช่วยเหลือจากสมาคมผู้ปกครองและครู สมาคมศิษย์เก่า กลายเป็นหน้าที่เพิ่มขึ้นมาอีกหน้าที่หนึ่ง อัตรากำลังก็เช่นเดียวกัน เป็นอัตรารวมฝ้ายประดมและมัธยมร่วม 60 อัตรากำลัง โดยใช้เงินรายได้บ้าง เงินของทางสมาคมฯ ช่วยบ้าง บางฝ่ายมัธยมนั้นตั้งแต่ปี 2509 เป็นต้นมา เป็นเวลาถึง 27 ปี มีอาคารเพิ่มขึ้น 2 หลัง คืออาคารโรงฝึกพลศึกษา และอาคาร 2 ชั้น ด้านหน้าโรงเรียนชั้นล่างทำเป็นโรงอาหาร และชั้นบนเรียนคอมพิวเตอร์ ดนตรีไทย-สากล เท่านั้น ก็โดยอาศัยการจัดงานและความช่วยเหลือจากสมาคมผู้

ปกครองและครู การทำหน้าที่ของ
อาจารย์โรงเรียนสาธิตจึงทำได้ไม่เต็มที่
เพราะต้องคอยแก้ปัญหาต่างๆ มากมาย
ขวัญ และกำลังใจเริ่มสั่นคลอน บ้าของ
อาจารย์สาธิตหนักมากแล้ว ขอจงช่วย
บ้างเถิด พี่ใหม่ พี่ใหม่ จะได้มีความสุข
กับเขาบ้าง... ตั้งแต่รับตำแหน่งใหม่/
ท่านคณบดีคณะพลศึกษาถึงมือทำ
งานจนไม่มีเวลาจะพักผ่อนเรียกว่า ไม่
ว่างเลย... ก็แบ่งๆ ให้ผู้มีความสามารถ
เขาช่วยบ้างสิท่าน เดียวก็จอดเสียก่อน
เป็นห่วงสุขภาพท่านจัง !... ข้าพที่นำ
สติใจเกี่ยวกับหอสมุดกลางโดนลอบคม
จากลูกดร.? นี่ขนาดเจ้าหน้าที่กำลัง
ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎระเบียบของทาง
ราชการ และก็เป็นที่ราชการแท้ๆ
ขอถามท่าน ผอ.หน่อยครับว่า ทำไมผู้ได้
บังคับบัญชาจึงโดนตำรวจ สน.ทองหล่อ
ปรับข้อหาอะไรไม่ทราบ 200 บาท เสีย
เงินจิปจาย เสียศักดิ์ศรีสิมันเรื่องใหญ่นะ
ท่าน... ข้าพก็ออกทุกรายเดือนประชุมก็
บ่อยๆ ยังี่ต้องขอชมเจ้าหน้าที่สภาฯ
หน่อยที่ตั้งหน้าตั้งตาทำงานด้วยความ
วิริยะอุตสาหะ ปีหน้าเอาไป 3 ชั้นนะหนู
อ้อ... หนูเล็กนะเบาๆ หน่อยใกล้คลอด
แล้วอย่าหักโหมนะจ๊ะ... ปีใหม่ 2537
นี่มีอะไรในกอไผ่บ้างสำหรับชาว มศว
เอาถ้าจะบอกให้บ้าง... ก็ประชุมใหญ่
สอ.มศว. ใจ อ้ออ้อกันพอสมควรที่
เสถียร คามีสักดี คนรุ่นใหม่ไฟแรงแซง
คนรุ่นเก่าเข้าไปนั่งเป็น กก.สอ.มศว.
ได้โดยไม่ต้องลุ้นตั้งใจให้ดีลูกเพ่ ังค
กระบวนการความรู้ที่มีอยู่ในฟองออกมา
บริหารแบบที่สมาชิกประทับใจหน่อย
เวลาสมาชิกเขาซักถามปัญหา พยายาม
ตอบให้ตรงประเด็น...

ขอแสดงความยินดีกับการได้
รับการแต่งตั้งเป็นหัวหน้าภาควิชาคณะ

ศิลปกรรมศาสตร์

ดร.สมศักดิ์ เกตุแก่นจันทร์

หัวหน้าภาควิชาดุริยางคศาสตร์ดนตรีไทย
ผศ.วิเชียร วรินทร์เวช หัวหน้าภาควิชา
ดุริยางคศาสตร์สากล อาจารย์สมศักดิ์
ชวลาวัฒน์ หัวหน้าภาควิชาทัศนศิลป์
อาจารย์สุพจน์ โคนवल หัวหน้าภาควิชา
ทัศนศิลป์ศึกษา อาจารย์พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ
หัวหน้าภาควิชาศิลปะการแสดง อาจารย์
สินีนารถ เลิศไพโรจน์ หัวหน้าภาควิชา
ออกแบบทัศนศิลป์... และสำหรับการ
แต่งตั้งคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ คน
แรกของคณะที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ได้แต่งตั้งกรรมการ
สรรหาคณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์ ซึ่ง
ประกอบด้วย ศ.ดร.กระมล ทองธรรมชาติ
เป็นประธานกรรมการ มีกรรมการอีก
4 ท่าน ได้แก่ รศ.ดร.ประพาสน์
พฤทธิประภา รศ.ดร.บุญเอิญ มิตินทสุด
ผศ.วิพุธ โสภวงส์ รศ.วิชญ์ ทับเที่ยง...
และอีก 2 ท่าน ทางคณะกรรมการ
ประจำคณะศิลปกรรมศาสตร์ ได้จัดส่ง
คือ ผศ.วิเชียร วรินทร์เวช กับอาจารย์
พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ... ก็ต้องขอแสดงความ
ยินดีและขอฝากความหวังไว้กับทางผู้
บริหาร ที่จะนำชาวคณะน้องใหม่ให้บรรลุ
เป้าหมาย ที่สอดคล้องกับปีแห่ง
วัฒนธรรมไทยที่ชาว มศว. จะได้มีอีก
หน้าฉากหนึ่งของการนำเสนอต่อ
สาธารณชน ว่าทิศทางของคณะ
ศิลปกรรมศาสตร์ที่เติบโตมาค่อนข้างช้า
จะล้มลุกคลุกคลานมาโดยตลอดนั้น
จะเป็นอย่างไรต่อไป... เพราะดูจากการ
เติบโตของคณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะ
แพทยศาสตร์ หรือจะมีคณะใหม่อะไร
เกิดขึ้นอีกก็ตาม เราชาว มศว. จะรู้สึก
อึดอัด สับสนกับเหตุการณ์อยู่เสมอ ก็ขอ
ให้ประคองประหม่อมให้ดูดีก็พอใจแล้ว

การแข่งขันกีฬาสาธิต - สามัคคี ครั้งที่ 18 ซึ่ง ร.ร.สาธิต ม.ขอนแก่น เป็นเจ้าภาพ
มี 10 สถาบันเข้าร่วมการแข่งขัน ระหว่าง 19-25 ต.ค. 36

ผลการแข่งขัน

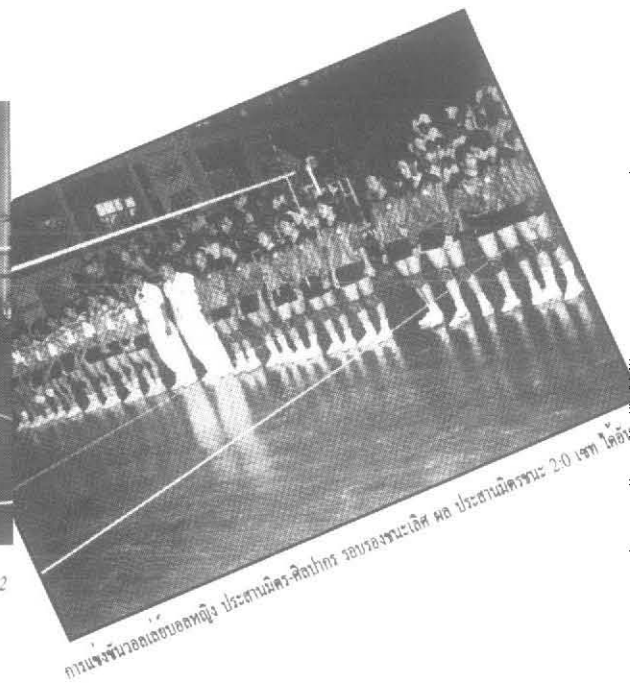
- ที่ 1 สาธิตเกษตร
- ที่ 2 สาธิต ขอนแก่น
- ที่ 3 สาธิต จุฬา
- ที่ 4 สาธิต ประสานมิตร

กองเชียร์ ประสานมิตร โชว์ลีลาสุดสุด ! ณ วันพิธีปิดการแข่งขัน

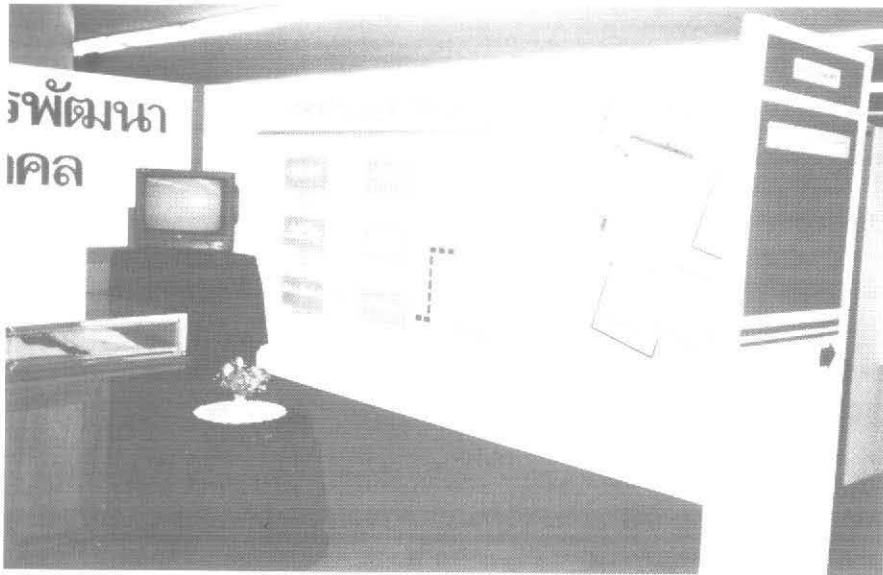

การแข่งขันวอลเลย์บอลชาย ระหว่างประสานมิตร - ขอนแก่น ผลประสานมิตร แพ้ 1 : 2

การแข่งขันวอลเลย์บอลหญิง ประสานมิตร-ศิลปากร ครอบครองชนะเลิศ ผล ประสานมิตรชนะ 2:0 เซต ได้อย่าง

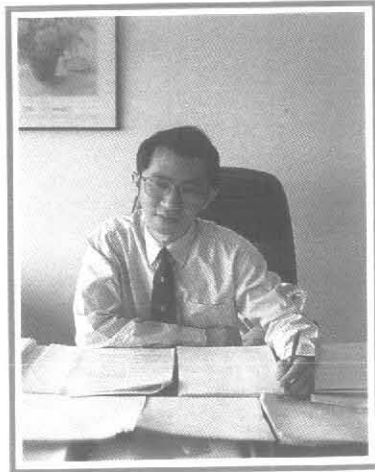
สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

"สำนักทดสอบท่าอากาศยาน"

บุคคลดีเด่น

โดย ประทีป จินฉ่ำ

ศาสตราจารย์ ดร.สุกฤษณ์ ยกสำวน

ในฐานะนักวิทยาศาสตร์ดีเด่น และนักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ

“ผมไม่คิดว่าสิ่งที่เป็นอยู่ในขณะนี้จะเป็นการประสบความสำเร็จสูงสุดสำหรับผม เพราะผมไม่เคยตั้งเพดานความสำเร็จเอาไว้ ผมอยากจะทำผลงานพัฒนาความสามารถขึ้นไปเรื่อย ๆ ชีวิตผมถ้าจะเปรียบกับรถไฟที่กำลังแล่นอยู่ ผมก็อยากเป็นรถไฟที่ไม่มีสถานีปลายทางที่จะไปจอดรถไฟชีวิตของผมจะแล่นต่อไปเรื่อย ๆ จนหมดเชื้อเพลิง”

เมื่อเอ่ยถึงนักวิจัยที่มีผลงานเกี่ยวข้องกับตัวนำยิ่งยวด และตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ดีเด่นประจำปีพุทธศักราช 2530 ย่อมเป็นที่รู้จักกันดีในแวดวงนักวิชาการว่า บุคคลผู้เป็นเจ้าของตำแหน่งนั้นก็คือ ศาสตราจารย์ ดร.สุกฤษณ์ ยกสำวน รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยแห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บุรุษผู้เพียบพร้อมไปด้วยความสามารถจากเมืองครึ่ง จังหวัดที่มากมาด้วยคนดีและเก่ง หากจะย้อนหลังไปเมื่อประมาณ 30 ปีที่ผ่านมาพบกับความคิด ความคาดหวังของท่านในขณะที่เป็นนักเรียนนั้น อาจารย์เล่าให้ฟังว่า “สมัยที่เรียนอยู่ที่โรงเรียนวิเชียรมาตุ ช่วงนั้นผมอยากเป็นครูสอนคณิตศาสตร์

เพราะชอบและสนใจวิชาคณิตศาสตร์หรือวิชาที่มีการคำนวณเป็นพิเศษ แต่หลังจากที่เข้ามาเรียนต่อที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาแล้วความคิด ความหวังดังกล่าวก็หยุดชะงักไปตามกระแสค่านิยมของสังคมที่ใครก็ตามที่เรียนเก่งจะต้องเรียนแพทย์หรือวิศวะ ผมเองในช่วงนั้นก็ตกอยู่ในกระแสค่านิยมดังกล่าวด้วย ดังนั้น ผมจึงสอบเข้าเรียนต่อในคณะแพทยศาสตร์ และเมื่อมีโอกาสเรียนได้เพียงปีเดียว ผมก็ได้ทุนรัฐบาลไปศึกษาต่อทางด้านฟิสิกส์ ที่ประเทศอังกฤษ ทั้งนี้ เพราะวิชาฟิสิกส์เป็นวิชาที่ต้องอาศัยวิชาคณิตศาสตร์และเทคนิคการคำนวณในการอธิบายปรากฏการณ์ต่างๆ ของธรรมชาติมาก ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ จึงทำให้เด็กหนุ่มที่มีความสามารถตัดสินใจเบนเข็มชีวิตจากมือที่จะถือเข็มฉีดยา เป็นมือที่จะถือปากกามุ่งหน้าสู่ความเป็นนักวิทยาศาสตร์ โดยไปศึกษาวิชาฟิสิกส์ที่มหาวิทยาลัยลอนดอน ประเทศอังกฤษ ความสนใจและความตั้งใจเรียนอย่างจริงจังส่งผลให้เด็กหนุ่มชาวตรัง แม้จะต้องห่างเหินจากพ่อแม่ ต้องจากถิ่นฐานบ้านเรือนไปอยู่เพียงลำพัง ได้ประสบความสำเร็จอย่างสูงในด้านการศึกษา และเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีและโทแล้ว ก็กลับมารับใช้ชาติโดยเริ่มต้นชีวิตราชการที่ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อปี พ.ศ. 2513 ซึ่งนับเป็นจุดเริ่มต้นของสายใยแห่งความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ต่อจากนั้น ท่านก็ได้ทุนรัฐบาลไปศึกษาต่อสาขาวิชาฟิสิกส์ ในระดับปริญญาเอก ณ มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียทีริเวอร์ไซด์ ประเทศสหรัฐอเมริกา จากประวัติการศึกษาของท่านจะเห็นได้ว่า ศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ ยกส้าน เป็นผู้มีความรู้สูงที่เหมาะสมยิ่งกับตำแหน่งที่ท่านดำรงอยู่

สำหรับการทำงานในฐานะนักวิชาการนั้น ท่านเล่าว่า “ในระยะแรกของการทำงาน ซึ่งเป็นทั้งอาจารย์สอน และนักวิจัยควบคู่กันไป ตอนนั้นผมคิดเพียงแต่ว่า ผมอยากทำงานวิจัย อยากเขียนบทความ อยากเห็นงานวิจัยที่ทำได้รับการตีพิมพ์ลงในวารสารต่างประเทศ อยากมีชื่อเสียงประกอบกับผมเป็นคนที่มีนิสัยรักการทำงาน โดยเฉพาะงานที่ผมชอบด้วยแล้ว เมื่องานนั้นประสบผลสัมฤทธิ์ผมรู้สึกสุขมากกับการได้คำตอบที่ตนเองอยากรู้” และได้รับการยอมรับจากบรรดานักวิชาการด้วยกัน

ศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ ยกส้าน นักวิทยาศาสตร์ดีเด่นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒของเราได้เล่าถึงหลักการการทำงานของท่านที่น่าสนใจว่า “ช่วงแรกที่ผมมาอยู่ที่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ก็มีปัญหาและมีอุปสรรคมากที่สุดทีเดียว โดยเฉพาะในเรื่องของงบประมาณ ที่มหาวิทยาลัยของเรามีค่อนข้างจะน้อย อาจารย์เหล่าและหยุดนึกย้อนกลับไปสู่ออดีต...ตอนแรก ผมมีแค่โต๊ะทำงานกับพัดลมเท่านั้น วัสดุอุปกรณ์หรือ

ห้องทดลองที่ทันสมัยไม่มีหอบครบ ผมก็ไต่แต้แง่มองและก็คิดถึงสภาพแวดล้อมรอบตัวแล้วถามตัวเองว่า ในสภาพการณ์ที่ไม่เอื้อต่อการทำงานทางวิทยาศาสตร์เช่นนี้ เราจะสร้างสรรค์ผลงานวิจัยได้อย่างไร และในที่สุดผมก็คิดได้และตัดสินใจว่า ผมต้องการเลือกโจทย์ปัญหา ซึ่งอยู่ในพิสัยที่ตนเองจะสามารถทำได้ แก้ไขได้ หรือจัดการได้ โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยอื่น ๆ มากนัก เช่น เรื่องของการของบประมาณที่มหาวิทยาลัยไม่ค่อยจะมีให้ ก็เป็นข้อจำกัดที่ทำให้เราไม่สามารถทำอะไรได้มาก นอกจากนี้ ผมต้องมองหาปัจจัยสำคัญที่จะเอื้อต่อการทำงานได้ดีที่สุด ความถนัดและความสนใจของผม นั่นคือ ฟิสิกส์ที่เป็นทางด้านทฤษฎีผมก็เลยพอจะมี

แนวทางทำงาน วิจัยในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้ จากนั้นผมก็เริ่มศึกษาอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง เมื่อมีโอกาสได้ขอทุนจากต่างประเทศไปศึกษาเพิ่มเติม และขณะทำงานก็จะหันไปดูนักวิทยาศาสตร์รอบข้างที่ทำงานในสาขาเดียวกันว่าเขากำลังทำอะไรอยู่และก้าวหน้าไปไกลแค่ไหนแล้ว เพื่อเป็นเกณฑ์ในการประเมินตนเอง และเป็นแรงกระตุ้นให้กระตือรือร้นในการสร้างผลงานด้านการวิจัยอยู่เสมอ แต่สาเหตุสำคัญที่ทำให้ผมทำงานหนักคือผมรัก ชอบและสนุกที่ได้ทำงานผมพบว่ามันเป็นความสุขเล็กๆ ในจิตใจซึ่งความรู้สึกนี้เป็นกำลังใจให้ผมมีความอดทนและมีความมุ่งมั่นภายใต้สภาพแวดล้อมที่จำกัดและมีอุปสรรครอบข้างมากมาย”

ผลแห่งความมุ่งมั่น ความอดทน และความตั้งใจในการทำงานได้ส่งผลให้อาจารย์ได้รับ

ในสิ่งที่คาดหวังไว้ คือได้ทั้งคำตอบที่ตนเองอยากรู้ในเชิงวิชาการ และผลพวงอีกประการหนึ่งที่ได้จากการทำงาน คือ ชื่อเสียง การเป็นผู้ที่รู้จักและการเป็นที่ยอมรับของคนในวงวิชาการทั่วไป ถึงตอนนี้อาจารย์ได้เล่าให้ฟังถึงความรู้สึกที่ทราบว่าตนเองได้รับรางวัลนักวิทยาศาสตร์ดีเด่น “ผมเองไม่ประหลาดใจที่ได้ตำแหน่งนี้มา เพราะตัวเองก็คาดหวังอยู่เสมอเหมือนกัน แต่ที่ผมประหลาดใจมากก็คือ เหตุใดจึงได้ตำแหน่งนี้เร็วกว่าที่คิดไว้”

15 กรกฎาคม 2536 ณ ห้องประชุมสนามกีฬาอัสสัมชัญ ศาลาอาจารย์ฯ ได้จัดให้มีการอภิปรายเรื่อง "ผู้บริหารกับอนาคตของ มศว."

อาจารย์ท่านก็ขยายความให้ฟังต่อว่าตามปกติในสาขาวิชาของเรา เราย่อมจะรู้ดีว่าในประเทศของเรานั้นมีนักวิทยาศาสตร์ท่านใดบ้างที่กำลังศึกษาหรือทำงานอยู่ในสาขาวิชาเดียวกันหรือมีความสนใจเหมือนกันกับเรา และตามปกตินั้นเราจะทราบสถานภาพทางวิชาการของคนอื่นเขา เหตุผลอีกประการหนึ่งที่ทำให้ได้รับรางวัลก็คือ ผลงานที่เป็นบทความได้รับการตีพิมพ์ลงในวารสารต่างประเทศ และในช่วงปี พ.ศ. 2530 นั้น ข้าพเจ้านำยังยวดกำลังเข้ามาเป็นที่รู้จักกันในประเทศไทยทำให้นักวิทยาศาสตร์ต่างๆ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงการวิทยาศาสตร์ให้ความสนใจมากซึ่งก็ถือว่าเป็นเหตุการณ์ที่

ประจวบเหมาะกันในหลายๆ ด้าน สำหรับการพิจารณาผู้ที่สมควรจะได้รับตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ดีเด่นนั้น คณะกรรมการที่พิจารณาเขาจะพิจารณาโดยดูประวัติการทำงานที่ผ่านมาว่าเรามีผลงานที่มีคุณภาพทางด้านนี้ และทำงานวิจัยทางด้านนี้มาอย่างต่อเนื่องหรือไม่ ซึ่งเป็นการพิจารณาในภาพรวม ถ้าจะพูดไปแล้ว ตำแหน่งนี้เป็นเกียรติที่น่าภูมิใจ เป็นผลตอบแทนต่อความมูมานะของเราที่นำความสุขใจมาสู่คนรอบข้างให้รู้สึกพลอยยินดีและมีความสุขกับชื่อเสียงของเราไปด้วย และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ผมได้ทำให้มหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงชื่อของมหาวิทยาลัยเราถูกจารึกไว้เหมือนกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ว่ามีนักวิทยาศาสตร์ดีเด่น ซึ่งสิ่งนี้ก็เครื่องชี้ให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยของเราก็มีอาจารย์ที่มีศักดิ์ศรีไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ามหาวิทยาลัยอื่นๆ จากผลแห่งความมูมานะ

ความขยัน ความอดทน และการใฝ่รู้ ทำให้ อาจารย์มีทั้งตำแหน่งสูงสุดทางวิชาการ อาจารย์เคยได้รับรางวัลผลงานวิจัยดีเด่นจากสภาวิจัยแห่งชาติในปี 2524 ตำแหน่งนักวิจัยดีเด่นแห่งชาติประจำปี 2530 และยังได้รับตำแหน่งนักวิทยาศาสตร์ดีเด่นในปีเดียวกันนั้นอีกด้วย ซึ่งนักวิชาการในแวดวงวิชาการจะชื่นชม และเห็นพ้องกันว่าอาจารย์เป็นผู้หนึ่งที่ประสบความสำเร็จสูงสุดบนเส้นทางวิชาการ แต่สำหรับอาจารย์เองท่านกลับบอกกับเราว่า “ผมไม่คิดว่าสิ่งที่เป็นอย่างอยู่ในขณะนี้จะเป็นการประสบความสำเร็จสูงสุดสำหรับผม เพราะผมไม่เคยตั้งเพดาน ความสำเร็จเอาไว้ ผมอยากจะพัฒนางาน พัฒนาความสา

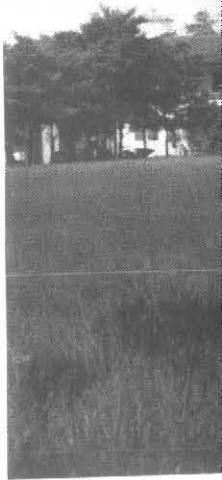
มารถขึ้นไปเรื่อยๆ ชีวิตผมถ้าจะเปรียบกับรถไฟที่กำลังแล่นอยู่ ผมก็อยากเป็นรถไฟที่ไม่มีสถานีปลายทางจะไปจอด รถไฟชีวิตของผมอยากจะแล่นต่อไปเรื่อยๆ จนหมดเชื้อเพลิง”

หากจะกล่าวถึงชีวิตก่อนหน้าที่จะเป็นนักวิทยาศาสตร์ดีเด่น กับหลังจากที่ได้รับตำแหน่งนี้แล้ว “ผมยอมรับว่ามันแตกต่างกันมากเลย เพราะตำแหน่งนี้เปลี่ยนชีวิต จากสภาพการเป็นอยู่อย่างเจียบๆ จากสภาพการเป็นนักวิชาการที่ไม่ค่อยยุ่งเกี่ยวกับหรือสูงลิ้งกับสังคมภายนอก มากลายเป็นชีวิตที่มีบทบาทใหม่ ที่จะต้องพบปะผู้คน ที่ต้องให้บริการแก่สังคม ที่ต้องเขียนบทความเผยแพร่ทัศนคติของตนในบางครั้งก็มีความสัมพันธ์ มาเชิญไปบรรยายที่นั่นที่นี่มากขึ้น หากจะถามว่า ผมชอบชีวิตในช่วงไหน ก่อนหรือหลังที่จะได้เป็นนักวิทยาศาสตร์ดีเด่นคงตอบได้ว่าชอบทั้งสองช่วง ถึงแม้เวลาทั้งสองช่วงนั้นจะเป็นช่วงชีวิตที่มีลักษณะแตกต่างกันคือ ช่วงก่อนที่จะเป็นนักวิทยาศาสตร์ดีเด่น ชีวิตผมสนุกและคร่ำเคร่งกับการสอนและงานวิจัย ในขณะที่ทำงานถึงแม้ว่าจะรู้สึกอ้างว้างบ้างเป็นบางเวลา แต่มันก็เป็นความสุข ผลงานที่ทำให้มีผลกระทบต่อผู้อื่นน้อย ส่วนชีวิตช่วงหลังจากการที่ได้รับตำแหน่งแล้วก็ในช่วงชีวิตหนึ่งที่สนุกและท้าทายความสามารถอีกเช่นกัน การต้องให้บริการต่อสังคมมากขึ้นทำให้ขอบเขตการทำงานกว้างขึ้น แทนที่ผลงานจะอยู่ในโลกของการสอนแต่เพียงอย่างเดียว และผมก็คิดว่าถึงเวลาแล้วที่ตนเองจะต้องตอบแทนประเทศชาติให้มากขึ้น เพราะได้เอาเงินทองของประเทศไปเรียน ไปดำรงชีวิตจนมากมายแล้ว”

แนวคิดของศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ ยกส้าน

กับบรรยากาศการวิจัยของ มศว

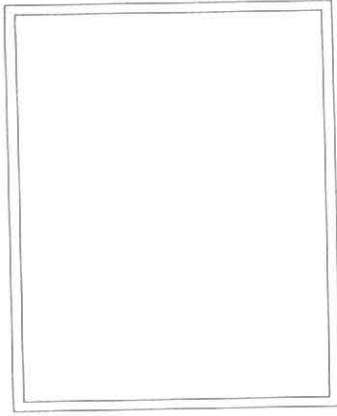
อาจารย์กล่าวถึงแนวคิดของตนเองด้านการวิจัยว่า ในขณะนี้ถ้ามองดูบรรยากาศการวิจัยของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแล้ว อาจารย์คิดว่าอาจารย์ของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เรายังทำงานวิจัยกันไม่มาก งานวิจัยระดับคุณภาพที่เป็นที่ยอมรับในประเทศและต่างประเทศยังเรียกได้ว่ามีค่อนข้างน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ซึ่งก็อยากจะทำให้อาจารย์ทุกท่านที่มีไฟมีความสามารถช่วยกันทำงานวิจัยมากขึ้น แนวคิดในฐานะที่ตนเองเป็นผู้มีส่วนรับผิดชอบปัญหานั้นก็คือ จะสนับสนุนและส่งเสริมนักวิจัยให้ทำงานจนได้งานวิจัยที่มีคุณภาพและจะช่วยแก้ปัญหาของนักวิจัยมือใหม่จนถึงระดับที่เขาสามารถส่งผลงานไปลงพิมพ์ในวารสารได้ ผมเชื่อว่าคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒหลายคนทำได้ ถึงแม้ว่าในด้านกรวิจัยนั้น อาจารย์

มหาวิทยาลัยของเรามากจะประสบกับ
ปัญหาและอุปสรรคในเรื่องงบประมาณที่ใช้
ในการทำวิจัยก็ตาม การส่งผลงานไป
ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการ นอก
จากจะทำให้ อาจารย์ได้รับชื่อเสียงแล้ว
มหาวิทยาลัยเองก็ได้รับการยอมรับด้วย
เพราะการที่อาจารย์มีผลงานลงพิมพ์ใน
วารสารวิชาการมาก ๆ จะทำให้มหา
วิทยาลัยเรามีข้อมูลด้านความสามารถ
เพียงพอที่จะไปเจรจาขอเงินทุน
สนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ๆ ได้ง่ายขึ้น
เพราะเขาจะเห็นว่าเรามีผลงานวิจัยที่
แพร่หลาย และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป
นั่นเอง

ในฐานะที่ตนเองก็เป็นอาจารย์คนหนึ่งที่เป็นสมาชิกของสภาคณาจารย์ ผมเห็น
ด้วยและชื่นชมมากที่สภาคณาจารย์ และอาจารย์ผู้บริหารกำลังหันหน้าเข้ามาช่วยกัน
และประสานงานกันในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย ผมคิดว่าลักษณะการ
ทำงานเช่นนี้จะนำประโยชน์มาสู่การพัฒนามหาวิทยาลัยของเราให้ก้าวไกล การรับทราบ
ปัญหา การรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน การช่วยกันเสนอแนะแนวทางแก้ไข
ปัญหาและความจริงใจจะทำให้มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒเราสามารถสร้างสรรค์สิ่งที่ดี
งามได้ และอีกประการหนึ่งในการทำงานทุกอย่างของอาจารย์ เรามีจุดมุ่งหมายหลักคือ
จะสร้างนิสิตให้เป็นพลเมืองที่ดี ที่สามารถของชาติเป็นประการสำคัญ ฉะนั้น ในฐานะ
สมาชิกคนหนึ่งของมหาวิทยาลัย ผมอยากให้อาจารย์เราทุกคนมาช่วยกันคิดว่า “ยังมี
อะไรบ้างที่เราจะอยากจะช่วย อยากจะทำให้แก่มหาวิทยาลัยของเราอีกบ้าง” เพราะถ้า
หากพวกเราทุกคนคิดเช่นนี้ ผมเชื่อแน่ว่ามหาวิทยาลัยของเราต้องก้าวไปข้างหน้าอย่าง
สมศักดิ์ศรี เป็นมหาวิทยาลัยที่เป็นศรีเป็นสง่าแก่นคร ท่านอาจารย์กล่าวด้วยน้ำเสียงและ
แววตาอันเต็มเปี่ยมไปด้วยความหวัง และนี่คือ ศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ ยุกส์าน นัก
วิทยาศาสตร์ดีเด่น ผู้มีสายใยผูกพันกับ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่พวกเราภูมิใจ

รองศาสตราจารย์ดร.ลำอาง หิรัญบุรณะ
รองอธิการบดีฝ่ายกิจการต่างประเทศ

เกิด	31 มีนาคม 2484
การศึกษา	
2504	มัธยมศึกษา ร.ร.เตรียมอุดมศึกษา
2508	G.C.E., A Level ในสาขาวิชาอังกฤษ ฝรั่งเศส History (ทุนรัฐบาลไทย) General Certificate of-education University of Cambridge Board of Examination
2511	ปริญญาตรี (B.A.) English, Language and Literature (ทุนรัฐบาลไทย) University of Edinburgh
2512	Diploma in English (ทุนรัฐบาลไทย) University of Edinburgh
2514	Ph.D. in Linguistics and Phonology (ทุนรัฐบาลไทย) University of London
2527	Certificate in Project Evaluation (ทุนรัฐบาลอังกฤษ) University of Birmingham

อาจารย์ ดร.สมสุข ชีระพิจิตร
รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต

เกิด	22 มีนาคม 2484
สังกัด	ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
การศึกษา	กศ.บ. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร Ed.D University of Southern California

สภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอขอบพระคุณ ผู้มีอุปการะคุณแก่สภาคณาจารย์

ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

1. คุณประเสริฐ วีระเสถียรพรกุล บริจาคเงิน 60,000 บาท ในการจัดทำเข็ม
สภาคณาจารย์และจัดทำวารสารรายภาคสภาคณาจารย์
2. ทันตแพทย์หญิงประสมศรี วรรณานุสาร บริจาคเงิน 20,000 บาท ในการดำเนิน
กิจการของสภาคณาจารย์ฯ
3. บริษัท CIBA - GEIGY (THAILAND) LIMITED บริจาคเงิน 10,000 บาท
ในการดำเนินกิจการสภาคณาจารย์ฯ
4. บริษัท SANDOZ PHARMACEUTICALS LTD. บริจาคเงิน 10,000 บาท
ในการดำเนินกิจการสภาคณาจารย์ฯ

